

**PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ
VARTOJIMO PAPLITIMAS LIETUVOJE
2004 – 2026 METAIS**

Vilnius, 2026 m.

Turinys

Santrauka	3
1. Įžanga.....	6
1.1. Pagrindiniai tyrimo tikslai	6
1.2. Tikslinė tyrimo grupė	6
1.3. Tyrimo metodas	6
1.4. Imties dydis, atrankos procedūra, paklaidos tikimybė	7
1.5. Apklauso vykdymo rezultatai	8
1.6. Duomenų kokybės kontrolė.....	9
1.7. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos	10
1.8. Statistinių skirtumų tarp atsakymų pasiskirstymų reikšmingumų skaičiavimas	12
1.9. Terminologija	13
2. 2026 metų tyrimo rezultatai ir jų palyginimas su ankstesnių metų tyrimų rezultatais	15
2.1. Tabako vartojimo paplitimas	15
2.2. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimas	24
2.3. Raminamųjų/ migdomųjų vaistų (benzodiazepinai) vartojimo ne pagal paskirtį paplitimas	32
2.4. Narkotikų vartojimo paplitimas.....	35
2.4.1. Kanapių vartojimo paplitimas	37
2.4.2. Kitų narkotikų vartojimo paplitimas	40
2.5. Narkotikų vartojimo pradžia.....	43
2.6. Narkotinių medžiagų vartojimo įpročiai.....	45
2.7. Narkotikų prieinamumas	47
3. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo tarp 15–24 metų amžiaus Lietuvos gyventojų palyginimas.....	48
3.1. Tabako vartojimo paplitimas	49
3.2. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimas	50
3.3. Narkotikų vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe	54
3.3.1. Kanapių vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe	55
3.3.2. Kitų narkotikų vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe	56
3.4. Narkotikų prieinamumas 15-24 m. asmenų tarpe.....	61
4. Išvados	63

Santrauka

Tyrimas apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimą Lietuvoje buvo atliktas 2026 metų sausio mėn. 21 – kovo mėn. 29 dienomis, duomenis renkant tiesioginiu standartizuotu interviu metodu. Tyrimas atliktas reprezentatyvioje 15–64 metų gyventojų imtyje, o gauti duomenys leidžia daryti apibendrintas išvadas apie skirtingų medžiagų vartojimo paplitimą, intensyvumą bei sociodemografinius skirtumus.

Tabako vartojimas išlieka viena labiausiai paplitusių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo formų Lietuvoje. 2026 metais 72,3 proc. gyventojų nurodė bent kartą gyvenime vartoję tabako gaminius, o per paskutinius 12 mėnesių – 48,7 proc., per paskutiniąsias 30 dienų – 44,1 proc. respondentų. Kasdien rūkančiųjų dalis sudaro apie 31 proc., kas rodo gana aukštą priklausomybės paplitimą. Vyrų grupėje bent kartą gyvenime rūkusiųjų dalis siekia apie 82 proc., o moterų – apie 63 proc., kas patvirtina reikšmingą lyčių skirtumą. Vidutinis kasdien surūkomų cigarečių skaičius svyruoja tarp 11 ir 13 vienetų, tačiau apie 14 proc. rūkančiųjų nurodo suvartojantys daugiau nei 20 cigarečių per dieną, kas leidžia juos priskirti prie intensyviai rūkančiųjų. Elektroninių cigarečių vartojimas sparčiai išaugo – bent kartą jas yra išbandę apie 28 proc. gyventojų, o tarp 18–24 metų asmenų šis rodiklis viršija 45 proc., tuo tarpu per paskutinius 30 dienų jas vartojo apie 16 proc. jaunimo. Kaitinamojo tabako gaminius bent kartą vartojo apie 17 proc. visų gyventojų, o jaunimo grupėje – apie 29 proc. Pastebima, kad naujų tabako produktų vartojimas dažnai derinamas su tradicinių cigarečių rūkymu, o visiškai pereinančių prie alternatyvių produktų dalis išlieka santykinai nedidelė.

Elektroninių cigarečių vartojimas sparčiai išaugo – bent kartą jas yra išbandę apie 28 proc. gyventojų, o tarp 18–24 metų asmenų šis rodiklis viršija 45 proc., tuo tarpu per paskutinius 30 dienų jas vartojo apie 16 proc. jaunimo. Reguliariai, tai yra bent kartą per savaitę, alkoholį vartoja apie 22 proc. gyventojų, tuo tarpu apie 18 proc. nurodo nevartoję alkoholio per pastaruosius metus. Vyrų grupėje vartojimas išlieka intensyvesnis: apie 66 proc. vyrų alkoholį vartojo per paskutines 30 dienų, palyginti su 51 proc. moterų. Jaunimo grupėje (15–24 metų) vartojimas reikšmingai sumažėjo – per paskutines 30 dienų alkoholį vartojo apie 41 proc., kai prieš dešimtmetį šis rodiklis viršijo 60 proc. Taip pat mažėja ir intensyvaus epizodinio vartojimo paplitimas – 2026 metais apie 19 proc. gyventojų nurodė bent kartą per pastarąjį mėnesį suvartoję didelį alkoholio kiekį per vieną progą, kai ankstesniais laikotarpiais šis rodiklis siekė daugiau nei 25 proc.

Raminamųjų ir migdomųjų vaistų vartojimas ne mediciniais tikslais rodo nuoseklų augimą. 2026 metais 6,8 proc. gyventojų nurodė bent kartą gyvenime vartoję šiuos vaistus be

gydytojo paskyrimo, o 3,1 proc. – per paskutinius 12 mėnesių. Tarp moterų šis rodiklis yra aukštesnis ir siekia apie 8 proc., tuo tarpu tarp vyrų – apie 5 proc. Vyresnėse amžiaus grupėse šių medžiagų vartojimas taip pat dažnesnis, ypač tarp 45–64 metų gyventojų. Lyginant su 2016 metais, vartojimas bent kartą gyvenime padidėjo beveik dvigubai, kas rodo augančią šios problemos svarbą. Dalis respondentų nurodo vartojantys šiuos vaistus siekdami sumažinti stresą, nerimą ar miego sutrikimus, kas leidžia daryti prielaidą apie psichikos sveikatos veiksnių reikšmę.

Narkotikų vartojimo paplitimas Lietuvoje per nagrinėjamą laikotarpį reikšmingai išaugo. 2026 metais 24,8 proc. gyventojų nurodė bent kartą gyvenime vartoję narkotikus, 8,3 proc. – per paskutinius 12 mėnesių, o 4,2 proc. – per paskutiniąsias 30 dienų. Vyrų grupėje bent kartą gyvenime vartojusiųjų dalis siekia apie 32 proc., o moterų – apie 18 proc. Jauniausioje 18–24 metų grupėje rodikliai yra dar aukštesni: apie 41 proc. bent kartą gyvenime, 17 proc. per paskutinius metus ir apie 9 proc. per paskutinį mėnesį. 25–34 metų grupėje bent kartą gyvenime vartojusiųjų dalis siekia apie 38 proc., kas rodo, kad narkotikų vartojimas yra labiausiai paplitęs tarp jaunų suaugusiųjų.

Kanapės išlieka labiausiai paplitusi nelegali psichoaktyvioji medžiaga. 2026 metais 23,5 proc. gyventojų nurodė bent kartą gyvenime vartoję kanapes, 7,6 proc. – per paskutinius 12 mėnesių, o 3,9 proc. – per paskutiniąsias 30 dienų. Tarp vyrų bent kartą gyvenime kanapes vartojo apie 30 proc., tarp moterų – apie 17 proc. Jaunimo grupėje (18–24 m.) šie rodikliai dar aukštesni: apie 38 proc. bent kartą gyvenime ir apie 15 proc. per paskutinius metus. Vidutinis pirmojo vartojimo amžius siekia 19,8 metų, o apie 27 proc. vartotojų nurodo pirmą kartą išbandę kanapes iki 18 metų. Reguliarus vartojimas, tai yra bent kartą per savaitę, būdingas apie 2 proc. visų gyventojų, tačiau tarp jaunimo šis rodiklis siekia apie 6 proc.

Kitų narkotikų vartojimas, nors ir mažesnio masto, taip pat rodo augimo tendenciją. Kokainą bent kartą gyvenime yra vartoję apie 4,7 proc. gyventojų, o per paskutinius 12 mėnesių – apie 1,6 proc. Ekstazio vartojimas bent kartą gyvenime siekia apie 3,9 proc., amfetaminų – apie 3,5 proc., o per paskutinius metus šių medžiagų vartojimas svyruoja apie 1–1,5 proc. Haliucinogeninius grybus bent kartą gyvenime yra išbandę apie 2,8 proc. gyventojų, o naujas psichoaktyvias medžiagas – apie 1,9 proc. Pastebima, kad kokaino vartojimas per pastaruosius penkerius metus išaugo beveik dvigubai, ypač tarp didmiesčių gyventojų ir aukštesnių pajamų grupių.

Analizuojant narkotikų vartojimo pradžios amžių nustatyta, kad apie 62 proc. vartotojų pirmą kartą narkotikus išbandė iki 20 metų, o apie 84 proc. – iki 25 metų. Tik apie 6 proc. pradeda vartoti vyresniame nei 30 metų amžiuje. Ankstyvas vartojimo pradžios amžius yra reikšmingai susijęs su didesne reguliaraus vartojimo tikimybe – tarp asmenų, pradėjusių vartoti iki 18 metų, apie

28 proc. vėliau tampa reguliariais vartotojais, tuo tarpu tarp pradėjusių po 25 metų šis rodiklis nesiekia 10 proc.

Narkotikų prieinamumo vertinimai rodo nevienareikšmes tendencijas. 2026 metais apie 18 proc. gyventojų nurodė, kad kanapes būtų lengva ar labai lengva gauti, apie 9 proc. taip vertino kokaino prieinamumą, o apie 7 proc. – amfetaminų. Jaunimo grupėje šie rodikliai yra gerokai aukštesni: apie 32 proc. 18–24 metų respondentų teigia, kad kanapes gauti būtų lengva, o apie 14 proc. – kad kokainą. Tuo pačiu apie 55 proc. visų gyventojų mano, kad narkotikus gauti būtų sunku arba labai sunku, kas rodo tam tikrą suvokiamo prieinamumo mažėjimą bendroje populiacijoje.

Gyventojų požiūris į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą išlieka gana kritiškas, ypač nelegalių narkotikų atžvilgiu. Apie 78 proc. respondentų nepritaria reguliariam narkotikų vartojimui, tuo tarpu alkoholio atveju nepritarimas siekia apie 34 proc., o tabako – apie 41 proc. Tarp jaunimo neigiamas požiūris į narkotikus yra šiek tiek silpnesnis – apie 69 proc. nepritaria reguliariam vartojimui. Pagrindinės nevartojimo priežastys yra suvokta žala sveikatai (86 proc.), priklausomybės baimė (79 proc.), asmeninis neigiamas nusistatymas (74 proc.) ir galimos teisinės pasekmės (apie 52 proc.). Tuo tarpu vartojimo motyvai dažniausiai siejami su smalsumu (58 proc. vartojusiųjų), noru atsipalaiduoti (46 proc.), socialiniu spaudimu (31 proc.) ir siekiu pagerinti nuotaiką (apie 28 proc.).

Apibendrinant galima teigti, kad psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo situacija Lietuvoje pasižymi kompleksiskumu ir skirtingų tendencijų sąveika. Nors alkoholio vartojimas mažėja, ypač tarp jaunimo, šią tendenciją kompensuoja augantis narkotikų, naujų tabako produktų ir receptinių vaistų vartojimas. Beveik ketvirtadalis gyventojų yra bent kartą gyvenime vartoję narkotikus, o jaunimo grupėse šis rodiklis siekia daugiau nei 40 proc. Tokia situacija rodo, kad vartojimo struktūra keičiasi nuo tradicinių legalių medžiagų prie įvairesnių psichoaktyviųjų substancijų, o tai kelia naujus iššūkius visuomenės sveikatos politikai ir prevencijos priemonėms.

1. Įžanga

1.1. Pagrindiniai tyrimo tikslai

1. Surinkti ir įvertinti duomenis apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimą bendrojoje populiacijoje pagal lytį ir amžiaus grupes;
2. Surinkti ir įvertinti duomenis apie alkoholinių gėrimų, tabako, raminamųjų/migdomųjų vaistų vartojimo paplitimą bendrojoje populiacijoje pagal lytį ir amžiaus grupes;
3. Įvertinti Lietuvos gyventojų elgesio modelius ir nuostatas tabako, alkoholinių gėrimų bei narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo atžvilgiu;
4. Įvertinti ryšį tarp socialinių demografinių respondentų charakteristikų ir tabako, alkoholinių gėrimų ir narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo.

1.2. Tikslinė tyrimo grupė

Tikslinė tyrimo populiacija – 15–64 metų amžiaus nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, nepriklausomai nuo pilietybės, gyvenantys privačiuose namų ūkiuose.

Į tyrimą neįtraukiami asmenys, gyvenantys institucinėse globos įstaigose (pvz., pataisos namuose, slaugos ligoninėse, bendrabučiuose), nes šių grupių įtraukimas reikalautų atskiro metodologinio sprendimo.

Pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis 2025 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 1880024 gyventojų, kurių amžius nuo 15 iki 64 metų imtinai.

1.3. Tyrimo metodas

Tyrimo metodas – nuolatinį Lietuvos gyventojų apklausa pagal Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pateiktą adaptuotą Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (ENNSC) Europinio modelio klausimyną, laikantis Europos viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų asociacijos (ESOMAR) kokybės standartų.

Apklausa atlikta 2026 metų sausio mėn. 21 – kovo mėn. 29 dienomis, duomenis renkant tiesioginiu standartizuotu interviu metodu. Standartizuotus interviu atliko specialių apmokymų kursą išklaušę apklausėjai, parengti profesionaliai atlikti apklausas visoje Lietuvoje. Viso apklausą vykdė 63 interviuotojai. Apklausos buvo vykdomos respondentų namuose.

Interviu metu klausimynus pildė apklausėjai, tačiau tais atvejais, kai nebuvo galimybės išvengti pašalinių asmenų dalyvavimo, klausimyno dalį, susijusią su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu, užpildė patys respondentai, prieš tai jie buvo trumpai instruktuoti apie anketos

pildymo techninius aspektus. Taip buvo siekiama užtikrinti respondentų privatumą bei sumažinti tyrimo duomenų apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą paklaidą. Apklausa buvo vykdoma CAPI (Computer Assisted Personal Interview) būdu, tad papildomas duomenų suvedimas atliekamas nebuvo.

Apklausėjų darbo kokybės kontrolė atlikta pakartotinai susisiekus su 10 proc. respondentų telefonu. Tyrimo rezultatai apdoroti naudojant IBM SPSS programinę įrangą.

1.4. Imties dydis, atrankos procedūra, paklaidos tikimybė

Tyrimo taikoma daugiapakopė stratifikuota, klasterizuota tikimybinė maršrutinė atranka, atitinkanti EUDA bendrosios populiacijos apklausų metodines rekomendacijas. Šis imties dizainas leidžia suderinti aukštą rezultatų reprezentatyvumą nacionaliniu lygmeniu su efektyviu lauko darbų organizavimu.

Imties sudarymo principai: kiekvienas tikslinės populiacijos narys turi žinomą ir nelygią nuliui atrankos tikimybę; atranka grindžiama oficialiais Valstybės duomenų agentūros gyventojų statistikos duomenimis; stratifikacija taikoma siekiant sumažinti dispersiją ir užtikrinti pakankamą imties dydį analitinėms respondentų grupėms.

Pirminė stratifikacija atliekama pagal teritorinius ir gyvenamosios vietos kriterijus: apskritis (5 didieji miestai ir 10 apskričių); gyvenamosios vietos tipą – miestas ir kaimas, apibrėžiamas pagal Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų klasifikaciją. Šis pasiskirstymas remiasi oficialiais VDA duomenimis apie gyventojų struktūrą.

Šių stratų ribose iš VI Registrų centras valdomo Adresų registro sisteminės tikimybės atrankos būdu yra atrenkami pirminiai atrankos vienetai (viso 244 adresai), užtikrinant, kad imtis atspindėtų faktinį 15–64 metų gyventojų pasiskirstymą stratose.

Antrinė stratifikacija taikoma imties įgyvendinimo etape pagal lytį (50 proc. - vyrai, 50 proc. - moterys) ir amžiaus grupes: 15–24, 25–34, 35–44, 45–54 ir 55–64 metai (kiekvienoje grupėje po 20 proc. imties (912 respondentų), išlaikant tas pačias lyties proporcijas kiekvienoje amžiaus grupėje).

Numatoma, kad kiekvienoje iš 10 amžiaus ir lyties kombinacijų būtų apklausta ne mažiau kaip 456 respondentai, sudarant prielaidas patikimai analizei pogrupiuose.

Pirminiai atrankos vienetai (klasteriai) sudaromi iš konkretaus tikimybiniu būdu atrinkto adreso. Toks metodas užtikrina, kad didesnėms gyvenamosioms teritorijoms būtų suteikta proporcingai didesnė tikimybė patekti į imtį, kartu išlaikant bendrą imties savybių reprezentatyvumą.

Atrinktuose klasteriuose taikoma standartizuota maršrutinė namų ūkių atranka. Kiekvienam interviuotojui sudaromas maršrutas, kuriame nurodoma: aiškiai apibrėžtas pradžios taškas (pirminis

atrankos punktas), judėjimo kryptis (adresų numeracijos didėjimo ar mažėjimo kryptimi), namų ūkių atrankos intervalas (kas 2 arba kas 5 būstą, priklausomai nuo teritorijos apgyvendinimo tankumo). Viename klasteryje yra apklausiama iki 20 respondentų.

Interviuotojams draudžiama savarankiškai keisti maršrutą ar atrankos intervalą. Visi nukrypimai galimi tik gavus lauko darbų koordinatoriaus leidimą ir yra dokumentuojami.

Atrinktame namų ūkyje respondentas (jei 15-64 metų namų ūkio narių yra daugiau nei 1) parenkamas atsitiktinai, taikant „paskutinio gimtadienio“ taisyklę. Šis metodas rekomenduojamas EUDA metodikoje kaip paprastas ir patikimas būdas užtikrinti vienodas atrankos tikimybes visiems tinkamiems namų ūkio nariams.

1.1 lentelė. Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai

	% 3 97	% 5 95	% 10 90	% 15 85	% 20 80	% 25 75	% 30 70	% 40 60	% 50 50
N									
100	3.4	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
200	2.4	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.0	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	1.7	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.5	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
750	1.2	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.1	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
2500	0.7	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0

1.5. Apklausos vykdymo rezultatai

Apklausos metu buvo fiksuojamas kiekvieno kontakto su potencialiu respondentu rezultatas. 1.2 lentelėje yra pateikiami šių kontaktų rezultatai. Jų analizė leidžia teigti, kad pasiektas 21,4 proc. dalyvavimo tyrime procentas¹ (angl. response rate).

1.2 lentelė. Apklausos vykdymo rezultatai

¹ Skaičiuojamas įtraukiant visus tinkamus adresus, kuriuose nebuvo jokio kontakto arba kontakto metu buvo rastas tinkamas apklausoje dalyvauti asmuo. Tokių kontaktų iš viso buvo 22269, o apklausta (pilnas arba dalinis interviu) – 4761 respondentas.

Viso palankyta namų ūkių. Iš jų:	27313	100,00%
Asmeninis apsilankymas	26247	96,10%
Asmeninis apsilankymas, bet bendrauta tik per durų telefoną	737	2,70%
Kita	329	1,20%
Kontaktas su namų ūkiu NEĮVYKO. Iš jų:	10542	38,60%
Visiškai jokio kontakto	9843	93,37%
Netinkamas adresas (blogas, negyvenamas, nugriautas, institucinis ir pan.)	699	6,63%
Kontaktas su namų ūkiu ĮVYKO. Iš jų:	16771	61,40%
Užbaigtas interviu	4670	27,85%
Dalinis interviu ir nesutinka tęsti kito susitikimo metu	91	0,54%
Atrinkto asmens neigiamas atsakymas	2543	15,16%
Asmens, kalbėjusio respondento vardu, neigiamas atsakymas	893	5,32%
Namų ūkio neigiamas atsakymas (iki respondento parinkimo)	4229	25,22%
Atrinktas asmuo šiuo metu negali dalyvauti apklausoje (serga, nėra namuose ir pan.)	473	2,82%
Atrinktas asmuo psichiškai arba fiziškai negali dalyvauti apklausoje	184	1,10%
Kalbos barjeras	261	1,56%
Duris atidarė netinkamas asmuo (nepilnametis, ne namų ūkio narys (kaimynas, draugas, giminaitis, auklė) ir pan.)	790	4,71%
Namų ūkyje negyvena nei vienas tinkamo amžiaus asmuo (vyresni nei 64 m.)	2637	15,72%

1.6. Duomenų kokybės kontrolė

Visos apklausos metu buvo atliekama apklausų vykdymo kokybės kontrolė, kurios metu buvo:

- 1) periodiškai tikrinta informacija, kurią maršrutinės atrankos protokole pateikdavo apklausėjas;
- 2) tikrinta visų klausimynų užpildymo logiką ir korektiškumą; duomenų skaitmeniniuose failuose kokybė buvo užtikrinama patikrinant klausimyno nuoseklumą ir tikslumą automatinėmis priemonėmis (naudojant filtrus, skaičiuojant pasiskirstymus ir pan.), taip pat tikrinant apklausos pildymo trukmę.
- 3) pakartotinai užmezgant kontaktą su ne mažiau kaip 10 proc. atsakiusiųjų. Tikrinta, ar apklausėjas lankėsi pas respondentą, ar laikėsi respondento atrankos principų, ar uždavė visus reikalingus klausimus ir pan.).

Savo telefono numerį pateikti sutiko 48,8% (N=2268) apklaustųjų. 1.3 lentelėje pateikti atsakiusių patikros telefonu rezultatai.

1.3. lentelė. Kokybės kontrolės telefonu rezultatai

	N	%
<i>Atsakiusiųjų skaičius</i>	4650	
Atrinkta atvejų patikrai. Iš jų:	588	12,65%
<i>Pavyko susisiekti. Iš jų:</i>	<i>474</i>	<i>80,61%</i>
- patikra sėkminga	470	99,16%
- atsisakė teikti informaciją	4	0,84%
<i>Nepavyko susisiekti. Iš jų:</i>	<i>114</i>	<i>19,39%</i>
- neatsiliepė	81	71,05%
- neteisingas numeris	33	28,95%
Patikros proc.	10,11%	

Kadangi duomenų suvedimas iš popierinių anketų nebuvo vykdomas, nebuvo atliekama ir to kontrolė.

1.7. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos

Surinkti duomenys buvo sveriami pagal amžių (5 amžiaus grupės), lytį ir gyvenamosios vietos tipą (miestas - kaimas). Naudoti VDA turimi naujausi duomenys apie gyventojų struktūrą šalyje. Bendras kiekvieno respondento svoris buvo gaunamas sudauginant atskirų kintamųjų (marginalinius) svorius, t.y. taikant multiplikatyvaus svėrimo metodą (angl. *multiplicative weighting*). Jo tikslas – ištaisyti imties disproporcijas, kad apklaustųjų struktūra kuo tiksliau atitiktų realią generalinės aibės (populiacijos) struktūrą pagal pasirinktus demografinius pjūvius.

Pirmiausia kiekvienam respondentui buvo priskirti trys atskiri svorio koeficientai, priklausomai nuo to, kokiai grupei jis priklauso. Svoriai apskaičiuojami lyginant populiacijos dalį su imties dalimi.

Jei svoris < 1: Reiškia, kad ši grupė imtyje yra *per atstovaujama* (jų apklausta per daug, palyginti su realia situacija). Šių respondentų įtaka galutiniams rezultatams bus sumažinta.

Jei svoris > 1: Reiškia, kad ši grupė imtyje yra *nepakankamai atstovaujama* (jų apklausta per mažai). Šių respondentų atsakymai bus „pastiprinti“.

Kadangi vienas respondentas turi visus tris požymius (pvz., yra tam tikro amžiaus, tam tikros lyties ir gyvena tam tikroje vietoje), jam priskiriamas galutinis individualus svoris. Pagal aprašytą metodiką, jis gaunamas taikant šią formulę:

$$Svoris_{\{bendras\}} = Svoris_{\{amzius\}} * Svoris_{\{lytis\}} * Svoris_{\{gyv\}_vieta}$$

Galutiniai apskaičiuoti svoriai pateikiami 1.4 lentelėje.

1.4 lentelė. Visi svėrimui naudoti svorio koeficientai

Amžius	Lytis	Gyvenamoji vieta	Galutinis svorio koeficientas
--------	-------	------------------	-------------------------------

15-24	Vyrai	Miestas	0.69849
15-24	Vyrai	Kaimas	0.68687
15-24	Moterys	Miestas	0.80688
15-24	Moterys	Kaimas	0.79346
25-34	Vyrai	Miestas	0.92904
25-34	Vyrai	Kaimas	0.91359
25-34	Moterys	Miestas	1.07320
25-34	Moterys	Kaimas	1.05535
35-44	Vyrai	Miestas	1.05401
35-44	Vyrai	Kaimas	1.03648
35-44	Moterys	Miestas	1.21756
35-44	Moterys	Kaimas	1.19731
45-54	Vyrai	Miestas	1.00982
45-54	Vyrai	Kaimas	0.99302
45-54	Moterys	Miestas	1.16651
45-54	Moterys	Kaimas	1.14711
55-64	Vyrai	Miestas	0.97394
55-64	Vyrai	Kaimas	0.95774
55-64	Moterys	Miestas	1.12507
55-64	Moterys	Kaimas	1.10636

Lentelėje 1.5 pateikiamas respondentų pasiskirstymas pagal lytį, amžiaus grupes, išsilavinimą, šeimyninę padėtį, užimtumą, pajamas, tautybę ir pan. Pateikiami tiek sverti, tiek nesverti imties rezultatai.

1.5 lentelė. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos, sverti ir nesverti duomenys

		Sverti N	Sverti proc.	Nesverti N	Nesverti proc.
Lytis:	Vyras	2158	46,4%	2325	50,0%
	Moteris	2492	53,6%	2325	50,0%
Amžiaus grupė	15-24 m.	696	15,0%	930	20,0%
	25-34 m.	926	19,9%	930	20,0%
	35-44 m.	1051	22,6%	930	20,0%
	45-54 m.	1006	21,6%	930	20,0%
	55-64 m.	970	20,9%	930	20,0%
Jūsų aukščiausias įgytas išsilavinimas:	Pradinis	49	1,1%	63	1,4%
	Pagrindinis	448	9,6%	539	11,6%
	Vidurinis	1427	30,7%	1474	31,7%
	Aukštesnysis	1500	32,3%	1433	30,8%
	Aukštasis	1226	26,4%	1141	24,5%
Šeimyninė padėtis:	Vedęs (ištekėjusi) arba gyvenate nesusituokęs (-usi)	2403	51,7%	2255	48,5%
	Nevedęs (netekėjusi)	1441	31,0%	1646	35,4%
	Išsiskyręs (-usi)	670	14,4%	623	13,4%

	Našlys (-e)	136	2,9%	126	2,7%
--	-------------	-----	------	-----	------

		Sverti N	Sverti proc.	Nesverti N	Nesverti proc.
Ar turite vaiku?	Taip	2913	62,7%	2703	58,1%
	Ne	1737	37,3%	1947	41,9%
Jūsų užimtumo statusas:	Dirbantis sau, darbdavys / verslininkas	605	13,0%	578	12,4%
	Ūkininkas	79	1,7%	80	1,7%
	Tarnautojas / specialistas / biuro darbuotojas / pareigūnas	1231	26,5%	1145	24,6%
	Kvalifikuotas darbininkas	1041	22,4%	1009	21,7%
	Nekvalifikuotas darbininkas	323	6,9%	320	6,9%
	Bedarbis (-e)	330	7,1%	326	7,0%
	Studentas/ mokinys	576	12,4%	754	16,2%
	Nedirbantis senatvės pensininkas	69	1,5%	65	1,4%
	Namu šeimininke / šeimininkas (dirba buities darbus)	193	4,1%	174	3,7%
	Pastoviai nedarbingas / turite negalia (gaunate pašalpa, neįgalumo pensija)	160	3,4%	155	3,3%
	Kita	44	1,0%	44	0,9%
Pajamos	Iki 400 Eur	164	3,5%	167	3,6%
	401-600 Eur	348	7,5%	333	7,2%
	601-800 Eur	511	11,0%	492	10,6%
	800 Eur ir daugiau	1801	38,7%	1744	37,5%
	Atsisako atsakyti	983	21,2%	963	20,7%
	Negali pasakyti	843	18,1%	951	20,5%
Apskritis	Alytaus	220	4,7%	220	4,7%
	Kauno	938	20,2%	944	20,3%
	Klaipėdos	529	11,4%	530	11,4%
	Marijampolės	223	4,8%	228	4,9%
	Panevėžio	349	7,5%	349	7,5%
	Šiaulių	428	9,2%	432	9,3%
	Tauragės	156	3,4%	154	3,3%
	Utenos	205	4,4%	204	4,4%
	Telšiu	223	4,8%	218	4,7%
	Vilniaus	1379	29,7%	1371	29,5%

1.8. Statistinių skirtumų tarp atsakymų pasiskirstymų reikšmingumų skaičiavimas

Statistinis kategorinių kintamųjų skirtumų reikšmingumas tarp demografinių grupių buvo skaičiuojamas naudojant SPSS Tables komandą, kuri atlieka porinius palyginimus tarp kintamojo stulpelių. Tam naudojami z-testai tarp proporcijų ir Bonferroni korekcija. Kiekvienai kategorijai skaičiuojamos proporcijos grupėse. Tarp dviejų grupių skaičiuojama z statistika:

$$z = \frac{p_1 - p_2}{SE}$$

kur:

p_1, p_2 – proporcijos

SE – standartinė paklaida

Reikšmingumui nustatyti naudotas standartinis 0,05 (95 proc.) reikšmingumo lygmuo. Kitaip tariant, reikšmingu laikomas skirtumas, kurio z reikšmė yra $\geq 1,96$

Testų rezultatai yra vizualizuojami papildomai pateiktose Excel lentelėse, kur vienoje lentelėje yra pateikiami atsakymų pasiskirstymai, o kitoje žymimi, kurie skirtumai yra reikšmingi. Kiekvienam stulpeliui (pvz., vyrams, moterims, amžiaus grupėms) programa priskiria raidę:

- A, B, C, D ir t. t. - kiekviena raidė atitinka konkretų stulpelį
- Tada prie kiekvienos lentelės celės gali būti parodytos kitų stulpelių raidės

Jei prie reikšmės yra kito stulpelio raidė, skirtumas tarp tų dviejų grupių yra statistiškai reikšmingas. Jei raidės nėra, reikšmingo skirtumo nėra.

1.6 lentelė. Interpretacijos pavyzdys

	Vyrai (A)	Moterys (B)
Taip	60% (B)	45% (A)
Ne	40%	55%

Interpretacija:

60% (B) prie vyrų: reiškia, kad vyrų reikšmė skiriasi nuo moterų (B) statistiškai reikšmingai.

45% (A) prie moterų: reiškia, kad moterų reikšmė skiriasi nuo vyrų (A).

Tolydžių (intervalinių, metrinių) kintamųjų atveju logika ta pati, tik taikomi arba Stjudento testas arba vienfaktorinė dispersinė analizė su Bonferoni korekcija. Rezultatų pateikimo logika – tokia pati.

1.9. Terminologija

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos – į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus kontroliuojamų medžiagų sąrašus įrašytos gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios dėl kenksmingo poveikio ar piktnaudžiavimo jomis sukelia sunkų žmogaus sveikatos sutrikimą, pasireiškiantį asmens psichine ir fizine priklausomybe nuo jų, ar pavojų žmogaus sveikatai.

Pagal Lietuvos Respublikos Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo 4 straipsnį, narkotinės ir psichotropinės medžiagos klasifikuojamos pagal jų žalingą poveikį žmogaus sveikatai, kai jomis piktnaudžiaujama, ir pagal tai, ar jos gali būti vartojamos sveikatos priežiūros tikslams. Narkotinės ir psichotropinės medžiagas pagal joms taikomą kontrolės režimą, remiantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, klasifikuoja ir į sąrašus įrašo Sveikatos apsaugos ministerija.

Šiame tyrime į sąvoką „narkotinės ir psichotropinės medžiagos“ įeina kanapės (hašišas, marihuana, „žolė“), ekstazis, amfetaminas, kokainas, heroinas, LSD, haliucinogeniniai grybai, bei pačių respondentų nurodytos kitos nelegaliai vartojamos psichoaktyviosios medžiagos. Toliau tekste šios medžiagos vadinamos „narkotikais“.

Psichoaktyviosios medžiagos apima ne tik narkotikus, bet ir veikiančius psichiką vaistus, alkoholį, tabaką, lakiąsias medžiagas.

Vartojimo laikotarpis (kategorijos):

Nors kartą gyvenime (angl. lifetime prevalence, toliau – LTP) – respondentai, nurodę kad vartojo tam tikrą psichoaktyvią medžiagą nors kartą gyvenime.

Vartoję per paskutiniuosius 12 mėnesių (angl. last year prevalence, toliau – LYP) – respondentai, nurodę kad vartojo tam tikrą psichoaktyvią medžiagą per pastaruosius 12 mėnesių.

Vartoję per paskutiniąsias 30 dienų (angl. last month prevalence, toliau – LMP) – respondentai, nurodę kad vartojo tam tikrą psichoaktyvią medžiagą per paskutiniąsias 30 dienų.

Vartojimo dažnumas – sąvoka, naudojama konkrečios psichoaktyvios medžiagos vartojimo dažnumui apibūdinti. Tai yra konkrečios psichoaktyvios medžiagos vartojimo kartai per tam tikrą vartojimo laikotarpį.

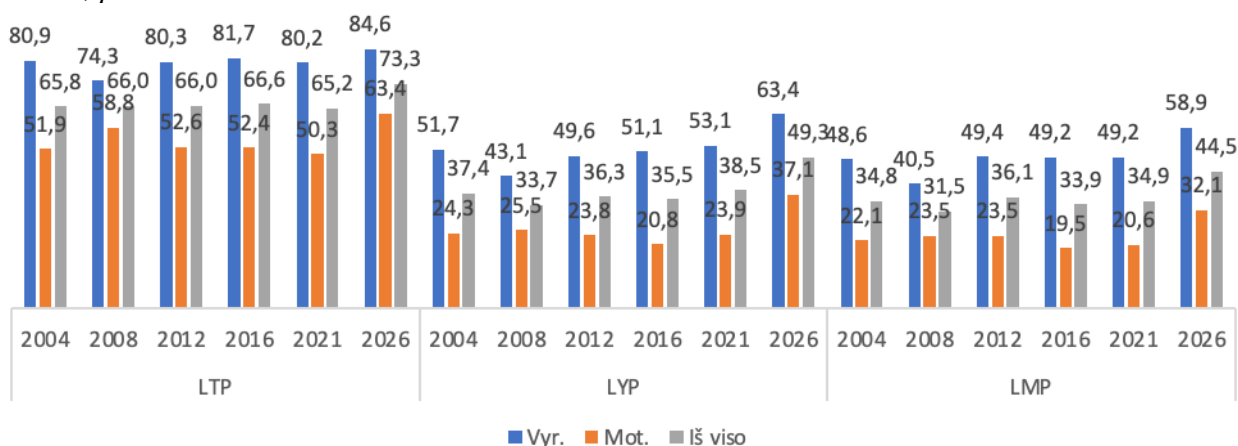
Besaikis alkoholio vartojimas – sąvoka, išskirta remiantis Sveikatos sutrikimų dėl alkoholio vartojimo testu (angl. Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT, Babor, et al., 2006). Besaikis gėrimas yra nustatomas, jeigu respondentas nurodo išgėręs šešis ir daugiau standartinius alkoholinio gėrimo vienetus vienu metu. Respondentams buvo paaiškinta, kad „standartiniam alkoholio vienetai“ prilygsta taurė vyno (140 ml) arba butelis (ar skardinė) alaus (330 ml) arba taurelė stipraus alkoholinio gėrimo (40 ml) arba taurė kokteilio.

2. 2026 metų tyrimo rezultatai ir jų palyginimas su ankstesnių metų tyrimų rezultatais

2.1. Tabako vartojimo paplitimas

Tabako vartojimas yra plačiai paplitęs tarp Lietuvos gyventojų. 2026 metais bent kartą gyvenime koki nors tabako gaminių vartojo 73,3 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų (žr. 2.1 pav.).

2.1 pav. Tabako vartojimo paplitimas LTP, LYP ir LMP pagal 15–64 m. respondentų lytį, 2004–2026 m., proc.

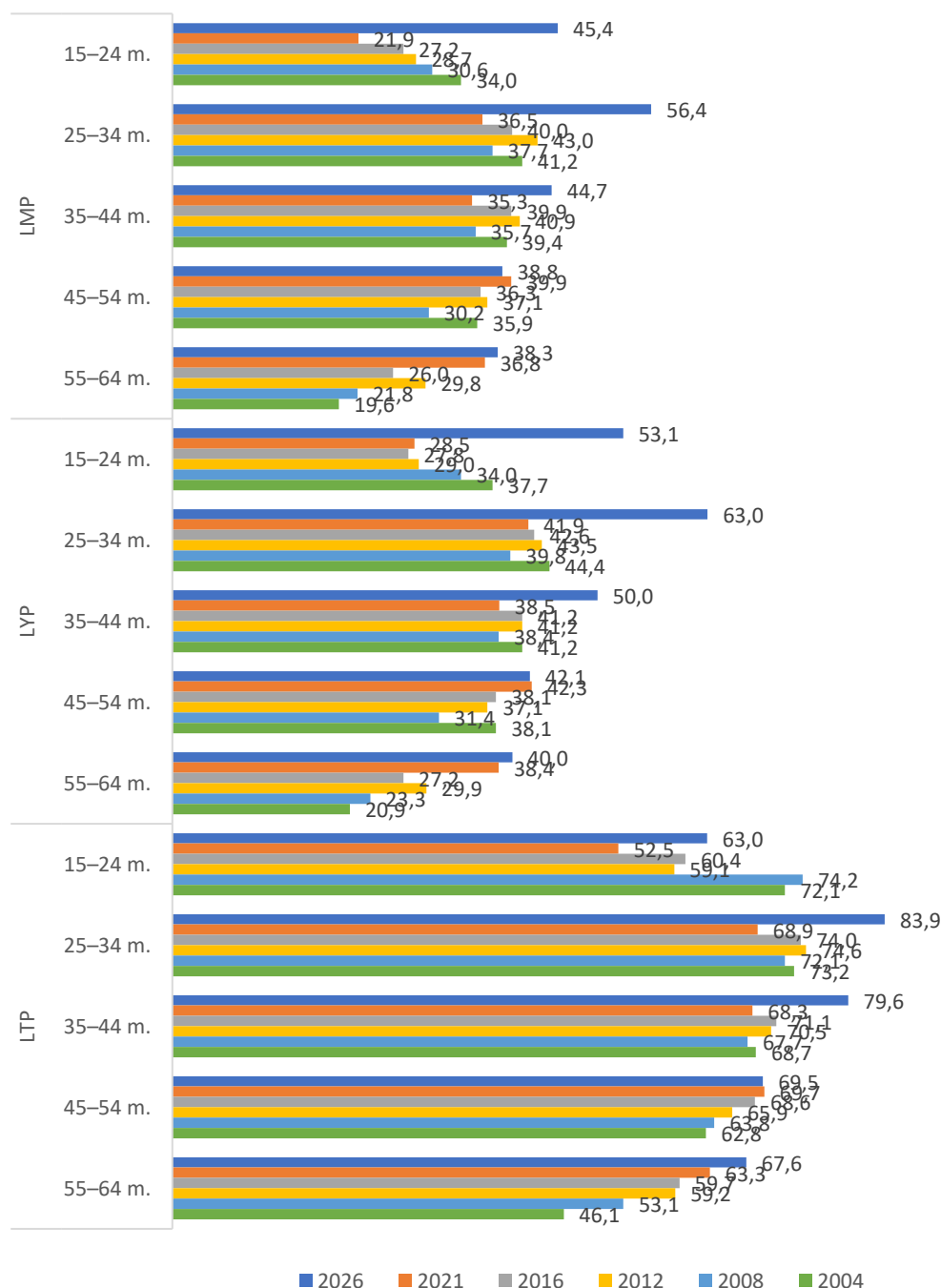
Nė karto nebandžiusių vartoti tabako gaminių yra 26,7 proc. Bent kartą rūkusių ar bandžusių kitų tabako gaminių yra daugiau tarp vyrų, nei tarp moterų, atitinkamai – 84,6 proc. ir 63,4 proc. (žr. 2.1 pav.). Analizuojant tabako vartojimo bent kartą gyvenime rodiklį pagal 5 amžiaus grupes, didžiausias tabako gaminių vartojimo paplitimas stebimas tarp 25–34 metų amžiaus asmenų. Bent kartą gyvenime tabako gaminius vartojo 83,9 proc. 45-54 metų amžiaus respondentų (žr. 2.2 pav. ir 2.1 lent.).

2.1. lentelė. Respondentų, vartojusių tabako gaminius, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį, 2004-2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
LTP	2026 m.	84,6	63,4	73,3	83,9	67,1	74,9	85,0	61,5	72,4
	2021 m.	80,0	50,3	65,2	74,5	48,0	61,9	83,4	51,6	67,0
	2016 m.	81,7	52,4	66,6	76,7	57,1	67,2	85,0	49,8	66,2
	2012 m.	80,3	52,6	66,0	73,8	59,0	66,5	85,3	48,6	65,7
	2008 m.	74,3	58,8	66,0	74,8	68,7	71,6	73,9	50,8	61,5
	2004 m.	80,9	51,9	65,8	79,3	66,0	72,6	82,3	41,9	60,7
LYP	2026 m.	63,4	37,1	49,3	68,6	50,2	58,7	60,6	30,0	44,2
	2021 m.	53,1	23,9	38,5	47,7	23,6	36,3	56,4	24,0	39,7
	2016 m.	51,1	20,8	35,5	45,5	24,3	35,2	54,9	18,8	35,7
	2012 m.	49,6	23,8	36,3	44,7	26,8	36,0	53,4	21,9	36,6
	2008 m.	43,1	25,5	33,7	43,3	30,8	36,7	43,1	21,2	31,4
	2004 m.	51,7	24,3	37,4	49,4	32,6	41,0	53,5	18,3	34,7
LMP	2026 m.	58,9	32,1	44,5	61,9	42,8	51,6	57,3	26,3	40,7
	2021 m.	49,2	20,5	34,9	41,8	17,6	30,4	53,6	22,1	37,4
	2016 m.	49,2	19,5	33,9	43,7	22,8	33,5	52,9	17,7	34,1
	2012 m.	49,4	23,5	36,1	44,4	26,3	35,6	53,3	21,6	36,4
	2008 m.	40,5	23,5	31,5	40,6	27,8	33,8	40,5	20,1	29,6
	2004 m.	48,6	22,1	34,8	45,9	28,9	37,4	50,7	17,3	32,9

Analizuojant 2026 metų LYP ir LMP tabako vartojimo rodiklius, per paskutinius 12 mėnesių tai darė 49,3 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų, per paskutiniąsias 30 dienų – 44,5 proc. Tiek vartojimas per paskutinius 12 mėnesių, tiek vartojimas per paskutiniąsias 30 dienų yra labiau paplitęs tarp vyrų, nei tarp moterų. Per paskutinius 12 mėnesių vartojo 63,4 proc. vyrų ir 37,4 proc. moterų, per paskutiniąsias 30 dienų – 58,9 proc. vyrų ir 32,1 proc. moterų. Nagrinėjant vartojimo paplitimą amžiaus grupėse, stebimos tos pačios tendencijos – visose amžiaus grupėse vyrai vartoja dažniau nei moterys.

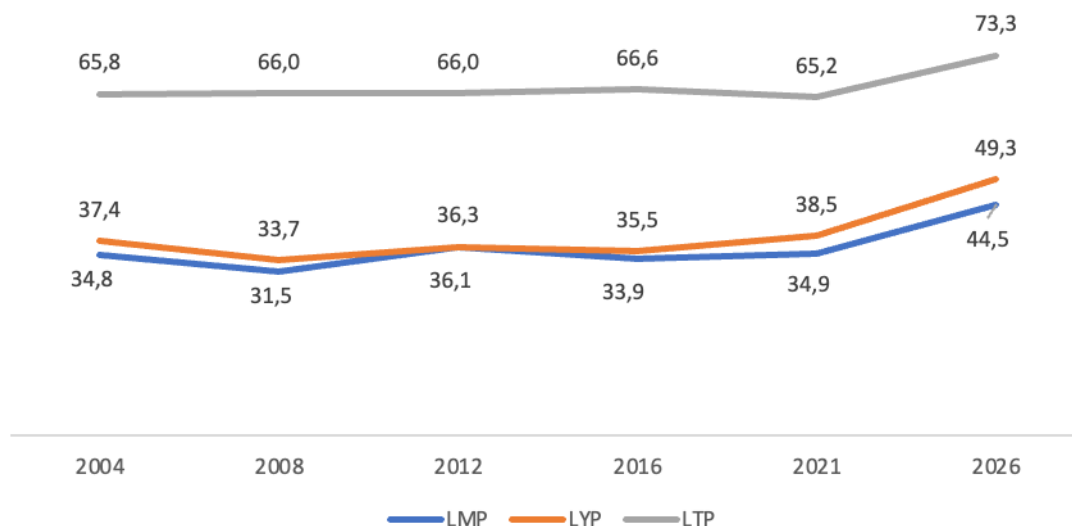
2.2 pav. Tabako vartojimo paplitimas Lietuvoje pagal 5 amžiaus grupes, 2004-2026 m., proc.

Tabako vartojimo LYP ir LMP rodikliai šiek tiek aukštesni tarp 15–54 metų respondentų: per paskutinius 12 mėnesių tabaką vartojo 53,1 proc. 15 – 24 metų amžiaus grupės apklaustųjų, 63 proc. 25–34 metų amžiaus respondentų, 50 proc. 35–44 metų amžiaus respondentų ir 42,1 proc. 45–54 metų amžiaus respondentų, per paskutiniąsias 30 dienų tabaką vartojo 45,4 proc. 15 – 24 metų respondentų, 56,4 proc. 25–34 metų amžiaus respondentų ir 44,7 proc. 35–44 metų amžiaus respondentų (žr. 2.2 pav.).

Tabako vartojimas bent kartą gyvenime gerokai padidėjo palyginti su 2021 m. rodikliu. Didėjo ir LYP bei LMP dalys.

2.3 pav. Tabako vartojimo paplitimas LTP, LYP ir LMP Lietuvoje, 2004-2026 m., proc.

2026 metų tyrimo duomenimis, vienas rūkantis asmuo vidutiniškai per dieną surūko 12 cigarečių. Tai iš esmės - toks pats rodiklis kaip ir 2021 m., kai jis buvo 11,9 cigaretės. 2004 metais respondentai vidutiniškai per dieną surūkydavo 13,5 cigaretės, 2008 metais – 14,4 cigaretės, 2012 metais – 13,6 cigaretės, 2016 m. – 13,5. Moterys surūko vidutiniškai 9,1, o vyrai 13,4 cigaretes.

2026 metais 15,4 proc. respondentų teigė vidutiniškai per dieną surūkantys nuo 1 iki 10 cigarečių (cigarų, pypkių). 24 proc. per dieną surūko nuo 11 iki 20 cigarečių (cigarų, pypkių), 1,7 proc. – daugiau nei 20 cigarečių, 15,4 proc. respondentų nurodė rūkantis nereguliariai. 39,3 proc. per paskutiniąsias 30 dienų nerūkė (žr. 2.2 lentelę). Palyginti su 2021 metų tyrimo duomenimis, stebimas rūkančiųjų 1–20 cigarečių per dieną bei rūkančiųjų atsitiktinai dalies padidėjimas.

2.2 lentelė. Rūkymo reguliarumo pasiskirstymas pagal amžių ir lytį, 2004-2026 m., proc. nuo visos populiacijos

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Atsitiktinai	2026 m.	14,2	16,5	15,4	20,2	21,6	20,9	11,1	13,7	12,5
	2021 m.	3,1	1,7	2,4	4,7	2,2	3,5	2,1	1,5	1,8
	2016 m.	3,8	2,7	3,2	4,4	3,6	4,0	3,3	2,2	2,7
	2012 m.	1,0	0,5	0,7	1,2	1,0	1,1	0,8	0,2	0,5
	2008 m.	3,2	5,7	4,5	3,6	7,1	5,5	2,8	4,5	3,7
	2004 m.	1,4	1,3	1,3	1,8	1,8	1,8	1,0	0,9	1,0
1-10 cigarečių per dieną	2026 m.	25,9	22,4	24,0	28,7	17,6	22,8	24,3	25,0	24,7
	2021 m.	18,5	12,3	15,4	19,2	11,2	15,4	18,0	12,9	15,4
	2016 m.	16,4	11,5	13,9	21,6	14,9	18,3	12,8	9,5	11,1
	2012 m.	17,8	16,7	17,3	20,3	20,1	20,2	15,9	14,5	15,2
	2008 m.	10,1	12,1	11,2	12,1	15,0	13,6	8,5	9,7	9,1
	2004 m.	15,9	15,1	15,5	18,3	20,5	19,4	14,0	11,3	12,5
11-20 cigarečių per dieną	2026 m.	32,6	8,4	19,6	18,0	4,6	10,8	40,4	10,4	24,4
	2021 m.	24,7	6,2	15,4	16,9	3,8	10,7	29,4	7,4	18,1
	2016 m.	25,6	5,3	15,1	16,7	4,2	10,6	31,8	5,9	18,0
	2012 m.	27,2	6,0	16,3	20,8	5,1	13,1	32,2	6,6	18,5
	2008 m.	23,7	5,8	14,2	22,9	6,1	14,0	24,5	5,6	14,4
	2004 m.	26,0	4,8	15,0	21,9	5,4	13,6	29,4	4,5	16,1
21 ir daugiau cigarečių per dieną	2026 m.	3,0	0,5	1,7	1,3	0,1	0,7	4,0	0,6	2,2
	2021 m.	2,9	0,3	1,6	1,1	0,4	0,8	4,1	0,3	2,1
	2016 m.	3,4	0,0	1,6	1,0	0,1	0,5	5,1	0,0	2,4
	2012 m.	3,4	0,2	1,8	2,1	0,1	1,1	4,4	0,3	2,2
	2008 m.	6,9	5,9	6,3	5,9	7,1	6,6	7,6	4,9	6,2
	2004 m.	3,7	0,3	1,9	1,9	0,2	1,0	5,2	0,3	2,6
Nerūkė per paskutines 30 dienų	2026 m.	24,3	52,2	39,3	31,8	56,1	44,8	20,2	50,2	36,3
	2021 m.	50,8	79,5	65,1	58,2	82,4	69,6	46,4	77,9	62,6
	2016 m.	50,9	80,5	66,1	56,3	77,2	66,5	47,1	82,4	65,9
	2012 m.	50,6	76,5	63,9	55,6	73,7	64,4	46,7	78,4	63,6
	2008 m.	56,1	70,5	63,8	55,5	64,8	60,3	56,6	75,3	66,6
	2004 m.	51,4	77,9	65,2	54,1	71,1	62,6	49,3	82,7	67,1

2026 metais vidutiniškai rūkyti pradėdama 18 metų (pagal medianą). Jauniausias amžius, kada pradėta rūkyti, yra 4 metai. Vėliausiai buvo pradėta rūkyti sulaukus 59 metų amžiaus. Iki 16 metų rūkyti pradėjo ketvirtadalis bent kartą gyvenime rūkusiųjų, iki 18 metų – pusė bent kartą gyvenime rūkusiųjų, o iki 20 metų – trys ketvirtadaliai. 9 iš 10 bent kartą gyvenime rūkusiųjų pradėjo rūkyti nesulaukę 25 metų amžiaus (žr. 2.3 lentelę).

2.3 lentelė. Rūkymo pradžios amžius (metais), 2004-2026 m., proc.

		Minimumas	25 procentilis	Mediana	75 procentilis	90 procentilis	Maksimumas
Metai	2026 m.	4	16	18	20	25	59
	2021 m.	7	16	17	19	21	54
	2016 m.	9	16	17	19	21	54
	2012 m.	6	16	17	19	25	55
	2008 m.	5	16	18	20	26	45
	2004 m.	6	15	18	19	23	48

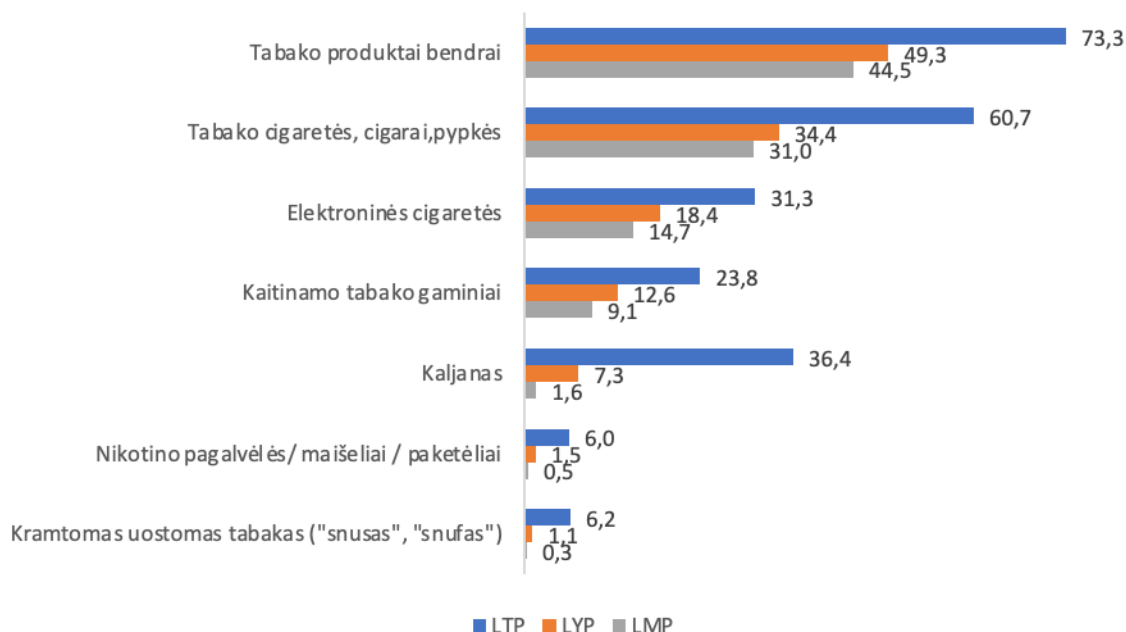
Nors kartą gyvenime rūkusiųjų buvo klausiama, ar jie yra mėginę mesti rūkyti. Tyrimas atskleidė, kad dauguma (72,3 proc.) rūkusių ar rūkančių tyrimo dalyvių teigė mėginę mesti rūkyti (2021 m. – 73,2 proc.): 42,5 proc. pavyko mesti rūkyti, 35,2 proc. mėgino mesti, tačiau nesėkmingai. 10,7 proc. pripažino, kad norėtų pamėginti mesti rūkyti, nors to niekada nėra bandę. 14,9 proc. nemėgino mesti ir nesiruošia to daryti (žr. 2.4 lentelę.).

2.4 lentelė. Mėginimai mesti rūkyti pagal amžių ir lytį, 2026 m., proc.

	15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Metė visiškai	33,5%	55,1%	42,6%	36,1%	51,9%	42,8%	32,3%	56,6%	42,5%
Mėgino mesti, bet vėl pradėjo	38,8%	30,3%	35,2%	37,3%	32,8%	35,4%	39,4%	29,1%	35,1%
Nemėgino mesti, bet norėtų	12,9%	7,7%	10,7%	12,3%	8,7%	10,7%	13,2%	7,2%	10,7%
Nemėgino mesti ir nesiruošia to daryti	14,9%	6,9%	11,5%	14,4%	6,6%	11,0%	15,1%	7,1%	11,7%

Analizuojant atskirų tabako produktų vartojimą, galima tvirtinti, kad tabako cigaretės, cigarai ir pypkės vis dar lieka populiariausias tabako vartojimo būdas. Per pastarąsias 30 dienų jas rūkė 31 proc. apklaustųjų, per paskutinius 12 mėn. – 34,4 proc. apklaustųjų. Toliau pagal populiarumą yra elektroninės cigaretės (atitinkamai 14,7 ir 18,4 proc.) bei kaitinamojo tabako gaminiai (9,1 proc. ir 12,6 proc.).

2.4 pav. Įvairių tabako produktų vartojimas 15–64 m. respondentų lytį, 2026 m., proc.

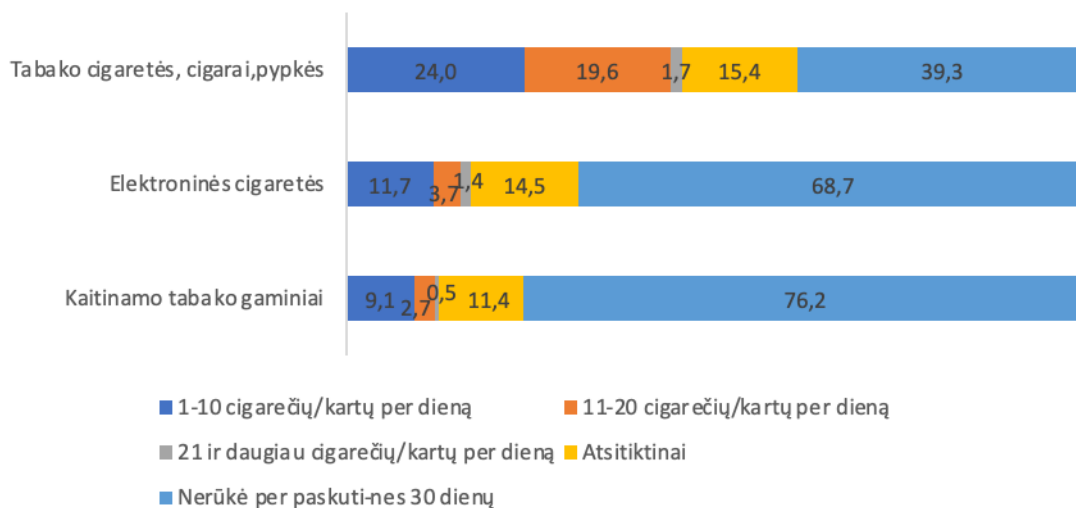
Visų rūšių tabako produktų vartojimas yra didesnis tarp vyrų nei tarp moterų (žr. 2.5 lentelę). Tačiau matomi aiškūs atskirų produktų vartojimo skirtumai tarp amžiaus grupių. „Tradiciniai“ tabako gaminiai yra gerokai populiariausi tarp vyresnių respondentų: per pastarąsias 30 dienų cigaretės rūkė 33,3 proc. vyresnių nei 34 metai respondentų. Tarp 15 – 34 metų respondentų tokių buvo 26,8 proc. Tačiau elektronines cigaretes per pastarąsias 30 dienų rūkė 28,3 jaunesnės amžiaus grupės respondentų ir tik 7,4 proc. vyresniosios amžiaus grupės atstovų. Panaši tendencija matoma ir kaitinamojo tabako atveju.

2.5 lentelė. Įvairių tabako produktų vartojimas pagal amžių ir lytį, 2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Tabako produktai bendrai	LTP	84,6	63,4	73,3	83,9	67,1	74,9	85,0	61,5	72,4
	LYP	63,4	37,1	49,3	68,6	50,2	58,7	60,6	30,0	44,2
	LMP	58,9	32,1	44,5	61,9	42,8	51,6	57,3	26,3	40,7
Tabako cigaretės, cigarai, pypkės	LTP	75,7	47,8	60,7	68,2	43,9	55,2	79,8	49,8	63,7
	LYP	50,6	20,4	34,4	45,1	20,7	32,0	53,5	20,3	35,7
	LMP	46,9	17,2	31,0	38,8	16,3	26,8	51,2	17,7	33,3
Elektroninės cigaretės	LTP	35,4	27,7	31,3	58,6	45,1	51,4	22,9	18,4	20,5
	LYP	19,7	17,2	18,4	38,8	30,7	34,5	9,5	9,9	9,7
	LMP	15,4	14,1	14,7	31,4	25,7	28,3	6,9	7,8	7,4
Kaitinamo tabako gaminiai	LTP	27,3	20,8	23,8	42,9	30,7	36,4	18,9	15,4	17,0
	LYP	13,2	12,1	12,6	23,3	18,8	20,9	7,8	8,5	8,2
	LMP	9,2	9,1	9,1	15,4	13,1	14,2	5,9	6,9	6,5
Kaljanas	LTP	41,7	31,8	36,4	50,2	35,4	42,3	37,1	29,9	33,2
	LYP	9,9	5,1	7,3	16,5	8,7	12,3	6,4	3,1	4,7
	LMP	1,8	1,5	1,6	2,8	2,5	2,6	1,3	0,9	1,1
Nikotino pagalvėlės/ maišeliai / paketėliai	LTP	10,0	2,6	6,0	14,3	4,5	9,0	7,7	1,6	4,4
	LYP	2,5	0,7	1,5	5,8	1,4	3,4	0,7	0,3	0,5
	LMP	0,9	0,1	0,5	2,1	0,3	1,1	0,3	0,0	0,1
Kramtomas uostomas tabakas ("snusas", "snufas")	LTP	10,4	2,5	6,2	14,4	4,7	9,2	8,3	1,3	4,5
	LYP	1,7	0,5	1,1	3,5	1,2	2,3	0,7	0,1	0,4
	LMP	0,5	0,1	0,3	0,8	0,2	0,5	0,3	0,1	0,2

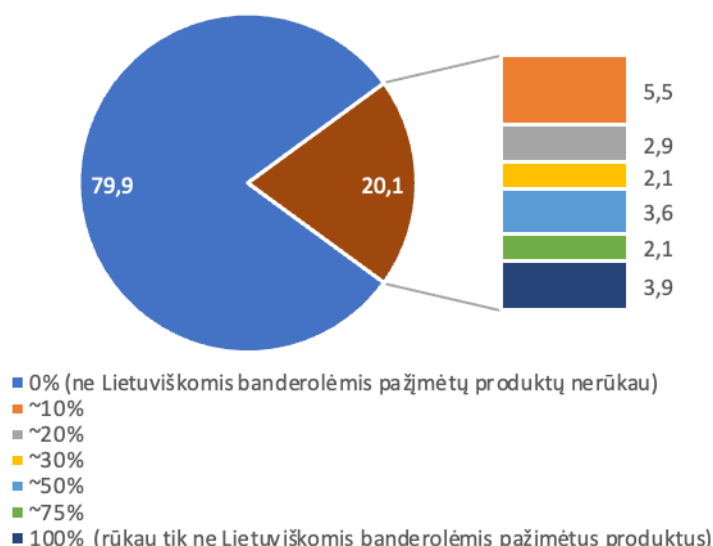
Dauguma vartojančių tabako gaminius daro tai santykinai nedažnai, vartoja santykinai nedideliais kiekiais (iki 10 cigarečių/kartų per dieną; žr. 2.5 pav.).

2.5 pav. Įvairių tabako produktų vartojimo kiekis tarp 15–64 m. respondentų, 2026 m., proc.

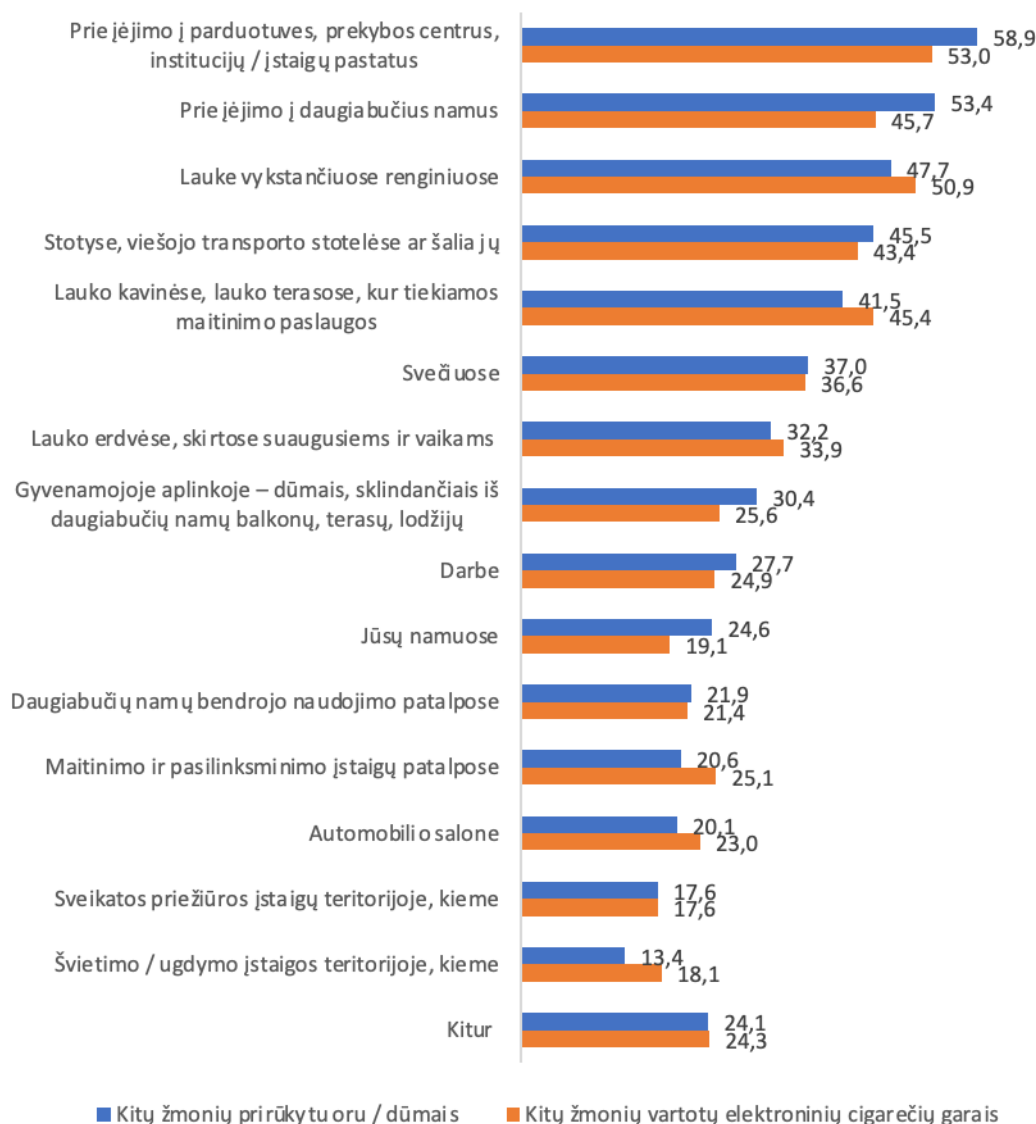
Pačių respondentų teigimu, 20,1 proc. jų vartoja bent jau dalį ne pardavimui Lietuvoje skirtų tabako gaminių (žr. 2.6 pav.). 3,9 proc. rūkančiųjų teigia, kad vartoja išimtinai gaminius be lietuviškų banderolių. Dar 5,7 proc. teigia vartojantys daugiau nei 50 proc. viso savo suvartojamo tabako be lietuviškų banderolių.

2.6 pav. Tabako gaminių be lietuviškų banderolių vartojimas, 2026 m., proc. nuo vartojančių tabako gaminius

Respondentai buvo klausiami, kur jie yra priversti kvėpuoti kitų žmonių prirūkytu oru. Dažniausiai minima vieta yra įėjimai prie parduotuvių ir įstaigų (58,9 proc., žr. 2.7 pav.). Kitos dažnai minimos vietos yra prie įėjimo į daugiabučius (53,4 proc.), lauke vykstančiuose renginiuose (47,7 proc.), stotyse, stotelėse (45,5 proc.), lauko kavinėse (41,5 proc.).

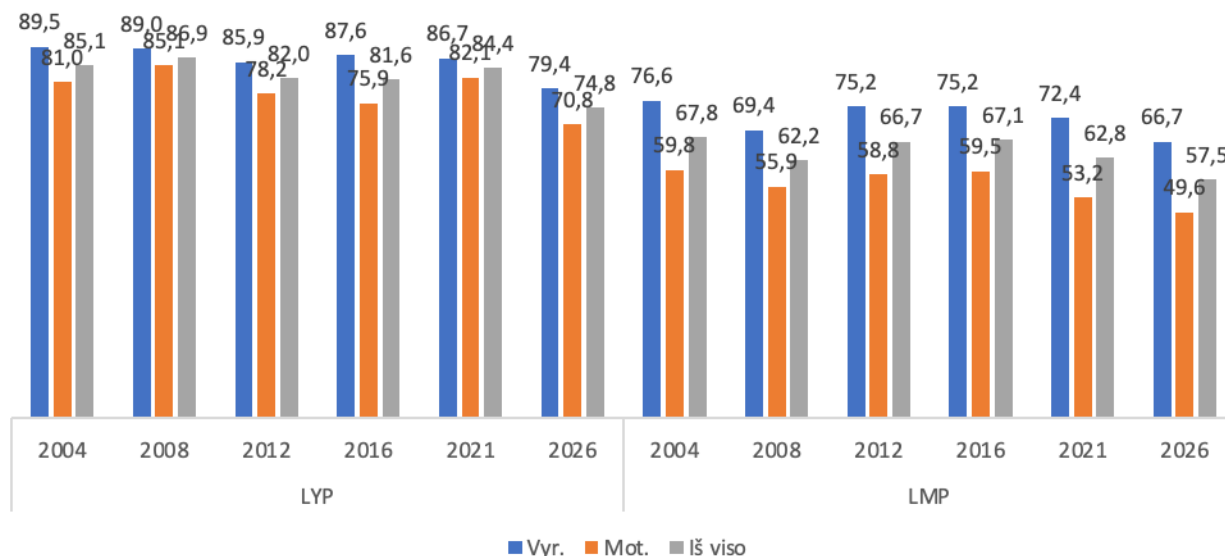
2.7 pav. Vietos, kuriose žmonės dažniausiai patiria pasyvų rūkymą, 2026 m., proc.

2.2. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimas

74,8 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų per paskutinius 12 mėnesių yra vartoję alkoholinių gėrimų, o 57,5 proc. tiriamos populiacijos teigė alkoholinių gėrimų vartoję per paskutiniąsias 30 dienų (žr. 2.8 pav.).

2.8 pav. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimas LYP ir LMP pagal 15–64 m. respondentų lytį, 2004–2026 m., proc.

Palyginti su 2021 m. matomas gana didelis (siekiantis 10 procentinių punktų) alkoholio vartojimo sumažėjimas.

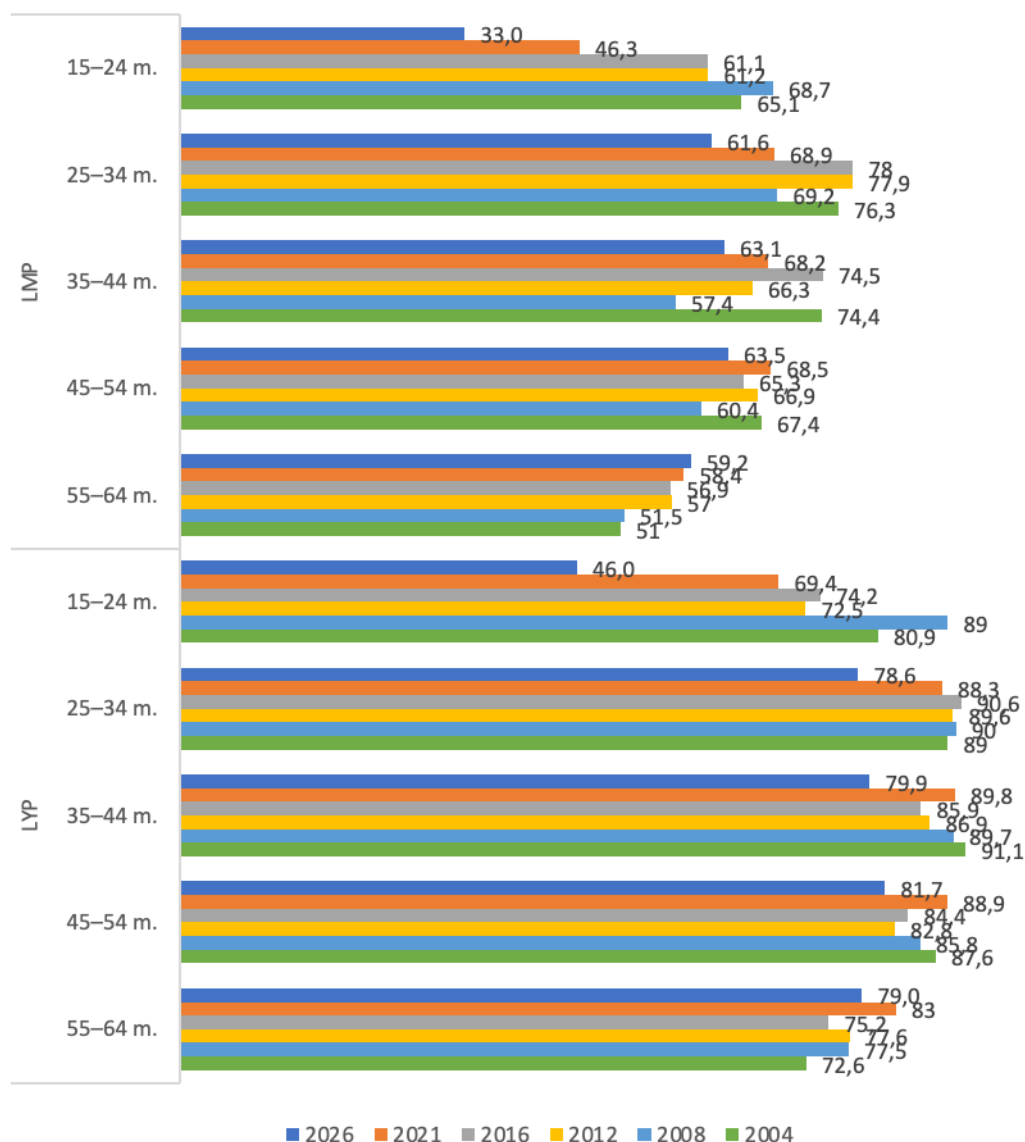
2.6. lentelė. Alkoholinių gėrimų vartojimo pasiskirstymas pagal amžių ir lytį, 2004-2026 m. proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
LYP	2026 m.	79,4	70,8	74,8	72,4	57,8	64,6	83,2	77,7	80,2
	2021 m.	86,7	82,1	84,4	82,8	77,5	80,3	89,0	84,6	86,7
	2016 m.	87,6	75,9	81,6	85,5	76,3	81,0	89,0	75,6	81,9
	2012 m.	85,9	78,2	82,0	82,6	78,8	80,7	88,5	77,9	82,8
	2008 m.	89,0	85,1	86,9	90,7	88,8	89,7	87,6	82,1	84,6
	2004 m.	89,5	81,0	85,1	87,8	82,9	85,4	90,9	79,7	84,9
LMP	2026 m.	66,7	49,6	57,5	58,9	41,0	49,3	70,8	54,3	62,0
	2021 m.	72,4	53,2	62,8	67,2	50,4	59,3	75,6	54,7	64,8
	2016 m.	75,2	59,5	67,1	72,4	66,7	69,6	77,1	55,4	65,5
	2012 m.	75,2	58,8	66,7	73,1	65,0	69,2	76,7	54,8	65,0
	2008 m.	69,4	55,9	62,2	72,9	65,3	68,9	66,4	48,2	56,6
	2004 m.	76,6	59,8	67,8	75,5	65,7	70,6	77,5	55,5	65,8

Alkoholinių gėrimų vartojimas labiau paplitęs tarp vyrų nei tarp moterų: per paskutiniuosius 12 mėnesių alkoholinius gėrimus nurodė vartoję 79,4 proc. apklaustų vyrų ir 70,8 proc. tyrime dalyvavusių moterų, per paskutiniąsias 30 dienų – 66,7 proc. vyrų ir 49,6 moterų (žr. 2.6 lentelę).

Alkoholinių gėrimų vartojimo rodiklis LYP yra aukštesnis ne tik tarp vyrų, bet ir tarp 25–54 metų amžiaus apklaustųjų (žr. 2.9 pav.), o mažesnis 15-24 m. grupėje (46 proc.). LMP rodiklis mažiausias 15-24 m. grupėje (33 proc.).

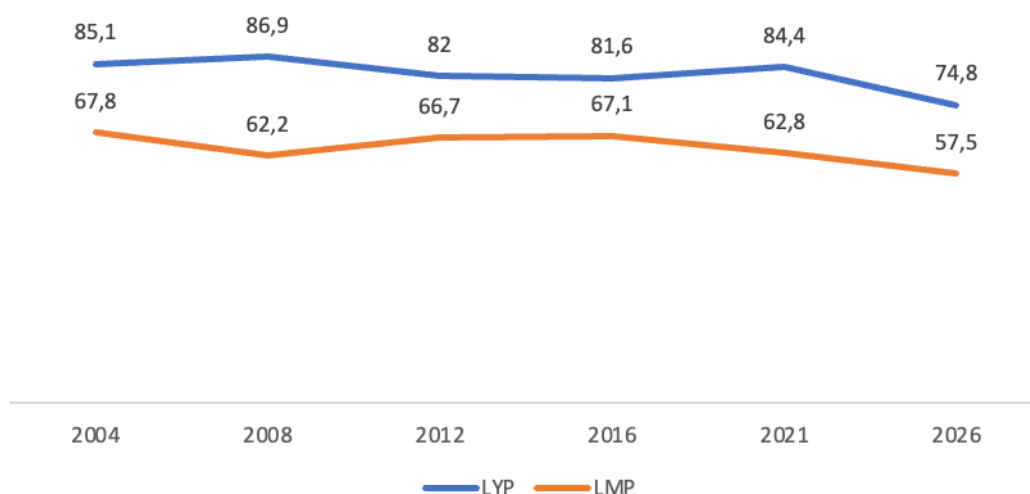
2.9. pav. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimo Lietuvoje pagal 5 amžiaus grupes, 2004-2026 m. proc.

Nuo 2004 metų alkoholinių gėrimų vartojimas per paskutinius 12 mėnesių stipriai sumažėjo (2004 m. buvo 85,1 proc. ir 74,8 proc. 2026 m.). Alkoholinių gėrimų vartojimas per paskutiniąsias 30 dienų sumažėjo: LMP rodiklis 2004 m. buvo 67,8 proc., o 2026 m. 57,5 proc.

Alkoholio vartojimo mažėjimas ypač matomas jauniausioje amžiaus grupėje, kur abu rodikliai yra sumažėję beveik per pusę.

2.10. Alkoholinių gėrimų vartojimo LYP ir LMP Lietuvoje, 2004-2026 m., proc.

2026 metais ketvirtadalis (26 proc.) 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų alkoholinius gėrimus vartoja kartą per savaitę ar dažniau: 16,5 proc. apklaustųjų teigia alkoholinius gėrimus vartojantys bent vieną kartą per savaitę, 7,3 proc. – keletą kartų per savaitę, 2,2 proc. kasdien arba beveik kasdien (žr. 2.7 lentelę). 29 proc. respondentų alkoholinius gėrimus vartoja rečiau nei kartą per savaitę. 42,4 proc. teigia, kad per paskutiniąsias 30 dienų alkoholinių gėrimų nevartojo.

Analizuojant alkoholinių gėrimų vartojimo dažnumą matoma, kad dažniau alkoholinius gėrimus vartojo vyrai nei moterys.

2.7 lentelė. Respondentų pasiskirstymas atsakius į klausimą „Kaip dažnai per paskutines 30 dienų Jūs vartojote įvairius alkoholinius gėrimus?“ 2004-2026 m., proc. nuo visų respondentų

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Kasdien arba beveik kasdien	2026 m.	4,3	0,4	2,2	1,6	0,1	0,8	5,8	0,6	3,0
	2021 m.	3,5	0,2	1,8	1,7	0,3	1,0	4,6	0,1	2,3
	2016 m.	4,0	0,6	2,3	2,2	1,0	1,6	5,3	0,4	2,7
	2012 m.	5,2	0,3	2,7	2,5	0,2	1,4	7,3	0,4	3,6
	2008 m.	3,3	0,6	1,8	2,9	0,7	1,7	3,6	0,5	1,9
	2004 m.	3,3	0,4	1,8	2,5	0,4	1,5	4,1	0,4	2,1
Keletą kartų per savaitę	2026 m.	11,4	3,8	7,3	9,2	3,2	6,0	12,5	4,2	8,1
	2021 m.	12,1	2,1	7,3	9,6	1,6	5,8	13,6	2,9	8,1
	2016 m.	16,2	4,3	10,1	11,6	5,8	8,8	19,2	3,5	10,9
	2012 m.	16,7	4,3	10,3	14,7	4,7	9,8	18,2	4,0	10,6
	2008 m.	12,3	3,9	7,9	13,7	5,6	9,4	11,2	2,6	6,6
	2004 m.	12,5	2,6	7,3	12,5	3,7	8,1	12,5	1,8	6,8
Nors vieną kartą per savaitę	2026 m.	22,4	11,3	16,5	18,6	8,5	13,2	24,5	12,8	18,2
	2021 m.	20,7	8,4	14,6	18,3	9,4	14,1	22,2	7,9	14,9
	2016 m.	27,7	14,4	20,9	28,0	18,2	23,2	27,5	12,2	19,4
	2012 m.	24,2	13,4	18,6	25,4	17,5	21,6	23,3	10,7	16,6
	2008 m.	20,2	10,3	14,9	23,4	15,6	19,3	17,5	6,0	11,3
	2004 m.	23,4	10,9	16,9	25,2	14,6	19,9	21,9	8,2	14,6
Rečiau negu vieną kartą per savaitę	2026 m.	26,7	31,0	29,0	27,3	26,1	26,6	26,4	33,7	30,3
	2021 m.	32,1	37,3	34,7	33,1	34,5	33,8	31,4	38,8	35,2
	2016 m.	24,9	37,6	31,4	27,7	39,6	33,5	23,0	36,4	30,2
	2012 m.	28,0	38,4	33,4	29,0	39,8	34,3	27,2	37,6	32,7
	2008 m.	30,5	37,1	34,0	30,4	39,4	35,2	30,5	35,2	33,0
	2004 m.	29,9	35,2	32,7	27,9	37,3	32,6	31,6	33,7	32,7
Sunku pasakyti	2026 m.	1,9	3,1	2,5	2,3	3,0	2,7	1,7	3,1	2,4
	2021 m.	4,1	4,8	4,4	4,6	4,5	4,5	3,7	4,9	4,3
	2016 m.	2,4	2,6	2,5	2,7	2,1	2,4	2,0	2,9	2,5
	2012 m.	1,1	2,4	1,8	1,5	2,7	2,1	0,8	2,2	1,5
	2008 m.	3,2	4,0	3,6	2,7	3,6	3,2	3,6	4,4	4,0
	2004 m.	5,7	9,1	7,4	5,7	8,6	7,1	5,7	9,4	7,7
Per paskutines 30 dienų nevartojo	2026 m.	33,3	50,4	42,4	41,1	59,0	50,7	29,1	45,7	38,0
	2021 m.	27,6	46,8	37,2	32,8	49,6	40,7	24,4	45,3	35,2
	2016 m.	24,8	40,5	32,9	27,7	33,3	30,4	22,9	44,6	34,5
	2012 m.	24,8	41,2	33,3	26,9	35,0	30,8	23,3	45,2	35,0
	2008 m.	30,6	44,1	37,8	26,9	35,1	31,2	33,6	51,4	43,2
	2004 m.	23,4	40,2	32,2	24,5	34,3	29,4	22,5	44,5	34,2

2026 metų tyrimo duomenimis 20 proc. respondentų niekada nėra suvartoję šešių ir daugiau standartinių alkoholinio gėrimo vienetų vienu metu (žr. 2.8 lentelę). Palyginti su 2021 metų tyrimo

duomenimis, asmenų, nevartojusių šešių ir daugiau standartinių alkoholinio gėrimo vienetų vienu metu, sumažėjo. 2021 metais šis skaičius siekė 28,8 proc.

11,2 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojas teigia bent kartą per savaitę išgeriantis šešis ar daugiau standartinių alkoholinio gėrimo vienetų vienu metu, iš jų 1,3 proc. tokį kiekį alkoholinių gėrimų suvartoja kasdien arba beveik kasdien, 9,9 proc. – kiekvieną savaitę. 14,8 proc. respondentų nurodo išgeriantys šešis ir daugiau standartinius alkoholinio gėrimo vienetus vienu metu kiekvieną mėnesį, o 28,8 proc. – rečiau nei kartą per mėnesį.

Dažniau šešis ir daugiau standartinių alkoholinio gėrimo vienetų išgeria vyrai.

Nors bendras vartojančių alkoholinius gėrimus skaičius palyginti su 2021 m. gerokai sumažėjęs, suvartojančių didelį jo kiekį skaičius per šį laikotarpį šiek tiek padidėjo.

2.8 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių ir lytį atsakius į klausimą „Kaip dažnai Jūs išgeriate šešis ir daugiau standartinius alkoholio gėrimo vienetus vienu metu?“ 2004-2026 m., proc. nuo visų respondentų

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Kasdien arba beveik kasdien	2026 m.	2,6	0,2	1,3	0,9	0,0	0,4	3,5	0,3	1,8
	2021 m.	1,8	0,1	0,9	0,8	0,0	0,4	2,4	0,1	1,2
	2016 m.	2,4	0,1	1,2	1,7	0,2	1,0	2,8	0,1	1,4
	2012 m.	2,4	0,3	1,3	1,0	0,1	0,6	3,4	0,4	1,8
	2008 m.	1,7	0,3	0,9	1,3	0,4	0,8	2,0	0,2	1,0
	2004 m.	1,0	0,1	0,5	0,6	0,0	0,3	1,3	0,1	0,6
Kiekvieną savaitę	2026 m.	15,7	4,8	9,9	10,5	3,7	6,9	18,5	5,4	11,5
	2021 m.	10,2	2,1	6,2	8,2	1,9	5,2	11,5	2,2	6,8
	2016 m.	13,5	4,2	8,7	10,9	4,7	7,9	15,3	4,0	9,3
	2012 m.	10,7	1,9	6,2	9,3	2,5	6,0	11,9	1,5	6,4
	2008 m.	7,4	2,1	4,6	8,6	2,6	5,4	6,5	1,6	3,9
	2004 m.	12,1	2,3	7,0	12,0	3,3	7,6	12,2	1,6	6,5
Kiekvieną	2026 m.	19,4	10,8	14,8	16,4	9,5	12,7	21,1	11,6	16,0
	2021 m.	19,6	9,0	14,3	15,5	7,7	11,8	22,2	9,6	15,9
	2016 m.	20,1	7,6	13,7	17,9	6,7	12,4	21,6	8,1	14,4
	2012 m.	18,2	7,0	12,4	16,5	6,3	11,5	19,5	7,4	13,1
	2008 m.	15,5	7,3	11,1	18,6	10,6	14,4	12,9	4,6	8,5
	2004 m.	23,3	6,8	14,7	22,4	8,3	15,3	24,0	5,7	14,2
Rečiau negu kartą per mėnesį	2026 m.	28,7	28,9	28,8	30,5	23,9	26,9	27,8	31,6	29,8
	2021 m.	36,1	32,2	34,2	36,7	38,7	33,9	35,7	33,0	34,8
	2016 m.	33,3	29,0	31,1	30,9	28,0	29,5	35,0	29,5	32,1
	2012 m.	34,7	27,5	31,0	33,9	28,6	31,3	35,3	26,8	30,8
	2008 m.	41,8	31,9	36,6	41,0	36,5	38,6	42,6	28,3	34,9
	2004 m.	37,6	36,2	36,9	36,6	37,2	36,9	38,4	35,5	36,9
Niekada	2026 m.	12,9	26,0	20,0	14,1	20,7	17,7	12,3	28,9	21,2
	2021 m.	18,4	38,7	28,8	21,4	37,1	28,9	17,4	39,6	28,1
	2016 m.	18,3	35,0	26,9	24,2	36,8	30,3	14,2	33,9	24,7
	2012 m.	19,9	41,5	31,0	21,8	41,2	31,3	18,5	41,7	30,9
	2008 m.	22,4	43,3	33,6	21,3	38,6	30,4	23,3	47,2	36,1
	2004 m.	14,6	34,8	25,1	15,3	33,4	24,3	14,0	35,9	25,7
Per pastutinius 12 mėnesių nevartojo	2026 m.	20,6	29,2	25,2	27,6	42,2	35,4	16,8	22,3	19,8
	2021 m.	13,3	17,9	15,6	17,2	22,5	19,7	11,0	15,4	13,2
	2016 m.	12,4	24,1	18,4	14,5	23,7	19,0	11,0	24,4	18,1
	2012 m.	14,1	21,8	18,0	17,4	21,2	19,3	11,5	22,1	17,2
	2008 m.	11,2	15,0	13,2	9,3	11,3	10,3	12,3	18,1	15,6
	2004 m.	10,5	19,0	14,9	12,2	17,1	14,6	9,1	20,3	15,1

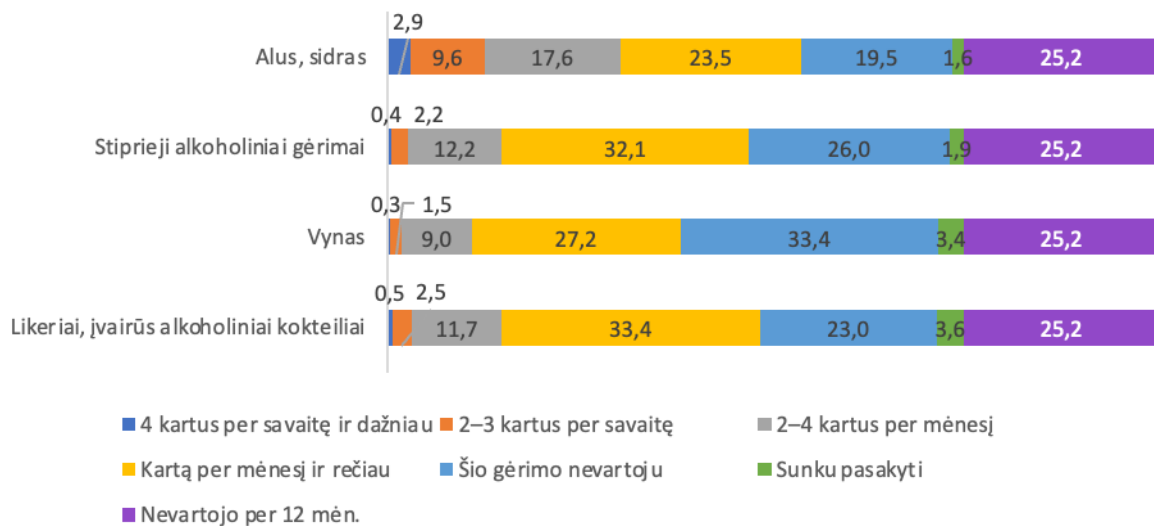
2026 metais alkoholinių gėrimų populiarumas išlieka toks pat kaip ir 2021 metais. Populiariausi alkoholiniai gėrimai yra alus ir sidras – juos vartoja didžiausia dalis respondentų ir jie

yra vartojami dažniausiai (žr. 2.11 pav.). 12,5 proc. tyrimo dalyvių alų, sidrą vartoja keletą kartų per savaitę: 2,9 proc. respondentų keturis kartus per savaitę ir dažniau, 9,6 proc. – 2–3 kartus per savaitę. 17,6 proc. apklaustųjų šiuos gėrimus vartoja 2–4 kartus per mėnesį, 23,5 proc. – kartą per mėnesį ir rečiau. 19,5 proc. asmenų nurodė alaus ar sidro nevartojantys.

Stipriuosius alkoholinius gėrimus keletą kartų per savaitę geria 2,6 proc. respondentų. 12,2 proc. šiuos gėrimus vartoja 2–4 kartus per mėnesį, 32,1 proc. – kartą per mėnesį ir rečiau. Kas penktas (26 proc.) nurodė apskritai nevartojantis stipriųjų alkoholinių gėrimų.

Vyno keletą kartų per savaitę išgeria 1,8 proc. respondentų. 9 proc. šį alkoholinį gėrimą geria 2–4 kartus per mėnesį, 27,2 proc. – kartą per mėnesį ir rečiau. Kas trečias (33,4 proc.) nurodė vyno nevartojantis.

2.11. Alkoholinių gėrimų rūšių vartojimo dažnumas Lietuvoje, 2026 m., proc.

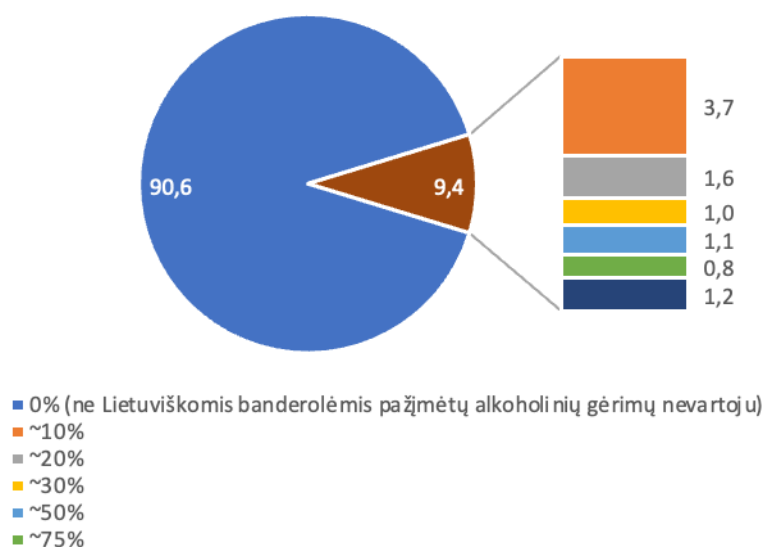
Vidutinis alkoholinio gėrimo vartojimo pradžios amžius yra 18 metų (pagal medianą). Šis skaičius nuo 2004 metų išlieka toks pat, jis parodo, kad pusė alkoholinius gėrimus vartojančių respondentų juos pradeda vartoti nesulaukus pilnametystės. Jauniausias amžius, kuomet pirmą kartą pavartota alkoholinio gėrimo yra 12 metų. Ketvirtadalis alkoholinius gėrimus vartojančių asmenų teigia alkoholį pradėję vartoti iki 17 metų, 75 proc. – iki 20 metų ir net 90 proc. alkoholinių gėrimų vartotojų jį pradėjo vartoti sulaukę 21 metų. Vyriausias amžius, kada pradėta vartoti alkoholinius, gėrimus yra 50 metų (žr. 2.9 lentelę).

2.9 lentelė. Alkoholinių gėrimų vartojimo pradžios amžius (metais), 2004 – 2026 m.

		Minimumas	25 procentilis	Mediana	75 procentilis	90 procentilis	Maksimumas
Metai	2026 m.	12	17	18	20	21	50
	2021 m.	7	16	18	19	20	45
	2016 m.	8	16	18	19	20	40
	2012 m.	7	16	18	20	23	45
	2008 m.	6	16	18	20	21	35
	2004 m.	7	16	18	19	22	50

Respondentų teigimu, 9,4 proc. jų vartoja bent jau dalį ne pardavimui Lietuvoje skirtų alkoholio gaminių (žr. 2.12 pav.). 1,2 proc. nuo vartojančių alkoholinius gėrimus teigia, kad vartoja išimtinai gaminius be lietuviškų banderolių. Dar 1,9 proc. teigia vartojantys daugiau nei 50 proc. viso savo suvartojamo alkoholio gaminių be lietuviškų banderolių.

2.12. Alkoholinių gėrimų be lietuviškų banderolių vartojimas, 2026 m., proc.

2.3. Raminamųjų/ migdomųjų vaistų (benzodiazepinai) vartojimo ne pagal paskirtį paplitimas

Diferenciacija tarp vartojimo paskyrus gydytojui arba be gydytojo nurodymo ne visada suteikia galimybę teisingai interpretuoti duomenis. Net tada, jeigu pacientai vartoja šiuos medikamentus paskyrus gydytojui, pasitaiko atvejų, kai vartojama ilgesnį laiką ir (arba) didesnėmis dozėmis, kad palaipsniui prie jų priprantama. Kita vertus, kai migdomieji yra vartojami be gydytojo nurodymo ir tik kartais, toks vartojimo būdas kai kuriais atvejais gali būti visiškai nepavojingas, todėl vertinant psichiką veikiančių medikamentų vartojimo paplitimą būtina atsižvelgti į interpretavimo sunkumus.

8,1 proc. 15–64 metų amžiaus tyrimo dalyvių bent kartą gyvenime yra vartoję raminamuosius / migdomuosius vaistus (žr. 2.10 lentelę) ne pagal paskirtį. Raminamųjų / migdomųjų vaistų vartojimas bendrai yra labiau paplitęs tarp moterų (8,8 proc.) nei tarp vyrų (7,3 proc.), tarp vyresnių (9,8 proc.) nei tarp jaunesnių (4,8 proc.) respondentų. Tačiau jaunesnio amžiaus respondentų grupėje vyrų ir moterų vartojimas yra faktiškai toks pats.

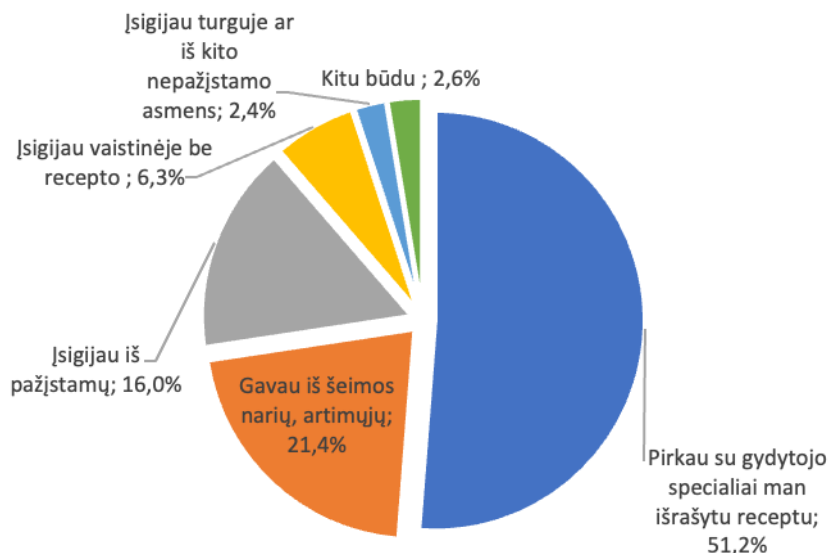
Raminamųjų/migdomųjų vaistų vartojimas palyginti su 2021 m. padidėjo beveik dvigubai.

2.10 lentelė. Respondentų, vartojusių bet kokius raminamuosius/migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį, 2021 - 2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
LTP	2026 m.	7,3	8,8	8,1	5,0	4,6	4,8	8,5	11,0	9,8
	2021 m.	3,8	5,6	4,7	3,5	3,0	3,2	4,0	6,9	5,5
LYP	2026 m.	1,9	2,9	2,4	1,6	1,4	1,5	2,1	3,7	2,9
	2021 m.	1,0	1,7	1,4	0,7	0,4	0,5	1,2	2,4	1,8
LMP	2026 m.	0,9	1,9	1,4	0,7	0,7	0,7	1,1	2,5	1,8
	2021 m.	0,5	1,0	0,8	0,2	0,2	0,2	0,7	1,5	1,1

Raminamieji / migdomieji ne pagal paskirtį vartojami vaistai dažniausiai įsigijami su gydytojo receptu, kuris išrašytas specialiai tam žmogui – 51,2 proc. Dar 21,4 proc. apklaustųjų teigia raminamuosius / migdomuosius vaistus įsigiję iš šeimos narių, artimųjų (žr. 2.13 pav.), o 16 proc. – iš pažįstamų. 6,3 proc. ne pagal paskirtį naudojamus vaistus įsigijo vaistinėje, 5 proc. – kitu būdu.

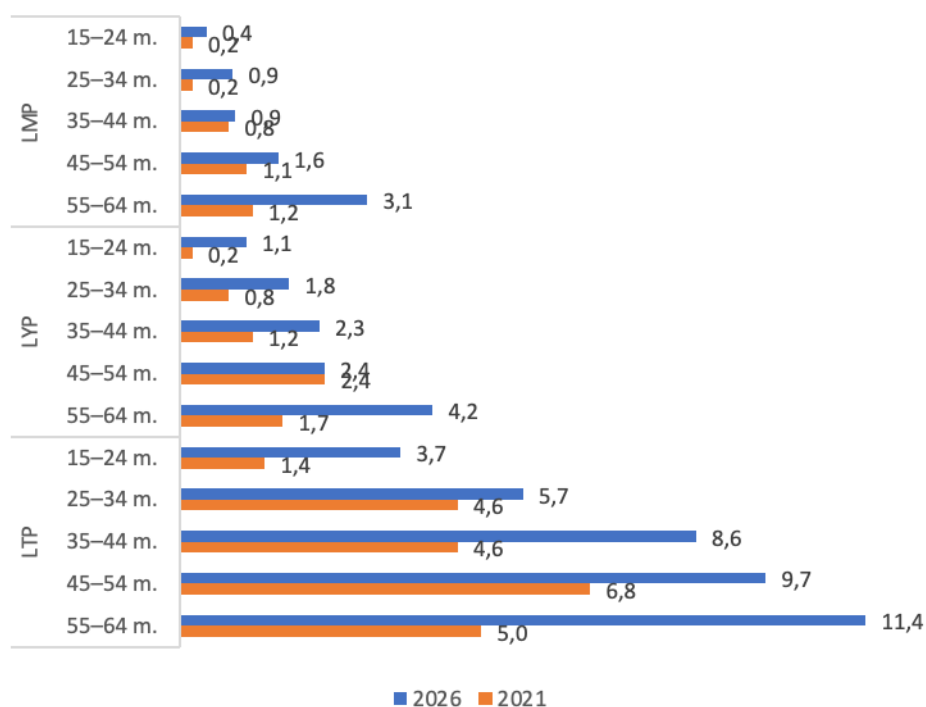
2.13 pav. Raminamųjų/ migdomųjų (benzodiazepinų) vaistų įsigijimas ne pagal paskirtį bent kartą gyvenime (LMP), 2026 m., proc. nuo vartojusių vaistus

2,4 proc. 15–64 metų amžiaus tyrimo dalyvių raminamuosius / migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį yra vartoję per paskutinius 12 mėnesių. 1,4 proc. tokius vaistus vartojo per paskutiniąsias 30 dienų (žr. 2.14 pav.). Analizuojant LYP ir LMP rodiklius pagal amžiaus grupes, minėtų vaistų vartojimas yra labiau paplitęs tarp vyresnių (45–64 metų amžiaus) Lietuvos gyventojų, nei jaunesnių (15–34 metų amžiaus) asmenų.

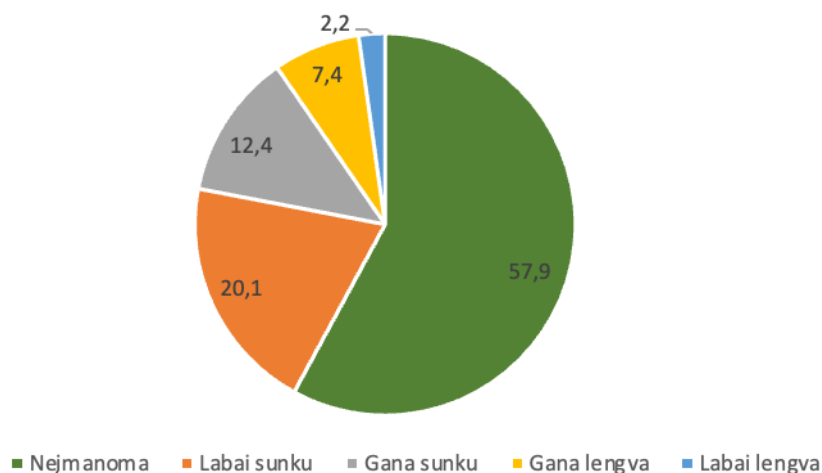
Raminamųjų vaistų vartojimas ne pagal paskirtį palyginti su 2021 m. padidėjo visose amžiaus grupėse.

2.14 pav. Raminamųjų/ migdomųjų vaistų vartojimo ne pagal paskirtį paplitimas Lietuvoje pagal 5 amžiaus grupes, 2021 - 2026 m., proc.

Respondentai buvo klausiami, ar jiems būtų lengva gauti tokių vaistų per 24 valandas. 57,9 proc. mano, kad tai būtų neįmanoma (žr. 2.15 pav.), 2,2 proc. tai būtų labai lengva, o 7,4 proc. – gana lengva.

2.15 pav. Raminamųjų/ migdomųjų vaistų prieinamumas, 2026 m., proc.

2.4. Narkotikų vartojimo paplitimas

2026 metų tyrimo duomenimis, 24,2 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų bent kartą gyvenime yra vartoję bent vieną narkotiką. 5,8 proc. teigė bent vieną narkotiką vartoję per paskutinius 12 mėnesių, o 2,6 proc. – per paskutiniąsias 30 dienų (žr. 2.11 lentelę).

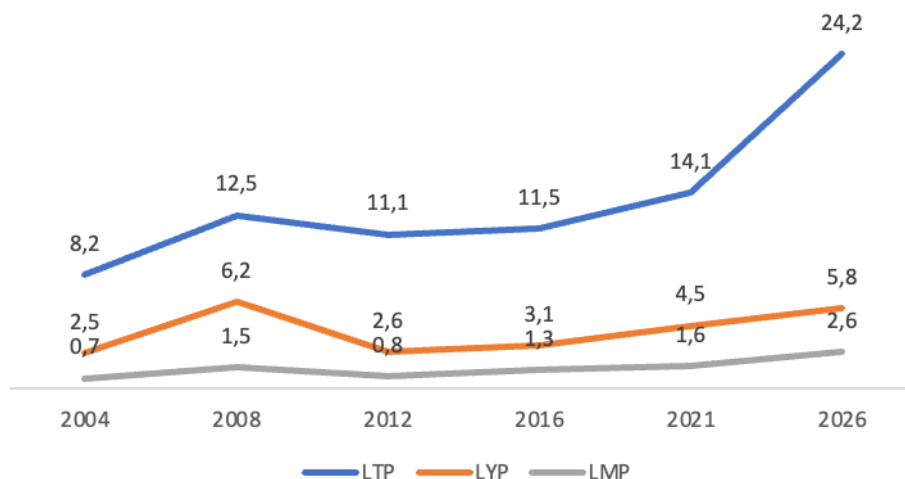
2.11 lentelė. Respondentų, vartojusių bet kokius narkotikus, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004–2026 m.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
LTP	2026 m.	35,6	14,3	24,2	46,6	20,2	32,5	29,7	11,2	19,8
	2021 m.	21,2	7,0	14,1	31,7	15,1	23,8	14,8	2,7	8,6
	2016 m.	18,0	5,4	11,5	27,2	11,1	19,3	11,8	2,0	6,6
	2012 m.	17,5	5,0	11,1	24,9	10,4	17,8	11,8	1,6	6,4
	2008 m.	16,4	9,2	12,5	28,3	16,5	22,1	6,4	3,3	4,7
	2004 m.	13,1	3,8	8,2	20,8	7,3	14,1	6,8	1,2	3,8
LYP	2026 m.	9,4	2,6	5,8	18,8	5,5	11,7	4,4	1,0	2,6
	2021 m.	7,2	1,9	4,5	13,6	4,6	9,4	3,2	0,5	1,8
	2016 m.	5,1	1,2	3,1	10,4	3,1	6,8	1,4	0,1	0,7
	2012 m.	4,0	1,2	2,6	7,8	3,1	5,5	1,1	0,0	0,5
	2008 m.	8,4	4,2	6,2	14,3	7,4	10,6	3,5	1,6	2,5
	2004 m.	3,9	1,2	2,5	7,5	2,8	5,2	0,1	0,0	0,1
LMP	2026 m.	4,4	1,1	2,6	8,8	2,5	5,4	2,1	0,4	1,2
	2021 m.	2,9	0,3	1,6	5,3	0,9	3,2	1,5	0,0	0,7
	2016 m.	2,0	0,6	1,3	4,0	1,6	2,8	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	1,2	0,4	0,8	2,5	0,9	1,7	0,3	0,0	0,1
	2008 m.	2,2	0,9	1,5	4,1	1,8	2,9	0,6	0,2	0,4

	2004 m.	1,4	0,1	0,7	2,9	0,2	1,5	0,0	0,0	0,0
--	---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

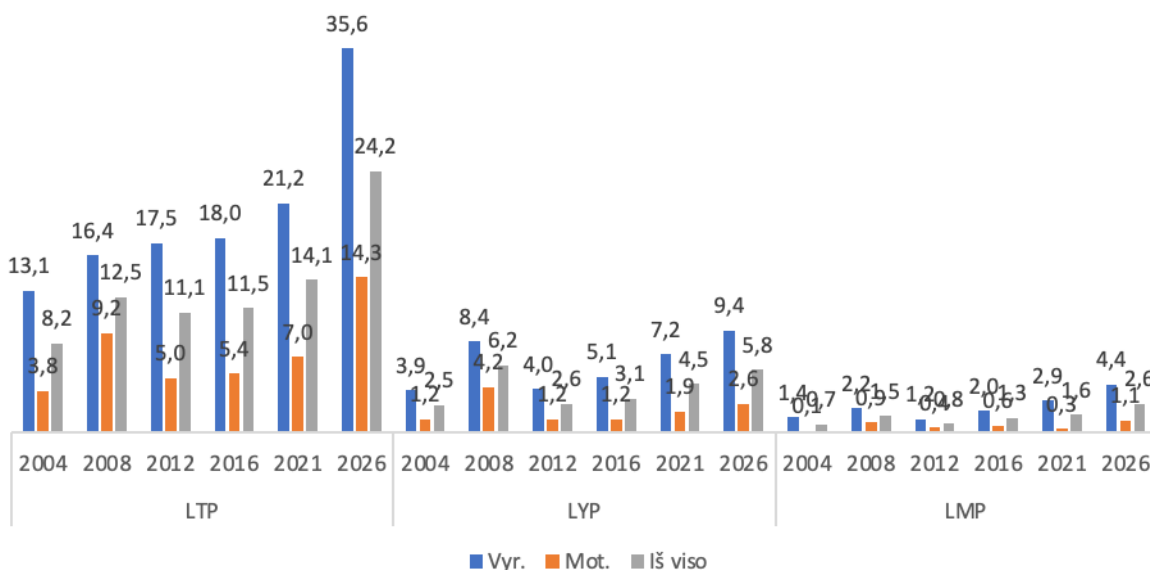
Palyginti su 2021 metais, vartojimas bent kartą gyvenime, per 12 mėnesių, vartojimas per paskutiniąsias 30 dienų gerokai padidėjo: bent kartą gyvenime - nuo 14,1 proc. iki 24,2 proc., per 12 mėnesių - nuo 4,5 proc. iki 5,8 proc., per 30 dienų - nuo 1,6 proc. iki 2,6 proc.

2.16 pav. Narkotikų vartojimo LTP, LYP ir LMP Lietuvoje, 2004-2026 m., proc.

Išlieka tos pačios narkotikų vartojimo tendencijos. Visų narkotikų vartojimo paplitimo rodikliai LTP, LYP ir LMP reikšmingai aukštesni tarp vyrų (žr. 2.17 pav.).

2.17 pav. Narkotikų vartojimo paplitimas LTP, LYP ir LMP pagal 15–64 m. respondentų lytį, 2004–2026 m., proc.

Kitų narkotikų, išskyrus kanapes, bent kartą gyvenime yra bandę 11,4 proc. 15–64 metų amžiaus apklaustųjų (žr. 2.12 lentelę). Palyginti su 2021 metais kitų narkotikų, išskyrus kanapes, vartojimo paplitimas bent kartą gyvenime gerokai padidėjo.

2.12 lentelė. Respondentų, vartojusių narkotikus bent kartą gyvenime (LTP), pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004–2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Bet kokie narkotikai	2026 m.	35,6	14,3	24,2	46,6	20,2	32,5	29,7	11,2	19,8
	2021 m.	21,2	7,0	14,1	31,7	15,1	23,8	14,8	2,7	8,6
	2016 m.	18,0	5,4	11,5	27,2	11,1	19,3	11,8	2,0	6,6
	2012 m.	17,5	5,0	11,1	24,9	10,4	17,8	11,8	1,6	6,4
	2008 m.	16,4	9,2	12,5	28,3	16,5	22,1	6,4	3,3	4,7
	2004 m.	13,1	3,8	8,2	20,8	7,3	14,1	6,8	1,2	3,8
Bet kokie narkotikai, išskyrus kanapes	2026 m.	17,6	6,0	11,4	26,1	8,3	16,6	13,1	4,7	8,6
	2021 m.	7,6	1,9	4,7	12,4	4,8	8,8	4,6	0,4	2,4
	2016 m.	4,2	1,5	2,8	7,5	3,7	5,6	1,9	0,3	1,1
	2012 m.	4,4	1,1	2,7	7,3	2,6	5,0	2,0	0,2	1,1
	2008 m.	4,6	2,6	3,6	8,0	4,7	6,3	1,8	0,9	1,3
	2004 m.	3,8	1,0	2,3	7,1	1,6	4,3	1,1	0,5	0,8

2.4.1. Kanapių vartojimo paplitimas

Kanapės yra populiariausias narkotikas Lietuvoje. Tyrimo duomenimis, 20 proc. apklaustųjų nurodo vartoję kanapes bent kartą gyvenime. 4,3 proc. respondentų kanapes vartojo per paskutinius 12 mėnesių, o 2 proc. – per paskutiniąsias 30 dienų (žr. 2.13 lentelę).

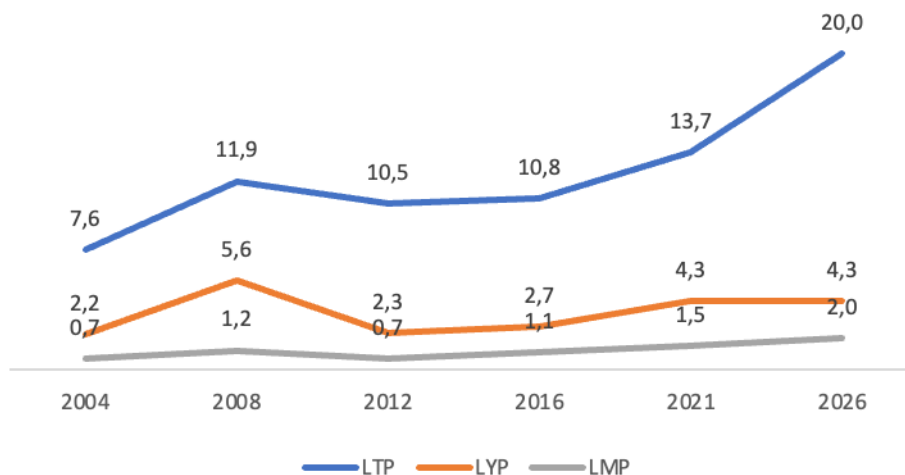
2.13 lentelė. Respondentų, vartojusių kanapes, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004–2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
LTP	2026 m.	29,7	11,6	20,0	40,2	16,9	27,7	24,1	8,7	15,9
	2021 m.	20,7	6,8	13,7	31,2	14,5	23,3	14,3	2,7	8,4
	2016 m.	17,1	4,8	10,8	25,5	10,2	18,0	11,3	1,8	6,2
	2012 m.	16,9	4,6	10,5	24,2	9,6	17,1	11,2	1,4	6,0
	2008 m.	15,8	8,5	11,9	27,6	15,6	21,2	6,0	2,8	4,3
	2004 m.	12,1	3,4	7,6	19,0	6,9	12,9	6,5	0,9	3,5
LYP	2026 m.	7,3	1,7	4,3	15,0	3,8	9,0	3,2	0,5	1,7
	2021 m.	6,7	1,9	4,3	12,6	4,6	8,8	3,1	0,5	1,7
	2016 m.	4,6	1,0	2,7	9,1	2,7	6,0	1,4	0,1	0,7
	2012 m.	3,6	1,0	2,3	7,5	2,7	5,1	0,7	0,0	0,3
	2008 m.	7,7	3,8	5,6	13,4	6,9	9,9	3,0	1,3	2,1
	2004 m.	3,4	1,1	2,2	6,5	2,6	4,6	0,8	0,1	0,4
LMP	2026 m.	3,6	0,7	2,0	7,5	1,8	4,4	1,5	0,2	0,8
	2021 m.	2,7	0,3	1,5	4,8	0,9	3,0	1,4	0,0	0,7
	2016 m.	1,6	0,6	1,1	3,0	1,6	2,3	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	1,1	0,3	0,7	2,4	0,8	1,6	0,1	0,0	0,0

	2008 m.	1,7	0,7	1,2	3,6	1,6	2,6	0,1	0,1	0,1
	2004 m.	1,4	0,1	0,7	2,9	0,2	1,5	0,3	0,0	0,1

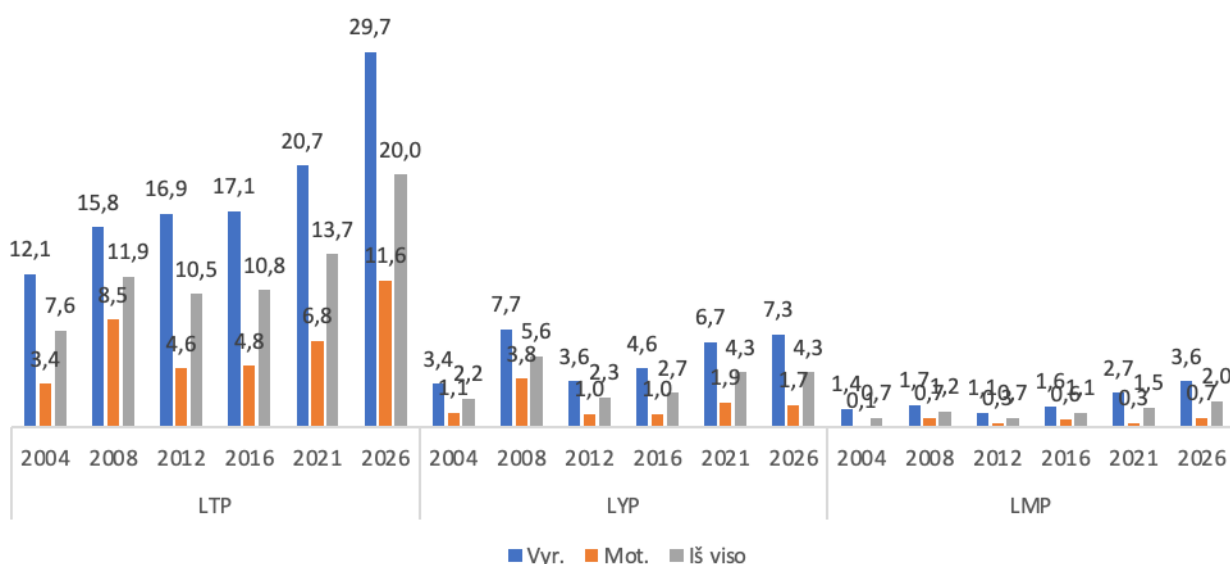
Palyginti su 2021 metais kanapių vartojimas bent kartą gyvenime ir per paskutiniąsias 30 dienų padidėjo (žr. 2.18 pav.), o per paskutinius 12 mėnesių liko nepakitęs.

2.18 pav. Kanapių vartojimo paplitimas LTP, LYP ir LMP Lietuvoje, 2004–2026 m., proc.

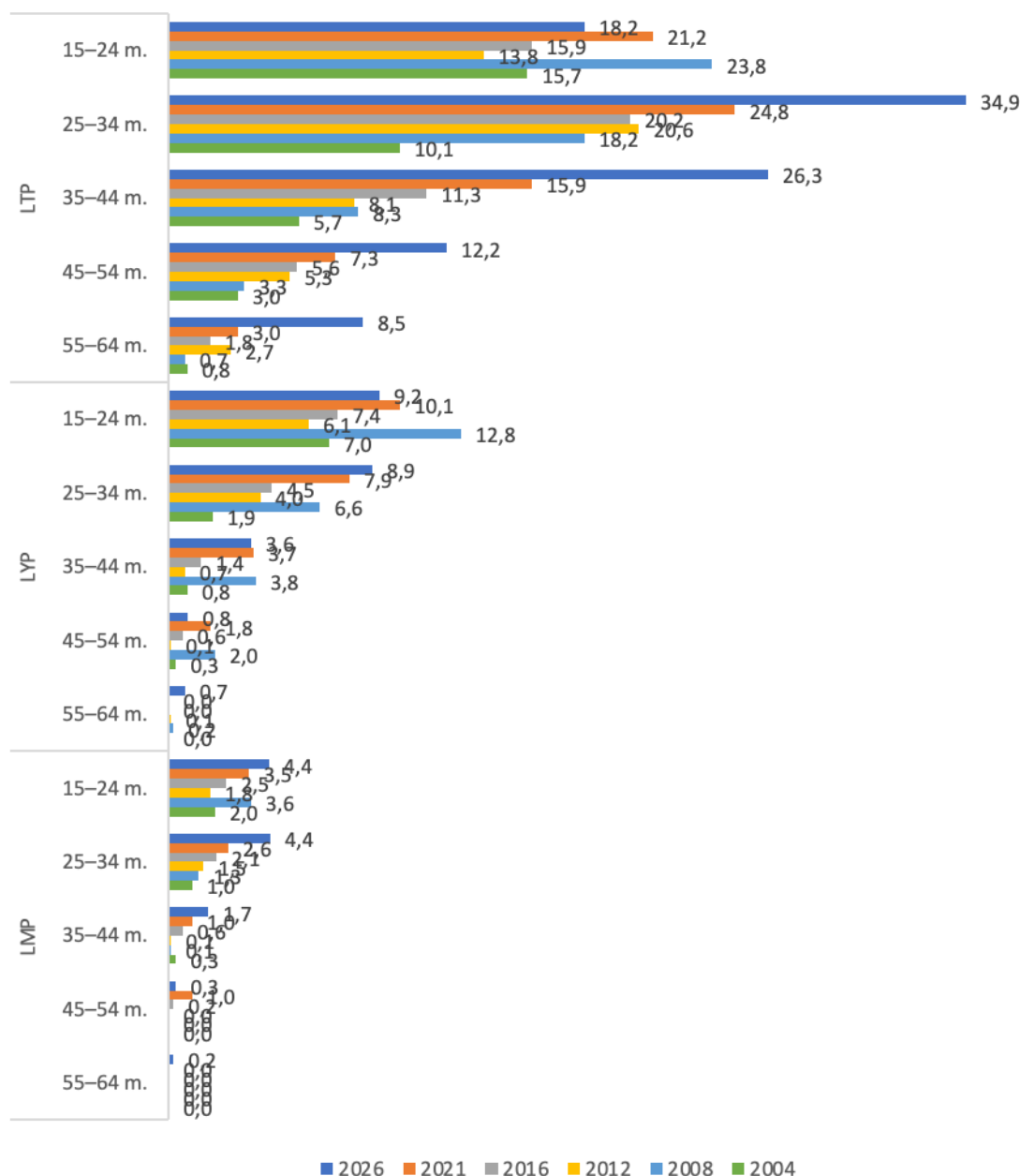

2026 metais, kaip ir ankstesniais metais, kanapes vartojusių moterų dalis yra gerokai mažesnė nei vyrų (žr. 2.19 pav.). Bent kartą gyvenime kanapes bandė 11,6 proc. moterų ir 29,7 proc. vyrų, per paskutinius 12 mėnesių atitinkamai kanapes vartojo 1,7 proc. moterų ir 7,3 proc. vyrų, o per paskutiniąsias 30 d. – 0,7 proc. moterų ir 3,6 proc. vyrų. Nagrinėjant skirtumus tarp lyčių jaunesniųjų ir vyresniųjų respondentų tarpe, išlieka tie patys dėsningumai – vyrai yra labiau linkę vartoti narkotikus nei moterys (žr. 2.13 lentelę).

2.19 pav. Kanapių vartojimo paplitimas LTP, LYP ir LMP pagal 15–64 m. respondentų lytį, 2004–2026 m., proc.

2.20 pav. Kanapių vartojimo paplitimas Lietuvoje 5 amžiaus grupėse, 2004–2026 m., proc.

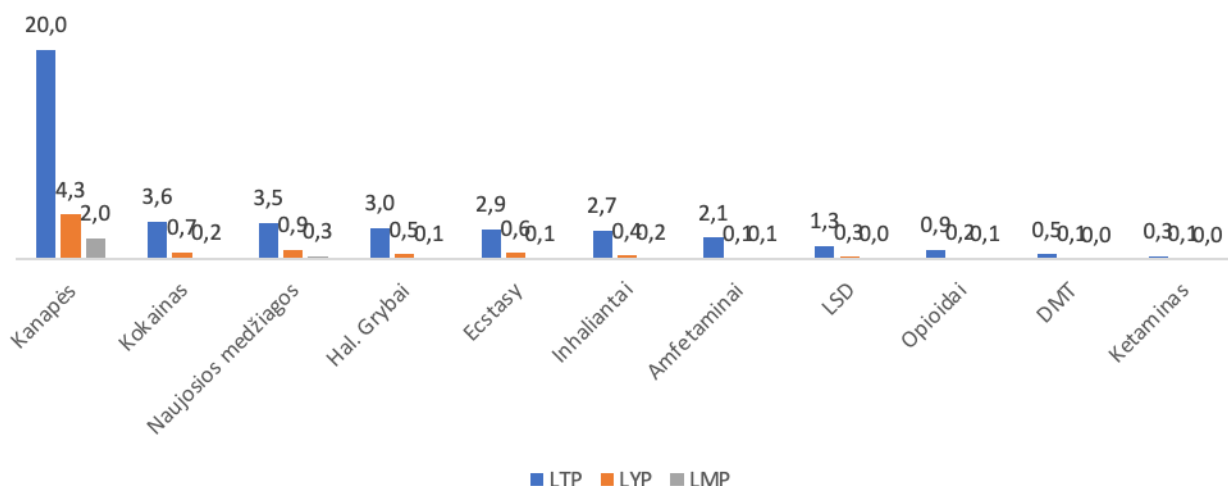

Analizuojant 5 amžiaus grupes, didžiausias kanapių vartojimo paplitimas LTP kategorijoje stebimas 25–34 metų amžiaus respondentų grupėje, maždaug kas trečias šio amžiaus apklaustasis yra vartojęs kanapių bent kartą gyvenime (žr. 2.20 pav.). Didžiausias procentas asmenų, vartojusių kanapas per paskutinius 12 mėnesių ir per paskutiniąsias 30 dienų yra tarp 15–24 metų amžiaus respondentų – atitinkamai 9,2 proc. ir 4,4 proc. Tačiau vienintelėje šioje amžiaus grupėje yra stebimas kanapių vartojimo mažėjimas palyginti su 2021 metais.

2.4.2. Kitų narkotikų vartojimo paplitimas

Po kanapių, dažniausiai Lietuvoje vartojamas narkotikas – kokainas. 2026 metų tyrimo duomenimis, kokaino bent kartą gyvenime vartojo 3,6 proc., per paskutinius 12 mėnesių – 0,7 proc., per paskutiniąsias 30 dienų – 0,2 proc. 15–64 metų amžiaus Lietuvos gyventojų (žr. 2.21 pav.).

2.21 pav. Narkotikų vartojimo paplitimas tarp 15-64 m. amžiaus respondentų, 2026 m. proc.

Palyginti su 2021 m. kokaino vartojimas padidėjo dvigubai (žr. 2.14 lentelę). Daugiau išaugo tik haliucinogeninių grybų vartojimas (LTP padidėjo nuo 1 iki 3 procentų). Trečioje vietoje pagal populiarumą yra naujosios narkotinės medžiagos, kurias kada nors gyvenime vartoję yra 3,5 proc. apklaustųjų.

Ekstazę bent kartą per gyvenimą vartojo 2,9 proc., amfetaminus – 2,1 proc., inhaliantus – 2,7 proc. apklaustųjų. Kitus narkotikus vartojo mažesnis respondentų skaičius. Palyginti su 2021 m. visų narkotinių medžiagų vartojimas yra padidėjęs.

2.14 lentelė. Respondentų, nors kartą gyvenime (LTP) vartojusių bet kokius narkotikus, išskyrus kanapes, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004-2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Bet kokie narkotikai, išskyrus kanapes	2026 m.	17,6	6,0	11,4	26,1	8,3	16,6	13,1	4,7	8,6
	2021 m.	7,6	1,9	4,7	12,4	4,8	8,8	4,6	0,4	2,4
	2016 m.	4,2	1,5	2,8	7,5	3,7	5,6	1,9	0,3	1,1
	2012 m.	4,4	1,1	2,7	7,3	2,6	5,0	2,0	0,2	1,1
	2008 m.	4,6	2,6	3,6	8,0	4,7	6,3	1,8	0,9	1,3
	2004 m.	3,8	1,0	2,3	7,1	1,6	4,3	1,1	0,5	0,8
Ekstazis	2026 m.	5,1	1,0	2,9	8,8	1,7	5,0	3,1	0,6	1,7
	2021 m.	3,1	0,5	1,8	5,5	1,0	3,3	1,7	0,2	1,0
	2016 m.	2,7	0,8	1,7	5,7	2,1	4,0	0,7	0,1	0,3
	2012 m.	2,2	0,5	1,3	4,0	1,3	2,7	0,8	0,0	0,4
	2008 m.	2,6	1,7	2,1	4,7	3,3	3,9	0,8	0,5	0,6
	2004 m.	1,5	0,5	1,0	3,2	1,1	2,1	0,2	0,1	0,1
Amfetaminai	2026 m.	3,4	1,0	2,1	4,0	0,9	2,4	3,0	1,0	2,0
	2021 m.	2,6	0,3	1,4	4,6	0,9	2,9	1,3	0,0	0,7
	2016 m.	2,0	0,5	1,2	3,6	1,2	2,4	0,9	0,1	0,5
	2012 m.	2,1	0,4	1,2	3,7	1,1	2,4	0,8	0,1	0,4
	2008 m.	2,2	1,0	1,6	3,6	1,5	2,5	1,0	0,6	0,8
	2004 m.	1,8	0,5	1,1	3,4	1,0	2,2	0,5	0,1	0,3
Kokainas	2026 m.	6,0	1,5	3,6	8,6	2,1	5,1	4,6	1,2	2,8
	2021 m.	2,9	0,6	1,8	4,0	1,6	2,9	2,3	0,0	1,1
	2016 m.	1,0	0,4	0,7	1,5	0,9	1,2	0,7	0,1	0,4
	2012 m.	1,5	0,3	0,9	2,3	0,5	1,4	0,8	0,2	0,5
	2008 m.	0,7	0,4	0,5	1,0	0,5	0,7	0,4	0,4	0,4
	2004 m.	0,8	0,1	0,4	1,3	0,1	0,7	0,4	0,1	0,2
Heroinas	2026 m.	1,6	0,3	0,9	1,8	0,3	1,0	1,5	0,4	0,9
	2021 m.	0,7	0,2	0,4	0,9	0,2	0,6	0,5	0,1	0,3
	2016 m.	0,6	0,2	0,4	0,8	0,4	0,7	0,4	0,0	0,2
	2012 m.	0,7	0,1	0,4	1,0	0,2	0,6	0,5	0,0	0,2
	2008 m.	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,1	0,1	0,1
	2004 m.	0,6	0,1	0,3	1,1	0,1	0,6	0,2	0,1	0,1
LSD	2026 m.	2,3	0,5	1,3	3,5	0,6	1,9	1,7	0,4	1,0
	2021 m.	1,9	0,1	1,0	3,4	0,3	2,0	0,9	0,1	0,4
	2016 m.	0,7	0,2	0,5	1,2	0,7	0,9	0,4	0,0	0,2
	2012 m.	0,4	0,0	0,2	0,3	0,1	0,2	0,4	0,0	0,2
	2008 m.	0,6	0,2	0,4	0,9	0,4	0,7	0,4	0,0	0,2
	2004 m.	0,5	0,1	0,3	0,9	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1
Haliucinogeniniai grybai	2026 m.	4,9	1,4	3,0	8,7	1,5	4,8	2,9	1,3	2,0
	2021 m.	1,8	0,2	1,0	2,4	0,7	1,6	1,4	0,0	0,7
	2016 m.	1,2	0,3	0,7	2,3	0,9	1,6	0,4	0,0	0,2
	2012 m.	0,4	0,1	0,2	0,7	0,2	0,5	0,2	0,0	0,1
	2008 m.	0,4	0,2	0,3	0,6	0,4	0,5	0,2	0,0	0,1
	2004 m.	0,8	0,2	0,5	1,5	0,1	0,8	0,3	0,2	0,2
Ketaminas	2026 m.	0,7	0,0	0,3	1,1	0,0	0,5	0,4	0,1	0,2
DMT	2026 m.	0,7	0,3	0,5	1,0	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4
Inhaliantai	2026 m.	4,7	1,1	2,7	5,7	2,2	3,8	4,1	0,5	2,2
Naujosios medžiagos	2026 m.	4,9	2,2	3,5	9,1	2,9	5,8	2,7	1,8	2,2

2.15 lentelė. Respondentų, per paskutinius 12 mėnesių (LYP) vartojusių bet kokius narkotikus, išskyrus kanapes, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004-2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Bet kokie narkotikai, išskyrus kanapes	2026 m.	4,3	1,2	2,6	8,9	2,1	5,2	1,8	0,7	1,2
	2021 m.	3,0	0,0	1,5	5,7	0,0	3,0	1,3	0,0	0,7
Ekstazis	2026 m.	1,1	0,2	0,6	2,2	0,2	1,1	0,5	0,2	0,3
	2021 m.	0,8	0,0	0,4	1,5	0,0	0,8	0,4	0,0	0,2
	2016 m.	0,6	0,2	0,4	1,5	0,4	1,0	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0
	2008 m.	1,2	0,8	1,0	2,3	1,6	1,9	0,3	0,2	0,3
	2004 m.	0,7	0,1	0,4	1,6	0,3	0,9	0,0	0,0	0,0
Amfetaminai	2026 m.	0,3	0,0	0,1	0,6	0,0	0,3	0,1	0,0	0,1
	2021 m.	0,4	0,0	0,2	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,6	0,04	0,3	1,0	0,1	0,5	0,4	0,0	0,2
	2012 m.	0,5	0,0	0,2	0,8	0,1	0,5	0,2	0,0	0,1
	2008 m.	1,0	0,4	0,7	1,8	0,4	1,1	0,4	0,3	0,3
	2004 m.	0,5	0,2	0,3	0,9	0,4	0,7	0,1	0,0	0,0
Kokainas	2026 m.	1,1	0,3	0,7	2,2	0,4	1,2	0,5	0,3	0,4
	2021 m.	1,2	0,0	0,6	1,6	0,0	0,8	0,9	0,0	0,5
	2016 m.	0,3	0,04	0,1	0,5	0,1	0,3	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,3	0,0	0,2	0,7	0,0	0,3	0,1	0,0	0,04
	2008 m.	0,3	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2
	2004 m.	0,6	0,0	0,3	1,1	0,1	0,6	0,1	0,1	0,2
Heroinas	2026 m.	0,3	0,1	0,2	0,7	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1
	2021 m.	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,1	0,04	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,4	0,0	0,2
	2008 m.	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
	2004 m.	0,2	0,0	0,1	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
LSD	2026 m.	0,5	0,0	0,3	1,2	0,0	0,6	0,1	0,1	0,1
	2021 m.	0,5	0,0	0,2	0,6	0,0	0,3	0,4	0,0	0,2
	2016 m.	0,3	0,04	0,1	0,5	0,1	0,3	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,3	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,2	0,0	0,1
	2004 m.	0,2	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Haliucinogeniniai grybai	2026 m.	1,0	0,1	0,5	2,3	0,2	1,2	0,2	0,0	0,1
	2021 m.	0,7	0,0	0,4	0,8	0,0	0,4	0,7	0,0	0,3
	2016 m.	0,6	0,1	0,3	1,3	0,2	0,8	0,1	0,0	0,1
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,2	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,4
	2004 m.	0,4	0,0	0,2	0,7	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1
Ketaminas	2026 m.	0,2	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
DMT	2026 m.	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Inhaliantai	2026 m.	0,5	0,3	0,4	1,3	0,6	0,9	0,1	0,1	0,1
Naujosios medžiagos	2026 m.	1,4	0,5	0,9	2,8	1,1	1,9	0,7	0,2	0,5

2.16 lentelė. Respondentų, per paskutines 30 dienų (LMP) vartojusių bet kokius narkotikus, išskyrus kanapes, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004-2026 m., proc.

		15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
		Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Bet kokie narkotikai, išskyrus kanapes	2026 m.	1,2	0,5	0,9	2,3	0,8	1,5	0,6	0,4	0,5
	2021 m.	1,3	0,0	0,6	2,0	0,0	1,1	0,8	0,0	0,4
Ekstazis	2026 m.	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1
	2021 m.	0,2	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1
	2016 m.	0,1	0,04	0,1	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
	2012 m.	0,1	0,03	0,05	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,5	0,2	0,3	0,8	0,4	0,6	0,2	0,0	0,1
	2004 m.	0,3	0,0	0,2	0,6	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0
Amfeta-minai	2026 m.	0,3	0,0	0,1	0,6	0,0	0,3	0,1	0,0	0,1
	2021 m.	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,4	0,04	0,2	0,7	0,1	0,4	0,2	0,0	0,1
	2012 m.	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1
	2008 m.	0,4	0,0	0,2	0,5	0,0	0,2	0,3	0,0	0,2
	2004 m.	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Kokainas	2026 m.	0,4	0,0	0,2	0,9	0,0	0,4	0,1	0,1	0,1
	2021 m.	0,8	0,0	0,4	0,8	0,0	0,4	0,8	0,0	0,4
	2016 m.	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,2	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,1	0,0	0,04	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
	2004 m.	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
Heroinas	2026 m.	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,04	0,04	0,04	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,03
	2012 m.	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
	2004 m.	0,2	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
LSD	2026 m.	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haliucinogeniniai grybai	2026 m.	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
	2021 m.	0,4	0,0	0,2	0,4	0,0	0,2	0,4	0,0	0,2
	2016 m.	0,3	0,04	0,1	0,5	0,1	0,3	0,1	0,0	0,04
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ketaminas	2026 m.	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
DMT	2026 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inhaliantai	2026 m.	0,4	0,1	0,2	0,7	0,3	0,5	0,1	0,0	0,1
Naujosios medžiagos	2026 m.	0,4	0,3	0,3	0,6	0,5	0,6	0,2	0,1	0,2

2.5. Narkotikų vartojimo pradžia

Labiausiai paplitusio narkotiko – kanapių – pradeda vartoti vidutiniškai būnant 20 metų amžiaus (pagal medianą); šis rodiklis truputį padidėjo palyginti su 2021 m. Ketvirtadalis

respondentų pabandė kanapių būdami ne vyresni nei 18 metų, trys ketvirtadaliai – ne vyresni kaip 24 metai. Devyni iš dešimties kanapes bandžiusių respondentų pradėjo jas vartoti (arba jas pabandė) iki 30 metų amžiaus. Anksčiausiai kanapės išbandytos būnant 10 metų amžiaus, o vyriausiam asmeniui, pabandžiusiam kanapių pirmą kartą, buvo 60 metų. Duomenys apie kitų narkotikų vartojimo pradžios amžių pateikti 2.17 lentelėje.

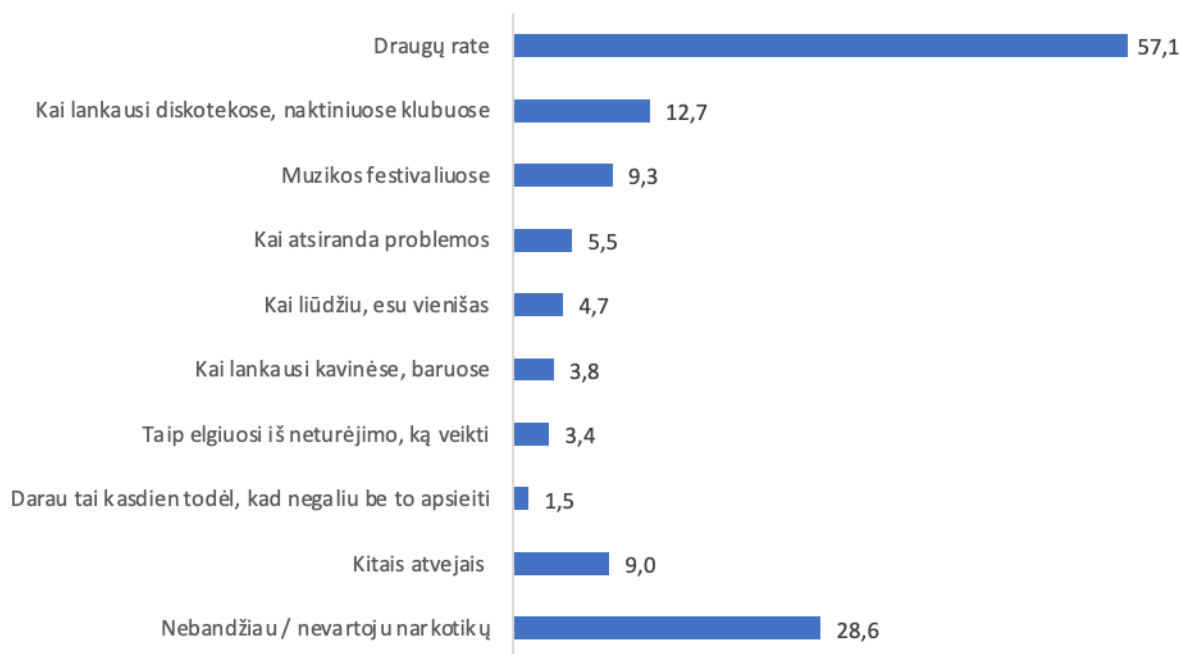
2.17 lentelė. Narkotikų vartojimo pradžios amžius (metais)

		Minimumas	25 procentilis	Mediana	75 procentilis	90 procentilis	Maksimumas
Kanapes	2026 m.	10	18	20	24	30	60
	2021 m.	10	17	19	24	33	56
	2016 m.	12	18	19	22	30	53
	2012 m.	10	18	20	22	28	62
	2008 m.	12	17	19	21	27	57
	2004 m.	11	17	19	22	26	46
Ekstazis	2026 m.	10	19	20	23	28	56
	2021 m.	15	18	20	22	28	32
	2016 m.	13	18	20	22	25	31
	2012 m.	15	18	20	24	26	38
	2008 m.	13	17	19	22	25	30
	2004 m.	14	17	18	20	24	33
Amfetaminas	2026 m.	10	18	21	25	30	56
	2021 m.	14	18	20	23	31	37
	2016 m.	13	18	20	25	31	43
	2012 m.	14	18	20	22	29	37
	2008 m.	13	16	18	21	27	30
	2004 m.	13	17	19	21	26	48
Kokainas	2026 m.	10	20	23	26	40	60
	2021 m.	14	20	22	27	32	36
	2016 m.	16	19	22	25	30	40
	2012 m.	16	20	23	25	33	40
	2008 m.	17	18	22	26	36	40
	2004 m.	17	19	23	25	30	34
Heroinas	2026 m.	10	18	21	25	40	50
	2021 m.	16	16	18	21	21	21
	2016 m.	13	18	20	26	38	40
	2012 m.	15	17	20	26	34	50
	2008 m.	14	16	18	23	27	28
	2004 m.	13	17	18	19	21	50
LSD	2026 m.	10	20	24	28	30	38
	2021 m.	15	16	18	20	26	30
	2016 m.	14	18	21	25	28	35
	2012 m.	19	20	20	26	27	27
	2008 m.	16	17	22	24	32	35
Haliucinogeniniai grybai	2026 m.	10	20	25	28	32	57
	2021 m.	16	19	22	25	27	32
	2016 m.	12	20	23	25	31	38
	2012 m.	17	21	23	25	43	50
	2008 m.	14	17	19	22	43	48
	2004 m.	13	17	18	21	24	30
Ketaminas	2026 m.	10	22	25	30	42	48
DMT	2026 m.	10	22	24	28	37	45
Inhaliantai	2026 m.	6	14	16	18	22	30
Naujosios medžiagos	2026 m.	10	19	23	26	30	42

2.6. Narkotinių medžiagų vartojimo įpročiai

Daugiausiai vartojančių narkotines medžiagas tai daro draugų rate (57 proc.; žr. 2.12 pav.). Taip pat dažnai apklaustieji minėjo, kad narkotikus bandė diskotekose ar naktiniuose klubuose (12,7 proc.), muzikos festivaliuose (9,3 proc.), atsiradus problemoms (5,5 proc.). Tik 1,5 proc. teigia vartojantys narkotines medžiagas, kadangi negali be to apsieiti.

2.22 pav. Respondentų pasiskirstymas atsakius į klausimą “Kokiose situacijose ir kokiais atvejais Jūs bandėte arba turite įprotį vartoti narkotines medžiagas?” (galimi keli atsakymų variantai), 2026 m., proc. nuo vartojusių narkotines medžiagas

Respondentai, nors kartą gyvenime vartoję narkotikų, buvo klausiami, kodėl jie tai pradėjo daryti. Dauguma teigė, kad pradėjo tai daryti vedami smalsumo (42,8 proc.; žr. 2.23 pav.). 27,6 proc. vartojo narkotines medžiagas norėdami atsipalaiduoti.

2.23 pav. Narkotinių medžiagų vartojimo priežastys, 2026 m., proc.

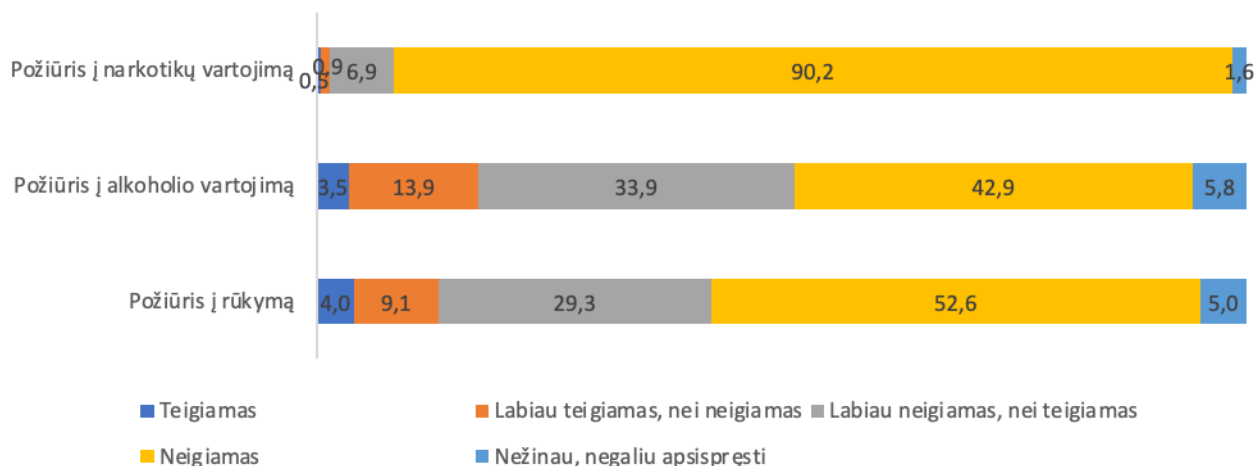
Į klausimą, kas sulaikė nuo mėginimo pabandyti narkotikus, daugiausiai (43,8 proc.) tyrimo dalyvių nurodė, kad narkotikų vartojimas jų nedomina. Kitos dažnai vardijamos nuo narkotikų vartojimo stabdančios priežastys – suvokimas apie narkotikų žalą sveikatai (36,1 proc.), neigiamas nusistatymas prieš narkotikų vartojimą (34,6 proc.), ir baimė tapti priklausomu (25,1 proc.) (žr. 2.24 pav.).

2.24 pav. Respondentų pasiskirstymas atsakius į klausimą „Kas Jus sulaikė nuo mėginimo pabandyti narkotikų?“ (galimi keli atsakymų variantai), 2026 m., proc.

Respondentai griežčiausiai neigiamai yra nusistatę į narkotikų vartojimą: 9 iš dešimties apklaustųjų vertina jų vartojimą neigiamai (žr. 2.25 pav.). Į rūkymą neigiamai žiūri 52,6 proc. apklaustųjų, o alkoholio vartojimą – 42,9 proc.

2.25 pav. Respondentų požiūris į įvairių psichoaktyvių medžiagų vartojimą, 2026 m., proc.

2.7. Narkotikų prieinamumas

Didžioji dauguma (60,3 proc.) tyrimo dalyvių teigia, kad jiems panorėjus būtų neįmanoma gauti kanapių per 24 valandas. Tačiau 2,7 proc. teigia, kad tai būtų labai lengva, o dar 8 proc. tai būtų gana lengva. Šie skaičiai didesni jaunesnėje amžiaus grupėje ir tarp vyrų nei tarp moterų (žr. 2.18 lentelę). Palyginti su 2021 m. padaugėjo respondentų, kurie teigia, kad būtų neįmanoma gauti kanapių (2021 m. jų buvo 49 proc.). Atitinkamai, sumažėjo manančių, kad būtų labai lengva gauti (buvo 3,5 proc.) arba gana lengva gauti (2021 m. buvo 12,1 proc.).

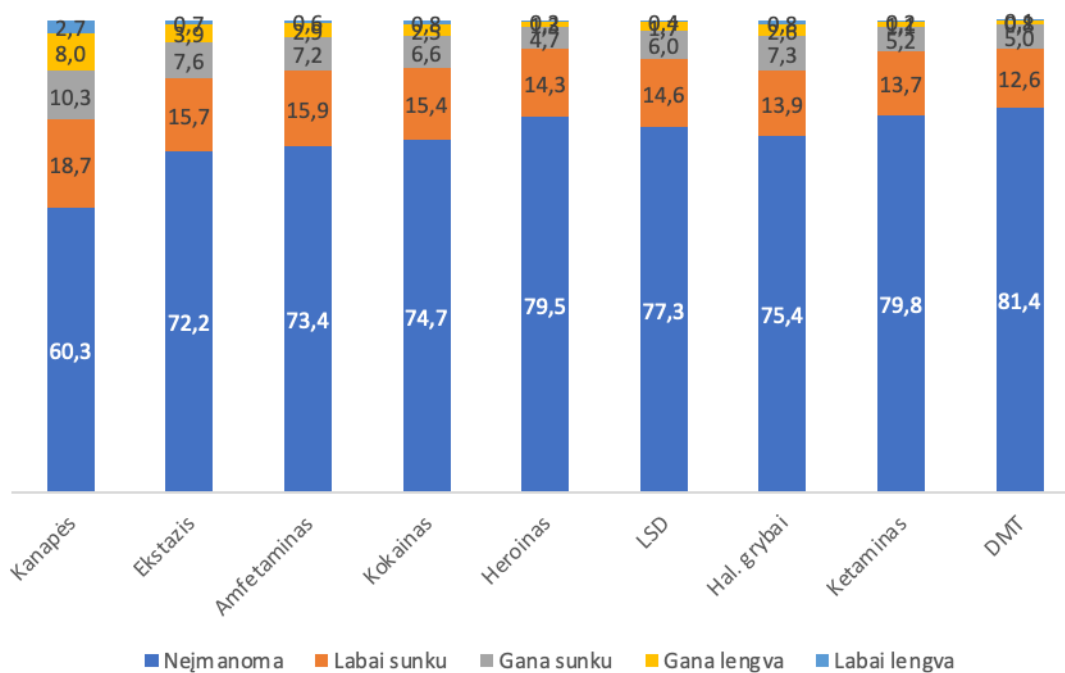
2.18 lentelė. Respondentų pasiskirstymas atsakius į klausimą „Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti kanapių per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?“, 2026 m., proc.

	15-64 m.			15-34 m.			35-64 m.		
	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso	Vyrai	Moterys	Iš viso
Neįmanoma	50,8	68,5	60,3	37,5	55,9	47,4	57,9	75,2	67,2
Labai sunku	20,5	17,2	18,7	21,3	21,4	21,4	20,0	14,9	17,3
Gana sunku	12,4	8,5	10,3	14,9	12,0	13,3	11,2	6,5	8,7
Gana lengva	12,0	4,6	8,0	19,2	7,9	13,1	8,2	2,8	5,3
Labai lengva	4,3	1,3	2,7	7,2	2,7	4,8	2,7	0,6	1,6

Kitų narkotikų prieinamumas yra dar žemesnis. Teigiančių, kad jiems būtų neįmanoma gauti atitinkamo narkotiko procentas svyruoja nuo 72 proc. (ekstazio atveju) iki 81 proc. (DMT atveju, žr. 2.26 pav.). Palyginti su 2021 m. ši dalis padidėjo 10 procentinių punktų (2021 m. ji buvo nuo 59 proc. ekstazio atveju iki 67 proc. heroino atveju). Atitinkamai sumažėjęs ir procentas respondentų

teigiančių, kad jiems būtų labai lengva arba ganėtinai lengva gauti atitinkamų narkotikų per 24 valandas.

2.26 pav. 15-64 m. amžiaus grupės respondentų pasiskirstymas atsakius į klausimą „Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti tam tikro narkotiko per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?“, 2026 m., proc.

1,7 proc. apklaustųjų teigia, kad jie narkotikus vartojo ne savo noru (buvo priversti, jiems nežinant jų buvo įpilta į gėrimą ir pan.).

3. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo tarp 15–24 metų amžiaus Lietuvos gyventojų palyginimas

Šiame skyriuje analizuojami psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ypatumai tarp jauniausio amžiaus grupių respondentų. Analizuojamų respondentų skaičius amžiaus grupėse pateikiamas 3.1 lentelėje.

3.1 lentelė. Respondentų skaičius 15–24 metų amžiaus respondentų grupėse, 2004–2026 m.

	15-24 m.											
	15-17 m.			18-19 m.			20-21 m..			22-24 m.		
	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
2026 m.	119	159	278	85	100	185	51	51	103	67	63	130
2021 m.	53	49	102	47	44	91	24	30	54	74	63	137
2016 m.	126	118	244	90	86	176	98	93	191	164	154	318
2012 m.	154	141	295	119	118	237	116	104	220	141	141	282
2008 m.	125	131	256	123	129	252	118	130	248	180	229	409
2004 m.	181	155	336	116	98	214	81	85	166	99	108	207

3.1. Tabako vartojimo paplitimas

Palyginti su 2021 m. visose 15–24 metų amžiaus grupėse tabako vartojimas yra gerokai padidėjęs (žr. 3.2 lentelę). Didėjimas stebimas tiek vyrų, tiek moterų grupėse. O ypač didelis augimas stebimas vartojimo per paskutinius 12 mėnesių ir vartojimo per paskutines 30 dienų rodikliuose. Bendra tendencija yra tokia, kad kuo vyresnis amžius, tuo didesnis vartojimas, o vyrai vartoja dažniau nei moterys. 20 – 21 metų ir 22 – 24 metų amžiaus grupėse faktiškai 9 iš 10 vyrų yra naudoję tabako gaminius bent kartą gyvenime, per pastaruosius metus tai darę yra trys ketvirtadaliai šių jaunuolių, o per paskutines 30 dienų – beveik trečdalis šios grupės atstovų.

3.2 lentelė. Respondentų, vartojusių tabaką, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

Metai		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026	57,0	35,4	44,6	73,7	58,4	65,4	90,5	79,7	85,1	88,7	73,0	81,1
	2021	35,8	21,2	28,8	59,3	27,1	43,7	74,2	65,0	69,1	79,8	57,1	69,4
	2016	43,2	32,2	37,7	73,3	48,8	61,4	75,5	59,1	67,5	81,8	63,0	72,7
	2012	44,8	29,8	37,7	66,0	57,9	61,9	71,1	64,5	68,0	80,4	63,7	72,0
	2008	56,0	52,7	54,2	82,1	72,1	76,9	77,1	78,4	78,2	81,2	72,5	76,4
	2004	65,2	55,5	60,7	81,0	71,4	76,6	85,2	76,5	80,7	86,9	73,1	79,7
LYP	2026	47,1	30,3	37,5	62,2	49,5	55,4	76,9	65,6	71,2	74,2	62,8	68,7
	2021	13,4	6,1	9,9	39,0	15,3	27,5	51,6	30,0	39,7	38,3	39,3	38,7
	2016	19,8	5,1	12,3	33,3	15,1	24,6	45,9	23,7	35,1	48,8	24,7	37,1
	2012	16,2	7,1	11,9	33,6	25,1	29,4	42,4	30,7	36,9	51,5	28,9	40,2
	2008	23,2	20,6	21,9	38,2	31,8	34,9	38,1	30,8	34,3	51,7	23,3	40,8
	2004	26,7	15,5	21,5	48,3	34,7	42,1	53,7	43,5	48,5	59,6	41,7	50,2
LMP	2026	34,9	24,3	28,8	57,3	38,4	47,1	64,8	60,9	62,8	72,2	56,3	64,5
	2021	6,0	4,5	5,3	30,5	10,2	20,6	45,2	17,5	30,0	35,1	28,6	32,1
	2016	18,3	5,1	11,9	33,3	15,1	24,4	43,4	22,6	33,3	48,8	24,0	36,8
	2012	16,2	7,1	11,9	32,1	25,1	28,6	42,0	30,7	36,7	51,5	28,9	40,2
	2008	21,6	19,8	20,7	37,4	26,4	31,7	34,7	29,2	31,9	46,1	26,6	35,2
	2004	22,0	11,7	17,3	44,8	32,7	39,3	49,4	37,6	43,4	58,0	37,0	47,1

2026 metų tyrimo duomenimis, rūkymas 21 ir daugiau cigarečių per dieną yra neįprastas tarp jaunų asmenų (žr. 3.3 lentelę). 15–24 metų amžiaus asmenys dažniausiai rūko atsitiktinai arba surūko nuo 1 iki 10 cigarečių per dieną: tarp 15–17 metų amžiaus respondentų tokių asmenų buvo atitinkamai 12,9 proc. ir 7,6 proc., 18–19 metų amžiaus grupėje - 19,2 ir 14,6 proc., 20–21 metų amžiaus grupėje - 31,8 proc. ir 16 proc. ir 22–24 metų amžiaus grupėje - 21,9 proc. ir 30 proc.

Palyginti su 2021 metais, visose amžiaus grupėse sumažėjo nerūkančių asmenų dalis.

3.3 lentelė. Respondentų rūkymo intensyvumo pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

Metai		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
1-10 cigarečių per dieną	2026	10,5	5,5	7,6	27,0	4,0	14,6	24,2	7,8	16,0	41,3	17,9	30,0
	2021	3,0	1,5	2,3	13,6	6,8	10,3	19,4	12,5	15,6	21,3	16,7	19,3
	2016	16,0	2,5	9,4	24,2	10,5	17,6	29,6	16,1	23,0	22,0	13,0	17,6
	2012	11,7	6,4	9,2	24,4	21,8	23,1	23,3	26,7	24,8	20,4	21,8	21,2
	2008	12,0	14,5	13,3	19,5	18,6	19,0	17,8	16,9	17,3	12,2	16,6	14,7
	2004	13,8	8,3	11,3	28,7	22,2	25,7	26,8	25,9	26,3	25,3	26,2	25,7
11-20 cigarečių per dieną	2026	3,5	0,0	1,5	4,1	0,0	1,9	17,6	1,5	9,6	10,3	5,1	7,8
	2021	3,0	3,0	3,0	8,5	1,7	5,2	19,4	2,5	10,1	10,6	6,0	8,5
	2016	2,4	0,8	1,6	7,7	3,5	5,1	11,2	3,2	7,3	23,2	3,9	13,8
	2012	3,2	0,7	2,0	5,0	2,5	3,8	16,4	4,8	10,8	27,5	6,3	17,0
	2008	4,0	2,3	3,1	13,0	0,8	6,7	13,6	4,6	8,9	27,8	2,6	13,7
	2004	5,5	1,3	3,6	10,4	4,0	7,5	18,3	7,1	12,6	25,3	6,5	15,5
21 ≤ cigarečių per dieną	2026	0,6	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5
	2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	1,2	1,1
	2016	0,0	0,8	0,4	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2012	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	0,9	0,0	0,5	2,1	0,0	1,1
	2008	5,6	3,1	4,3	4,9	7,8	6,3	4,2	7,7	6,0	6,7	7,9	7,3
	2004	0,0	0,0	0,0	1,7	1,0	1,4	2,4	0,0	1,2	2,0	0,9	1,5
LMP nerūkė	2026	72,1	81,8	77,7	46,7	79,2	64,3	33,8	51,5	42,6	27,8	52,6	39,8
	2021	94,0	95,5	94,7	69,5	89,8	79,4	54,8	82,5	70,0	64,9	71,4	67,9
	2016	81,6	94,9	88,1	65,9	84,9	75,6	57,1	77,4	67,0	51,2	76,0	63,2
	2012	83,8	92,9	88,1	68,1	74,8	71,4	57,8	68,6	63,1	48,6	71,1	59,7
	2008	78,4	80,2	79,3	62,6	73,6	68,3	65,3	70,8	68,1	53,6	73,4	64,8
	2004	77,9	87,8	82,5	55,7	66,7	60,7	50,0	62,4	56,3	41,4	63,6	52,9
Atsitiktinai, nereguliariai	2026	13,4	12,6	12,9	22,1	16,8	19,2	24,4	39,1	31,8	19,6	24,4	21,9
	2021	3,0	1,5	2,3	8,5	1,7	5,2	6,5	2,5	4,3	2,1	4,8	3,3

3.2. Alkoholinių gėrimų vartojimo paplitimas

Alkoholinių gėrimų vartojimo LYP ir LMP rodikliai mažiausi yra tarp 15–17 metų amžiaus asmenų: 22,5 proc. 15–17 metų amžiaus apklaustųjų vartojo alkoholinius gėrimus per paskutinius

12 mėnesių, o 15,2 proc. jauniausių respondentų alkoholį vartojo per paskutiniąsias 30 dienų (žr. 3.4 lentelę). Alkoholinių gėrimų vartojimo LYP ir LMP rodikliai visose jaunuolių amžiaus grupėse yra mažesni nei visos visuomenės (15 – 64 metų) vidurkiai. Tiesa, 20-21 m. ir 22–24 metų asmenų alkoholio vartojimo paplitimas per paskutinius 12 mėnesių ir per paskutiniąsias 30 dienų yra tik labai nedaug mažesnis nei visų apklaustųjų vidurkis. Tačiau, jei vidurkį skaičiuotume neįtraukdami šių jauniausių grupių, skirtumas būtų reikšmingesnis.

Palyginti su 2021 metų tyrimu alkoholinių gėrimų vartojimas per paskutinius 12 mėnesių ir paskutines 30 dienų stipriai sumažėjo visose amžiaus grupėse (išskyrus LMP 15 – 17 metų grupėje, kur jis liko faktiškai nepakitęs). Palyginti su 2004 metais visų grupių rodikliai sumažėjo bent 20 procentinių punktų, o kai kuriais atvejais – net 40 procentinių punktų.

3.4 lentelė. Respondentų, vartojusių alkoholį, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

Metai		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LYP	2026	30,2	16,6	22,5	57,3	41,6	48,8	81,1	57,8	69,5	74,2	73,1	73,7
	2021	37,3	30,3	33,9	74,6	71,2	72,9	80,6	95,0	88,5	84,0	88,1	85,9
	2016	47,6	32,2	40,3	78,9	74,4	77,1	88,8	87,1	87,4	96,3	84,4	90,6
	2012	43,4	33,5	38,6	81,4	80,3	80,9	86,5	91,4	88,8	88,8	87,2	88,0
	2008	69,6	69,5	69,5	92,7	93,8	93,3	91,5	92,3	91,9	97,8	96,1	96,8
	2004	68,5	62,6	65,8	86,1	85,7	85,9	93,8	88,2	91,0	96,0	88,0	91,8
LMP	2026	22,6	9,6	15,2	42,6	20,8	30,8	68,9	42,2	55,6	61,8	50,0	56,1
	2021	16,4	13,6	15,1	59,3	33,9	47,0	67,7	67,5	67,6	57,4	64,3	60,6
	2016	33,3	20,3	27,5	64,4	65,1	65,3	74,5	78,3	75,9	76,8	75,3	76,2
	2012	28,4	25,6	27,1	67,4	70,8	69,1	78,2	76,8	77,6	79,3	74,5	76,9
	2008	41,6	44,3	43,0	74,8	75,2	75,0	73,7	67,7	70,6	82,2	77,7	79,7
	2004	44,4	42,6	43,6	73,0	69,7	71,5	87,7	75,6	81,4	87,9	71,3	79,2

Visose amžiaus grupėse alkoholinių gėrimų vartojimo dažnumas palyginti su 2021 metais ženkliai nepakito. 2026 metais jaunimas dažniausiai alkoholinius gėrimus vartoja rečiau nei kartą per savaitę: šis skaičius svyruoja nuo 9,1 proc. jauniausioje respondentų grupėje iki 29,5 proc. vyriausioje grupėje (žr. 3.5 lentelę).

3.5 lentelė. Respondentų, atsakiusių į klausimą „Kaip dažnai per paskutines 30 dienų Jūs vartojate įvairius alkoholinius gėrimus?“, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004-2026 m., proc.

Metai		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
Kasdien arba beveik kasdien	2026	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,7	3,1	0,0	1,6
	2021	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,9	3,2	0,0	1,5	0,0	2,4	1,1
	2016	2,4	0,0	1,2	1,1	0,0	0,6	2,1	0,0	1,1	1,2	0,6	0,9
	2012	0,7	0,0	0,4	0,8	1,2	1,0	0,6	0,7	0,6	1,1	0,0	0,6
	2008	2,4	0,0	1,2	4,9	0,8	2,8	2,5	0,0	1,2	2,2	0,0	1,0
	2004	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	2,3	2,4	2,4	2,4	3,0	0,0	1,4
Keletą kartų per savaitę	2026	1,8	0,0	0,8	4,1	0,8	2,3	10,9	4,7	7,8	12,3	3,8	8,2
	2021	3,0	0,0	1,5	5,1	0,0	2,6	9,7	2,5	5,7	7,4	3,6	5,7
	2016	3,2	0,0	1,6	7,8	2,3	5,1	6,2	5,4	5,8	7,9	1,9	5,0
	2012	2,8	0,5	1,7	5,3	4,1	4,7	17,2	3,5	10,7	17,8	3,3	10,5
	2008	7,2	3,1	5,1	15,4	7,0	11,1	20,3	10,0	14,9	19,4	6,1	12,0
	2004	3,9	1,3	2,7	8,7	5,1	7,0	14,6	7,1	10,8	20,0	3,7	11,5
Nors kartą per savaitę	2026	4,6	3,0	3,7	14,0	4,0	8,6	24,3	7,8	16,1	20,7	9,0	15,0
	2021	1,5	1,5	1,5	3,4	3,4	3,4	16,1	10,0	12,8	25,5	10,7	18,8
	2016	7,2	5,0	6,1	20,0	19,8	19,9	29,9	25,8	27,9	35,8	25,3	30,7
	2012	5,7	6,1	5,9	16,2	13,8	15,0	26,2	14,7	20,8	30,8	25,5	28,1
	2008	9,6	15,3	12,5	24,4	14,0	19,0	20,3	17,7	19,0	26,1	22,7	24,2
	2004	14,9	6,5	11,0	20,0	12,2	16,4	31,7	25,9	28,7	27,0	21,3	24,0
Rečiau negu kartą per savaitę	2026	15,1	4,6	9,1	22,9	13,6	17,9	29,7	23,4	26,5	24,7	34,6	29,5
	2021	11,9	9,1	10,6	31,0	23,7	31,6	32,3	47,5	40,6	22,3	40,5	30,6
	2016	20,8	16,0	18,4	31,1	40,7	35,8	33,0	45,2	38,9	25,5	44,2	34,5
	2012	18,1	15,4	16,8	41,8	47,8	44,8	30,0	56,8	42,7	28,8	42,4	35,6
	2008	20,8	21,4	21,1	27,6	48,8	38,5	28,0	36,2	32,3	32,8	42,4	38,1
	2004	18,2	25,8	21,7	33,9	39,8	36,6	30,5	34,1	32,3	27,0	38,0	32,7
Per paskutines 30 dienų nevartojo	2026	77,4	90,4	84,8	57,4	79,2	69,2	31,1	57,8	44,4	38,2	50,0	43,9
	2021	83,6	86,4	84,9	40,7	66,1	53,0	32,3	32,5	32,4	42,6	35,7	39,4
	2016	66,4	79,0	72,5	35,6	33,7	34,7	25,8	22,6	24,2	23,0	24,7	23,8
	2012	71,6	74,4	72,9	32,6	29,2	30,9	21,8	23,2	22,4	20,7	25,4	23,1
	2008	57,6	55,7	56,6	24,4	24,8	24,6	25,4	33,1	29,4	16,7	24,0	20,8
	2004	55,8	56,8	56,3	27,0	29,6	28,2	12,2	23,5	18,0	12,0	28,7	20,7
Sunku pasakyti	2026	1,2	2,0	1,7	0,8	2,4	1,7	2,7	6,3	4,5	1,0	2,6	1,8
	2021	0,0	3,0	1,5	10,2	6,8	8,5	6,5	7,5	7,0	2,1	7,1	4,4
	2016	0,0	0,0	0,0	4,4	3,5	4,0	3,1	1,1	2,1	6,7	3,2	5,0
	2012	1,0	3,6	2,3	3,3	4,0	3,7	4,2	1,1	2,7	0,9	3,3	2,1
	2008	2,4	4,6	3,5	3,3	4,7	4,0	3,4	3,1	3,2	2,8	4,8	3,9
	2004	5,5	9,7	7,4	6,1	11,2	8,5	8,5	7,1	7,8	7,0	5,6	6,3

Nors vartojančių alkoholinius gėrimus dalis šioje amžiaus grupėje palyginti su 2021 m. sumažėjo, padaugėjo (išskyrus 15 – 17 metų amžiaus grupę) dalis vienu kartu išgeriančių 6 ir

daugiau alkoholio vienetų bent kartą per savaitę, o ypač kartą per mėnesį (žr. 3.6 lentelę). Kartą per savaitę tokį alkoholio kiekį vienu metu išgeria 3,5 proc. 18-19 metų jaunuolių, 9,6 proc. 20 -21 metų ir 7,1 proc. 22 – 24 metų jaunuolių. Atitinkamai bent kartą per mėnesį tai daro 10,1 proc. 18-19 metų jaunuolių, 15,6 proc. 20 -21 metų ir 20,5 proc. 22 – 24 metų jaunuolių

3.6 lentelė. Respondentų, atsakiusių į klausimą „Kaip dažnai Jūs išgeriate šešis ar daugiau standartinius alkoholinio gėrimo vienetus vienu metu?“, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026m., proc.

	Metai	15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
Kasdien arba beveik kasdien	2026	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0
	2021	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
	2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
	2012	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,7
	2008	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,5
	2004	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,5	2,4	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0
Kiekvieną savaitę	2026	1,2	0,5	0,8	5,7	1,6	3,5	17,6	1,6	9,6	11,3	2,6	7,1
	2021	3,0	0,0	1,5	5,1	0,0	2,6	6,5	2,5	4,3	9,6	3,6	6,8
	2016	1,6	0,8	1,2	5,6	4,7	5,1	14,3	4,3	9,4	11,5	1,9	6,9
	2012	2,3	0,5	1,4	6,8	4,1	5,5	7,5	0,7	4,2	12,0	3,5	7,8
	2008	4,0	2,3	3,1	8,9	0,8	4,8	11,9	3,8	7,7	9,4	3,1	5,9
	2004	6,6	1,3	4,2	10,4	1,0	6,1	11,0	7,0	8,9	13,1	5,6	9,2
Kiekvieną mėnesį	2026	1,2	0,0	0,5	16,4	4,8	10,1	20,3	10,9	15,6	21,6	19,2	20,5
	2021	4,5	1,5	3,1	6,8	1,7	4,3	9,7	5,0	7,1	16,0	15,5	15,7
	2016	10,3	0,8	5,7	16,7	3,5	10,2	17,3	6,5	12,0	13,3	5,8	9,7
	2012	3,3	1,5	2,5	10,2	1,3	5,8	16,9	6,3	11,9	14,8	9,4	12,1
	2008	11,2	11,5	11,3	24,4	15,5	19,8	22,0	13,8	17,7	18,9	10,9	14,4
	2004	8,8	3,9	6,5	18,3	11,2	15,0	24,4	8,1	16,1	28,3	7,4	17,4
< 1 kartą per savaitę	2026	12,8	9,6	11,0	22,1	16,8	19,2	22,9	29,7	26,3	25,8	21,8	23,9
	2021	17,9	13,6	15,9	37,3	32,2	34,8	35,5	45,0	40,7	37,2	27,4	32,7
	2016	10,3	14,4	12,3	21,1	23,3	22,2	27,6	28,0	27,7	37,6	29,2	33,5
	2012	12,1	10,9	11,5	32,5	32,1	32,3	38,8	39,7	39,2	42,6	32,8	37,7
	2008	26,4	27,5	27,0	36,6	35,7	36,1	37,3	39,2	38,3	48,9	41,5	44,7
	2004	27,5	21,9	24,9	36,5	33,7	35,2	41,5	40,7	41,1	38,4	39,8	39,1
Niekada	2026	15,1	6,6	10,2	12,3	18,4	15,6	18,9	15,7	17,3	15,4	29,5	22,2
	2021	11,9	15,2	13,5	25,4	37,3	31,2	25,8	42,5	35,0	21,3	41,7	30,6
	2016	25,4	16,1	20,9	35,6	43,0	39,2	29,6	48,4	38,7	33,3	47,4	40,1
	2012	25,3	20,6	23,0	31,9	42,8	37,3	23,3	44,7	33,4	18,1	41,5	29,8
	2008	28,0	28,2	28,1	21,1	42,6	32,1	19,5	35,4	27,8	19,4	41,0	31,5
	2004	24,7	34,8	29,4	19,1	38,8	28,2	13,4	32,6	23,2	14,1	33,3	24,2
Per paskutinius 12 mėnesių alkoholio nevartojo	2026	69,8	83,4	77,5	42,7	58,4	51,2	18,9	42,2	30,5	25,8	26,9	26,3
	2021	62,7	69,7	66,1	25,4	28,8	27,1	19,4	5,0	11,5	16,0	11,9	14,1
	2016	52,4	67,8	59,8	21,1	25,6	23,3	11,2	12,9	12,0	3,6	15,6	9,4
	2012	56,6	66,5	61,4	18,6	19,7	19,1	13,5	8,6	11,2	11,2	12,8	12,0
	2008	69,6	30,5	30,5	7,3	5,4	6,3	9,3	7,7	8,5	2,2	3,5	2,9
	2004	31,3	37,4	34,1	13,9	14,3	14,1	6,1	11,6	8,9	4,0	12,0	8,2

Palyginti su 2021 m. išgeriančių 6 ir daugiau standartinių alkoholio vienetų padaugėjo 5 – 7 procentiniais punktais (išskyrus 15 – 17 metų amžiaus grupėje), o bent kartą per savaitę 1 – 4

procentiniais punktais (išskyrus jauniausią ir vyriausią amžiaus grupes, kuriose skirtumo beveik nėra).

3.3. Narkotikų vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe

Narkotikų vartojimo paplitimas bent kartą gyvenime palyginti su 2021 metų tyrimo duomenimis išaugo visose amžiaus grupėse. 2026 metais daugiausia nors kartą gyvenime bandžiusių narkotikus yra 22–24 metų amžiaus grupėje: viso 32 proc. (vyrų 46,4 proc., moterų 16,6 proc.), (žr. 3.7 lentelę). Ta pati tendencija matoma ir analizuojant vartojimo per paskutines 30 dienų bei vartojimo per paskutinius 12 mėn. rodiklius.

3.7 lentelė. Respondentų, vartojusių narkotikus, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	21,5	6,6	13,0	39,3	13,6	25,4	50,0	17,2	33,6	46,4	16,6	32,0
	2021 m.	17,9	4,5	11,5	32,2	8,5	20,7	25,8	10,0	17,1	34,0	20,2	27,7
	2016 m.	11,9	2,5	7,4	17,8	5,8	11,9	30,6	12,9	22,0	34,1	11,0	23,0
	2012 m.	7,9	3,7	5,9	15,9	4,8	10,4	26,0	9,0	18,0	30,5	18,1	24,3
	2008 m.	16,0	13,0	14,5	39,0	18,6	28,6	34,7	23,1	28,6	35,6	19,7	26,7
	2004 m.	11,6	7,1	9,5	25,9	11,2	19,2	35,8	17,6	26,5	30,3	9,3	19,3
LYP	2026 m.	13,4	4,5	8,3	27,9	5,6	15,8	23,0	4,7	13,8	24,7	5,1	15,3
	2021 m.	13,4	1,5	7,7	16,9	6,8	12,0	22,6	10,0	15,7	13,8	4,8	9,7
	2016 m.	8,7	1,7	5,3	7,8	3,5	5,7	15,3	7,4	11,5	16,5	2,6	9,7
	2012 m.	7,1	3,2	5,3	7,0	2,5	4,8	11,3	4,1	7,9	9,5	7,0	8,2
	2008 m.	11,2	9,2	10,2	25,2	11,6	18,3	24,6	10,8	17,3	18,3	4,4	10,5
	2004 m.	7,2	3,9	5,7	9,5	7,1	8,4	18,5	8,2	13,3	10,1	0,9	5,3
LMP	2026 m.	5,8	2,0	3,6	12,3	3,2	7,4	12,1	3,1	7,6	13,4	1,3	7,6
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	10,2	5,1	7,7	9,7	0,0	4,4	3,2	1,2	2,3
	2016 m.	2,4	0,8	1,6	3,3	2,3	2,8	4,1	4,3	4,2	4,8	1,3	3,1
	2012 m.	2,8	1,3	2,1	2,1	0,6	1,3	2,6	1,8	2,2	2,2	2,5	2,3
	2008 m.	2,4	1,5	2,0	7,3	5,4	6,3	6,8	0,8	3,6	6,7	0,9	3,4
	2004 m.	2,8	0,0	1,5	4,3	2,0	3,3	8,6	1,2	4,8	3,0	0,0	1,4
Bet kokie narkotikai, išskyrus kanapes													
LTP	2026 m.	11,6	4,0	7,3	20,5	7,2	13,3	32,4	7,8	20,1	25,7	3,9	15,2
	2021 m.	7,5	1,5	4,6	11,9	3,4	7,8	12,9	2,5	7,2	13,8	7,1	10,8
	2016 m.	1,6	1,7	1,6	3,3	2,3	2,8	6,1	4,3	5,2	8,5	3,3	6,0
	2012 m.	1,9	1,4	1,7	4,2	0,8	2,5	6,0	2,9	4,1	9,2	4,2	6,7
	2008 m.	7,2	6,1	6,6	8,9	4,7	6,7	12,7	6,2	9,3	10,6	5,7	7,8
	2004 m.	3,9	0,6	2,4	7,8	3,1	5,6	11,0	3,5	7,2	10,1	1,9	5,8

Didžiausias narkotikų vartojimo per paskutinius 12 mėnesių paplitimas yra 18–19 metų amžiaus grupėje (15,8 proc.). Tik puse procentinio punkto nuo jų atsilieka 22 – 24 metų jaunuoliai. Visose amžiaus grupėse vyrai per paskutinius 12 mėnesių narkotikus vartojo dažniau nei moterys.

Per paskutiniąsias 30 dienų narkotikai dažniausiai vartojami 18–24 metų amžiaus grupėse (7,4 – 7,6 proc.). Bet kokių narkotikų, išskyrus kanapes, vartojimo nors kartą gyvenime paplitimas, lyginant su 2021 metų tyrimų rezultatais, yra padidėjęs visose amžiaus grupėse. Didžiausias narkotikų, išskyrus kanapes, LTP rodiklis yra 20–21 metų amžiaus grupėje (20,1 proc.) ir jis yra padidėjęs beveik 3 kartus palyginti su 2021 m.

3.3.1. Kanapių vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe

Didžiausia procentinė dalis respondentų, vartojusių kanapes bent kartą gyvenime, yra tarp 20-21 metų amžiaus respondentų (31,5 proc.), per paskutinius 12 mėnesių - irgi 20-21 metų amžiaus grupėje (12,4 proc.) ir per 30 dienų - 22 - 24 m. amžiaus grupėje (7,6 proc.). Mažiausiai apklaustųjų, vartojusių kanapes nors kartą gyvenime, per paskutinius 12 mėnesių ir per paskutiniąsias 30 dienų yra tarp jauniausių apklaustųjų (žr. 3.8 lentelę).

Palyginti su 2021 metų rezultatais kanapių vartojimo paplitimas nors kartą gyvenime ir per paskutinius 12 mėnesių visose amžiaus grupėse pakito labai nedaug (daugiausiai padidėjo pora procentinių punktų), o tarp jauniausiųjų net sumažėjo 3 procentiniais punktais. Vartojimas per paskutiniąsias 30 dienų šiek tiek padidėjo visose grupėse išskyrus 18-19 m. amžiaus grupėje.

3.8 lentelė. Respondentų, vartojusių kanapes, pasiskirstymas pagal amžių ir lytį 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	13,9	4,0	8,3	31,1	9,6	19,5	47,3	15,6	31,5	39,2	14,1	27,1
	2021 m.	17,9	4,5	11,5	28,8	6,8	18,1	35,5	25,0	29,7	34,0	19,0	27,2
	2016 m.	11,9	2,5	7,4	17,8	4,7	11,4	29,3	12,9	21,4	32,3	11,0	22,0
	2012 m.	7,9	2,3	5,2	15,1	4,8	10,0	24,9	9,0	17,3	29,1	17,1	23,1
	2008 m.	14,4	9,9	12,1	39,0	18,6	28,6	33,1	23,1	27,8	35,0	18,3	25,7
	2004 m.	11,0	7,1	9,2	23,3	11,3	17,8	33,3	16,3	24,6	27,0	8,3	17,3
LYP	2026 m.	9,3	3,0	5,7	20,5	3,2	11,1	21,6	3,1	12,4	18,5	3,8	11,5
	2021 m.	13,4	1,5	7,7	13,6	6,8	10,3	22,6	10,0	15,7	13,8	4,8	9,7
	2016 m.	7,9	1,7	4,9	6,7	3,5	5,1	14,3	6,5	10,5	15,9	2,0	9,1
	2012 m.	7,1	1,8	4,6	7,0	2,5	4,8	11,3	4,1	7,9	9,1	5,9	7,5
	2008 m.	10,4	8,4	9,4	24,4	11,6	17,9	22,9	9,2	15,7	17,8	3,9	10,0
	2004 m.	6,6	3,9	5,4	7,8	7,1	7,5	14,8	7,1	10,9	9,1	0,9	4,8
LMP	2026 m.	4,1	1,5	2,6	7,4	0,8	3,8	10,8	1,5	6,2	13,4	1,3	7,6
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	10,2	5,1	7,7	9,7	0,0	4,4	4,6	0,0	2,3
	2016 m.	2,4	0,8	1,6	2,2	2,3	2,3	4,1	4,3	4,2	3,6	1,3	2,5
	2012 m.	2,8	1,3	2,1	2,1	0,6	1,3	2,6	1,8	2,2	1,7	1,5	1,6
	2008 m.	2,4	1,5	2,0	7,3	5,4	6,3	5,9	0,8	3,2	6,1	0,9	3,2
	2004 m.	2,8	0,0	1,5	1,7	2,0	1,9	7,4	0,0	3,6	2,0	0,0	1,0

3.3.2. Kitų narkotikų vartojimo paplitimas 15–24 m. asmenų tarpe

Kokainą vartojusių nors kartą gyvenime daugiausia 20–21 metų amžiaus grupėje: viso 4,8 proc., 8,1 proc. vyrų ir 1,5 proc. moterų. Kitose amžiaus grupėse šis rodiklis yra: 15–17 m. 1 proc., 18–19 m. 1,9 proc., 22–24 m. 4,3 proc. Visi rodikliai išskyrus LMP palyginti su 2021 m. gana reikšmingai išaugo (žr. 3.11 lentelę). Vartojusių kokainą per paskutines 30 dienų vis dar yra labai mažai, nėra visiškai.

3.11 lentelė. Respondentų, vartojusių kokainą, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	1,7	0,5	1,0	4,1	0,0	1,9	8,1	1,5	4,8	7,2	1,3	4,3
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	1,7	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	2,1	4,8	3,3
	2016 m.	0,0	0,8	0,4	1,1	0,0	0,6	1,0	0,0	0,5	1,2	0,0	0,6
	2012 m.	0,3	0,0	0,2	0,7	0,6	0,7	2,3	0,0	1,2	1,5	0,0	0,8
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	2,4	1,6	2,0	1,7	0,8	1,2	0,6	0,0	0,2
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,9	2,4	1,2	1,8	2,0	0,0	1,0
LYP	2026 m.	0,6	0,0	0,3	3,3	0,0	1,5	1,4	0,0	0,7	1,0	0,0	0,5
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	1,7	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6
	2016 m.	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2012 m.	0,3	0,0	0,2	0,7	0,0	0,4	0,8	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	0,8	1,6	1,2	0,8	0,8	0,4	0,6	0,0	0,2
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	2,4	1,2	1,8	2,0	0,0	1,0	2,0	0,0	1,0
LMP	2026 m.	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6
	2016 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2012 m.	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	0,8	1,6	1,2	0,8	0,0	0,4	0,6	0,0	0,2
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,5	1,2	1,2	1,2	2,0	0,0	1,0

Palyginti su kitomis amžiaus grupėmis 22–24 metų amžiaus grupėje yra daugiausiai nors kartą gyvenime vartojusių ekstazę. Šio amžiaus vyrai dažniausiai teigė vartojantys ekstazę nors kartą gyvenime (8,2 proc.), tuo tarpu šioje grupėje yra ir didžiausia dalis moterų (1,3 proc.), nors kartą gyvenime bandžiusių vartoti ekstazę (žr. 3.9 lentelę). Didžiausia dalis ekstazę vartojusių per paskutinius 12 mėnesių yra 18–19 metų amžiaus grupėje (1,3 proc.). Vartojimas per paskutiniuosius 30 dienų yra nykstamai mažas. Vartojimo rodiklių pokyčiai palyginti su 2021 m. yra nedideli.

3.9 lentelė. Respondentų, vartojusių ekstazę, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	2,3	0,5	1,3	4,9	0,0	2,3	8,1	0,0	4,1	8,2	1,3	4,9
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	1,7	1,7	1,7	9,7	2,5	5,7	6,4	1,2	4,0
	2016 m.	1,6	1,7	1,6	2,2	2,3	2,3	4,1	3,2	3,7	7,9	1,3	4,7
	2012 m.	0,0	1,4	0,7	3,0	0,0	1,5	1,1	0,7	0,9	5,6	2,3	3,9
	2008 m.	3,2	4,6	3,9	4,9	2,3	3,6	7,6	3,8	5,6	6,1	3,1	4,4
	2004 m.	1,7	0,6	1,2	3,5	2,0	2,8	6,1	3,5	4,8	5,1	0,9	2,9
LYP	2026 m.	2,3	0,5	1,3	3,3	0,0	1,5	2,7	0,0	1,3	2,1	0,0	1,1
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,9	6,5	0,0	2,9	2,1	0,0	1,2
	2016 m.	0,8	0,8	0,8	2,2	1,2	1,7	3,0	0,0	1,6	1,8	0,6	1,3
	2012 m.	0,0	1,4	0,7	0,7	0,0	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5
	2008 m.	1,6	0,8	1,2	4,1	2,3	3,2	5,1	2,3	3,6	2,2	0,9	1,5
	2004 m.	1,1	0,0	0,6	1,7	1,0	1,4	3,7	2,3	3,0	2,0	0,0	1,0
LMP	2026 m.	0,0	0,5	0,3	0,8	0,0	0,4	1,3	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,3	0,5	0,0	0,2
	2008 m.	0,8	0,8	0,4	0,8	2,3	1,6	1,7	2,3	0,8	0,6	0,9	0,2
	2004 m.	0,5	0,0	0,3	0,9	0,0	0,5	2,4	1,2	1,8	2,0	0,0	1,0

Nors kartą gyvenime amfetaminus bandžiusių vartoti daugiausia yra 22–24 metų amžiaus grupėje (viso 1,6 proc., vyrų 3,1 proc., moterų 0 proc.). Vartojusių per paskutines 30 dienų ir paskutinius 12 mėnesių faktiškai nėra (žr. 3.10 lentelę). Taip pat ir minimalūs pokyčiai palyginti su 2021 m. rezultatais.

3.10 lentelė. Respondentų, vartojusių amfetaminus, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	1,2	0,5	0,8	3,3	0,0	1,5	0,0	1,5	0,8	3,1	0,0	1,6
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	1,2	2,9
	2016 m.	1,6	0,0	0,8	2,2	0,0	1,1	3,0	2,2	2,6	4,2	0,6	2,5
	2012 m.	1,6	0,0	0,8	2,9	0,0	1,4	1,8	2,1	1,9	3,3	2,0	2,6
	2008 m.	4,8	0,8	2,7	5,7	2,3	4,0	4,2	3,1	3,6	4,4	2,6	3,4
	2004 m.	2,2	0,6	1,5	2,6	2,0	2,3	6,1	2,4	4,2	6,1	1,8	3,8
LYP	2026 m.	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6
	2016 m.	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5	1,2	0,0	0,6
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,7	0,7	0,0	0,4	0,6	0,0	0,3
	2008 m.	3,2	0,8	2,0	4,9	0,8	2,8	3,4	0,8	2,0	1,1	0,4	0,7
	2004 m.	1,1	0,0	0,6	1,7	1,0	1,4	4,9	2,3	3,6	1,0	0,0	0,5
LMP	2026 m.	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5	1,2	0,0	0,6
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
	2008 m.	0,8	0,8	0,4	0,8	0,8	0,4	1,7	0,8	0,8	0,6	0,4	0,2
	2004 m.	0,5	0,0	0,3	1,7	0,0	0,9	1,2	0,0	0,6	1,0	0,0	0,5

2026 metais stebimas nedidelis LSD vartotojų skaičiaus padidėjimas (žr. 3.12 lentelę). Daugiausiai vartojusių nors kartą gyvenime yra 22-24 m. amžiaus grupėse (2,1 proc., tarp vyrų 4,1 proc.).

3.12 lentelė. Respondentų, vartojusių LSD, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	1,8	0,0	0,8	1,6	0,0	0,8	2,7	0,0	1,4	4,1	0,0	2,1
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	3,4	1,7	2,6	3,2	0,0	1,5	4,3	1,2	2,9
	2016 m.	0,8	0,8	0,8	1,1	0,0	0,6	2,0	1,1	1,6	2,4	1,3	1,9
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,7	0,0	0,4
	2008 m.	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
	2004 m.	0,5	0,6	0,6	0,9	0,0	0,5	2,5	0,0	1,2	1,0	0,0	0,5
LYP	2026 m.	1,2	0,0	0,5	1,6	0,0	0,8	1,4	0,0	0,7	3,1	0,0	1,6
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6
	2016 m.	0,8	0,0	0,4	1,1	0,0	0,6	1,0	1,1	1,0	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,8	0,8	0,8	0,0	0,8	0,4	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
	2004 m.	0,0	0,6	0,3	0,9	0,0	0,5	2,4	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0
LMP	2026 m.	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,7	1,0	0,0	0,5
	2021 m.	0,0	0,0	0,0	7,7	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,8	0,8	0,4	0,0	0,8	0,4	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0

	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
--	---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Palyginti su 2021 m. reikšmingai padaugėjo teigiančių, kad yra vartoję haliucinogeninius grybus. 22 – 24 metų amžiaus grupėje tokių respondentų yra 7 proc. (5,3 procentinio punkto daugiau nei 2021 m.), 20-21 m. grupėje – 5,5 proc. (0 proc. 2021 m.). Tai pat žymiai išaugęs (išskyrus 18-19 m. amžiaus grupę) yra ir vartojimo per paskutinius 12 mėnesių rodiklis. Vartojusių per paskutines 30 dienų vis dar yra labai mažai, nėra visai.

3.13 lentelė. Respondentų, vartojusių haliucinogeninius grybus, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	2,3	0,5	1,3	4,9	0,0	2,3	9,5	1,5	5,5	12,3	1,3	7,0
	2021 m.	3,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	1,7
	2016 m.	1,6	0,0	0,8	2,2	0,0	1,1	2,0	2,1	2,1	1,8	0,0	0,9
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,0	1,3
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	1,6	1,6	1,6	1,7	0,0	0,8	0,6	0,9	0,7
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,9	3,7	0,0	1,8	2,0	0,0	1,0
LYP	2026 m.	1,2	0,5	0,8	3,3	0,0	1,5	2,7	0,0	1,3	4,1	1,3	2,8
	2021 m.	2,7	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	1,6	0,0	0,8	2,2	0,0	1,1	1,0	1,1	1,0	1,8	0,0	0,9
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	1,6	1,6	1,6	0,8	0,0	0,4	0,6	0,4	0,5
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,9	2,5	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0
LMP	2026 m.	0,6	0,0	0,3	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2021 m.	1,5	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.	0,8	0,0	0,4	1,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,3
	2012 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2008 m.	0,0	0,0	0,0	0,8	1,6	0,4	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
	2004 m.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0

Bent kartą gyvenime heroino vartojo labai nedaug jaunų respondentų: 2,2 proc. 22-24 m. amžiaus grupėje, 1,3 proc. - 20–21 metų amžiaus grupėje (žr. 3.14 lentelę). Taip pat yra keletas jaunesnių respondentų, kurie tvirtino vartoję heroiną. Vartojimas yra padidėjęs palyginti su 2021 m., tačiau vartojimas per paskutinius 12 mėnesių ir paskutines 30 dienų yra nykstamai mažas.

3.14 lentelė. Respondentų, vartojusių heroiną, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
		Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	2026 m.	0,6	0,5	0,5	2,4	0,0	1,1	2,7	0,0	1,3	3,1	1,3	2,2
	2021 m.							1,5	0,0	0,8	2,1	0,0	1,2
	2016 m.							1,0	0,0	0,5	1,2	1,3	1,2
	2012 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,5
	2008 m.							0,0	0,8	0,4	0,0	0,9	0,5
	2004 m.							2,4	1,2	1,8	2,0	0,0	1,0
LYP	2026 m.	0,0	0,5	0,3	2,4	0,0	1,1	1,4	0,0	0,7	1,0	0,0	0,5
	2021 m.							0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,6
	2016 m.							1,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
	2012 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,5
	2008 m.							0,0	0,8	0,4	0,0	0,4	0,2
	2004 m.							1,2	0,0	0,6	1,0	0,0	0,5
LMP	2026 m.	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0
	2021 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2016 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2012 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,5
	2008 m.							0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2
	2004 m.							1,2	0,0	0,6	1,0	0,0	0,5

Vartojusių ketaminą skaičiai 2026 m. yra labai maži (žr. 3.15 lentelę). Ankstesnių metų tyrimų rezultatai nebuvo pateikiami.

3.15 lentelė. Respondentų, vartojusių ketaminą, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2026 m., proc.

	15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	0,6	0,0	0,3	0,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,7	1,0	0,0	0,5
LYP	0,6	0,0	0,3	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LMP	0,6	0,0	0,3	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Daugiausiai vartojusiųjų inhaliantus yra 18-19 metų amžiaus grupėje (žr. 3.16 lentelę): viso 6,2 proc., 9,9 proc. vyrų ir 3,2 proc. moterų. Taip pat nemažas procentas yra 20-21 metų amžiaus grupėje (5,8 proc.). Kitose amžiaus grupėse vartojimo procentas nesiekia 3 proc. Tiesa, vartojančių per paskutinius 12 mėn. ir 30 dienų yra labai mažai, visai nėra išskyrus 18-19 metų amžiaus grupę.

3.16 lentelė. Respondentų, vartojusių inhaliantus, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2026 m., proc.

	15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	3,5	2,5	2,9	9,9	3,2	6,2	5,4	6,2	5,8	5,1	0,0	2,7
LYP	1,2	1,0	1,1	9,0	1,6	5,0	0,0	1,6	0,8	1,0	0,0	0,5
LMP	0,0	0,0	0,0	6,6	1,6	3,9	0,0	1,6	0,8	0,0	0,0	0,0

Daugiausiai vartojusių naujas narkotines medžiagas yra 18 – 19 ir 20-21 metų amžiaus grupėse (atitinkamai 6 proc. ir 6,1 proc.; žr. 3.17 lentelę). Tačiau ir kitose grupėse jis yra nemenkas (4,2 proc. 15 – 17 metų amžiaus grupėje ir 5 proc. 22-24 metų amžiaus grupėje). Kaip ir kitų narkotinių medžiagų atveju, didesnis vartojimas yra tarp vyrų nei moterų. Šiuo atveju taip pat matomas nemenkas vartojimas per paskutinius 12 mėnesių (1,9 – 4 proc. skirtingose amžiaus grupėse). Tiesa, vartojimas per paskutines 30 dienų yra labai žemame lygmenyje.

3.17 lentelė. Respondentų, vartojusių naujas narkotines medžiagas, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių 2026 m., proc.

	15-17 m.			18-19 m.			20-21 m.			22-24 m.		
	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso	Vyr.	Mot.	Iš viso
LTP	6,4	2,5	4,2	7,4	4,8	6,0	12,1	0,0	6,1	7,2	2,6	5,0
LYP	2,3	1,5	1,9	3,3	1,6	2,4	8,1	0,0	4,0	4,1	0,0	2,1
LMP	0,6	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,5

3.4. Narkotikų prieinamumas 15-24 m. asmenų tarpe

Kanapės tarp jaunimo, kaip ir tarp 15–64 metų amžiaus tiriamų asmenų, yra lengviausiai gaunami narkotikai. Kanapes lengviausiai galėtų gauti 18–21 metų amžiaus respondentai – kas ketvirtas šio amžiaus apklaustasis tikino galintis nesunkiai gauti kanapių per 24 valandas, jeigu to norėtų (žr. 3.18 lentelę). Tačiau kitų narkotikų atveju, daugiausiai lengvai įsigyti juos galinčių yra tarp 20-24 metų amžiaus respondentų.

Stebima tendencija, kad prieinamumas beveik visų narkotinių medžiagų atveju palyginti su 2021 m. padidėjo 20 – 21 metų ir 22-24 metų amžiaus grupėse, o jaunesnėse amžiaus grupėse – sumenko.

3.18 lentelė. Respondentų, galinčių nesunkiai gauti tam tikro narkotiko per 24 valandas, jeigu jie to norėtų, pasiskirstymas pagal amžių 2004–2026 m., proc.

		15-17 m.	18-19 m.	20-21 m.	22-24 m.
Kanapės	2026 m.	10,0	22,8	23,9	19,3
	2021 m.	19,1	24,7	21,2	28,2
	2016 m.	20,9	23,9	25,5	22,9
	2012 m.	22,1	30,0	27,8	26,2
	2008 m.	29,3	40,1	31,9	38,9
	2004 m.	26,2	45,2	39,2	24,8
Ekstazis	2026 m.	5,3	6,1	8,9	12,1
	2021 m.	6,2	6,9	4,3	8,4
	2016 m.	2,9	4,5	6,8	5,4
	2012 m.	4,7	6,2	7,6	10,1
	2008 m.	15,3	15,9	16,5	19,3
	2004 m.	10,5	20,1	18,6	14,0
Amfetaminas	2026 m.	3,4	3,0	7,4	7,7
	2021 m.	1,5	6,0	2,8	5,6
	2016 m.	4,9	4,0	6,8	5,9
	2012 m.	4,7	4,6	7,2	7,9
	2008 m.	9,0	10,7	8,4	12,5
	2004 m.	9,5	15,9	16,2	11,6
Kokainas	2026 m.	2,9	3,2	5,4	6,1
	2021 m.	3,1	6,8	7,1	5,0
	2016 m.	2,0	1,7	7,3	4,0
	2012 m.	2,1	4,3	3,9	2,8
	2008 m.	4,3	6,4	6,4	5,2
	2004 m.	4,2	6,6	7,2	6,7
LSD	2026 m.	1,3	3,4	2,7	7,6
	2021 m.	3,9	8,6	2,7	5,6
	2016 m.	2,4	1,7	4,6	3,7
	2012 m.	1,6	2,5	3,6	3,1
	2008 m.	6,3	7,2	3,2	6,3
	2004 m.	5,1	8,0	7,2	7,2
Haliucinogeniniai grybai	2026 m.	2,6	6,6	9,7	7,8
	2021 m.	3,1	6,9	4,2	5,6
	2016 m.	1,2	1,7	3,7	2,5
	2012 m.	1,5	2,5	3,7	2,3
	2008 m.	3,1	6,0	3,2	4,2
	2004 m.	1,5	6,0	3,0	6,8
Heroinas	2026 m.	0,3	2,0	2,1	2,7
	2021 m.	0,8	2,5	1,4	3,9
	2016 m.	1,6	2,8	3,6	0,9
	2012 m.	1,3	2,2	2,0	2,8
	2008 m.	4,3	4,4	3,6	2,7
	2004 m.	4,5	5,6	5,4	7,3

4. Išvados

1. 73 proc. 15–64 m. amžiaus Lietuvos gyventojų yra nors kartą gyvenime vartoję tabako produktų (LTP rodiklis), šiuo metu (LMP rodiklis) Lietuvoje juos sako vartojantys 45 proc. 15–64 m. amžiaus gyventojų. Šie rodikliai gana žymiai padidėjo palyginti su 2021 m. rezultatais. Tikėtina, kad tai, visų pirma, susiję su elektroninių tabako produktų vartojimu. Ypač didelis tabako gaminių vartojimo augimas yra stebimas jaunimo (iki 44 metų) grupėse, kuriose naujieji tabako gaminiai yra gerokai populiariesni. Vartojimo paprastumas, patrauklumas, produktų prieinamumas paskatino tabako gaminių vartojimo bumą. Padidėjo ne tik pabandžiusiųjų, bet ir nuolatos vartojančių skaičius.
2. Per paskutines 30 dienų alkoholinius gėrimus vartojo 58 proc. respondentų. Nepriklausomai nuo amžiaus, alkoholinius gėrimus labiau linkę vartoti vyrai (67 proc.) nei moterys (50 proc.). Tačiau alkoholio vartojimas yra sumažėjęs 5 procentiniais punktais palyginti su 2021 m. Mažėjimas matomas visose grupėse, tačiau didžiausias jis – tarp jauniausių respondentų. Galima tvirtinti, kad tyrimo rezultatai rodo mažėjantį alkoholio populiarumą, tačiau jo vartojimą keičia kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimas.
3. Palyginti su ankstesniu tyrimu prieš penketą metų stebimas vartojančiųjų raminamuosius/migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį Lietuvos gyventojų skaičiaus padidėjimas. Jis atspindi daugumos psichoaktyvių medžiagų (išskyrus alkoholį) vartojimo didėjimo tendenciją pastaraisiais metais. Tikėtina, kad tai gali būti susiję su paprastesniu kontroliuojamų medžiagų įsigijimo prieinamumu internetinėje erdvėje.
4. Palyginti su 2021 m. atliktu tyrimu reikšmingai padidėjo vartojančių narkotines medžiagas dalis. Ypač išaugo LTP rodiklis, kuris rodo, kad jaunesniems vartotojams senstant, o naujai įtrauktiems į tyrimą taip pat išlaikant aukštą vartojimo lygmenį, vartojimo rodikliai akumuluojasi. Nors vartojimo per paskutines 30 dienų ir per 12 mėnesių rodiklių pokytis nėra toks didelis, tačiau tendencija ta pati – augantis vartotojų skaičius. Kartu, tai gali signalizuoti ir dar dvi tendencijas: paprastesnį narkotinių medžiagų įsigijimą internetinėje erdvėje bei gerėjančią gyventojų gyvenimo gerovę, kuri leidžia įsigyti brangesnes psichoaktyvias medžiagas.
5. Kanapės yra populiariausias narkotikas Lietuvoje. Tai, matyt, aiškinama tiek jo kaina, prieinamumu, įsitikinimu mažesniu jo vartojimo pavojumi ir bendra pozityvesne visuomenės nuostata (taip pat pasireiškiančia ir viešoje erdvėje) jo atžvilgiu.

6. Gerėjančio gyvenimo bei didesnio prieinamumo hipotezę iš dalies remia ir tai, kad šių metų tyrime po kanapių populiariausi kiti narkotikai yra kokainas, naujosios narkotinės medžiagos, haliucinogeniniai grybai, kurie išstūmė anksčiau populiarnesnius buvusius ekstazį ir amfetaminus. Pastarųjų atveju vartojimas yra likęs panašiam lygyje, kaip ir prieš penkerius metus, bet daugelio kitų medžiagų vartojimas padidėjo.
7. Dažniausiai minimos narkotikų vartojimo priežastys yra smalsumas, noras išbandyti ir noras atsipalaiduoti, jaustis linksmu. Taip pat dažnai minimas nenoras išsiskirti iš bendraamžių, mada. Jų vartotojams narkotikai yra, visų pirma, gyvenimo stiliaus elementai. Norą apsvaigti, atitrūkti nuo realybės mini gerokai mažiau respondentų.
8. Pagrindinės priežastys, kurios sulaiko nuo mėginimo pabandyti narkotikų, respondentų nuomone, yra nesidomėjimas narkotikais, neigiamas požiūris į narkotikų vartojimą, narkotikų sukeltas neigiamas poveikis sveikatai ir priklausomybės baimė.
9. Paradoksalu, kad augant narkotikų vartojimui, jų prieinamumo vertinimas mažėja. Tačiau tai gali būti susiję su medžiagų prekybos pokyčiais (persikėlimu į virtualią erdvę) ir klausimo apie prieinamumą formuluote. Klausime yra klausiama apie galimybę gauti narkotikus per 24 valandas. Galbūt, prekybai persikėlus į internetą, galėjimas įsigyti narkotikų čia ir dabar sumenko, bet bendras prieinamumas – padidėjo.

PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PAPLITIMAS BENDROJOJE POPULIACIJOJE

A. Rūkymas

KLAUSTI VISŲ

A1. Galvodami apie pastarųjų 12 mėnesių patirtį, nurodykite, KUR Jums teko kvėpuoti KITŲ ŽMONIŲ prirūkytu oru / dūmais?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą	Taip	Ne
1. Jūsų namuose	1	2
2. Svečiuose	1	2
3. Darbe	1	2
4. Maitinimo ir pasilinksminimo įstaigų patalpose – restoranuose, kavinėse, baruose, klubuose, diskotekose, interneto klubuose, lošimo namuose (kazino), automatų ar bingo salonuose	1	2
5. Lauko kavinėse, lauko terasose, kur tiekiamos maitinimo paslaugos	1	2
6. Lauke vykstančiuose renginiuose (koncertuose po atviru dangumi, sporto renginiuose)	1	2
7. Stotyse, viešojo transporto stotelėse ar šalia jų	1	2
8. Automobilio salone	1	2
9. Lauko erdvėse, skirtose suaugusiems ir vaikams (žaidimų, sporto aikštelės, parkai, gatvės, alėjos)	1	2
10. Sveikatos priežiūros įstaigų teritorijoje, kieme	1	2
11. Švietimo / ugdymo įstaigos teritorijoje, kieme	1	2
12. Prie įėjimo į parduotuves, prekybos centrus, institucijų / įstaigų pastatus	1	2
13. Prie įėjimo į daugiabučius namus	1	2
14. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpose (laiptinėse, koridoriuose, liftuose)	1	2
15. Gyvenamojoje aplinkoje – dūmais, sklindančiais iš daugiabučių namų balkonų, terasų, lodžijų	1	2
16. Kitur	1	2

A2. Galvodami apie pastarųjų 12 mėnesių patirtį, nurodykite, KUR Jums teko kvėpuoti KITŲ ŽMONIŲ vartotų ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ garais?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą	Taip	Ne
1. Jūsų namuose	1	2
2. Svečiuose	1	2
3. Darbe	1	2
4. Maitinimo ir pasilinksminimo įstaigų patalpose – restoranuose, kavinėse, baruose, klubuose, diskotekose, interneto klubuose, lošimo namuose (kazino), automatų ar bingo salonuose	1	2
5. Lauko kavinėse, lauko terasose, kur tiekiamos maitinimo paslaugos	1	2
6. Lauke vykstančiuose renginiuose (koncertuose po atviru dangumi, sporto renginiuose)	1	2
7. Stotyse, viešojo transporto stotelėse ar šalia jų	1	2
8. Automobilio salone	1	2
9. Lauko erdvėse, skirtose suaugusiems ir vaikams (žaidimų, sporto aikštelės, parkai, gatvės, alėjos)	1	2
10. Sveikatos priežiūros įstaigų teritorijoje, kieme	1	2
11. Švietimo / ugdymo įstaigos teritorijoje, kieme	1	2
12. Prie įėjimo į parduotuves, prekybos centrus, institucijų / įstaigų pastatus	1	2
13. Prie įėjimo į daugiabučius namus	1	2
14. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo patalpose (laiptinėse, koridoriuose, liftuose)	1	2
15. Gyvenamojoje aplinkoje – dūmais, sklindančiais iš daugiabučių namų balkonų, terasų, lodžijų	1	2
16. Kitur	1	2

A3. Kada paskutinį kartą rūkėte tabako cigaretes, cigarus ar pypkę?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada -> A7 KL.

A4. Kokio amžiaus pradėjote rūkyti?

Kai man buvo _____ metų (Irašykite skaičių)
98. sunku pasakyti, neatsimenu

A5. Kiek vidutiniškai cigarečių (cigarų, pypkių) surūkote / surūkydavote per dieną?

(Irašykite skaičių) _____
97. Rūkau / rūkiau nepastoviai

A6. Ar bandėte mesti rūkyti?

1. Aš mečiau visiškai
2. Mėginau mesti, bet vėl pradėjau
3. Nemėginau mesti, bet norėčiau
4. Nemėginau mesti ir nesiruošiu to daryti

KLAUSTI VISŲ

A7. Kada paskutinį kartą vartojote elektronines cigaretes?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada -> A10 KL.

A8. Kiek vidutiniškai kartų per dieną vartojate / vartodavote elektronines cigaretes?

(Irašykite skaičių) | _____ |

97. Vartoju / vartoju nepastoviai

A9. Ar bandėte mesti vartoti elektronines cigaretes?

1. Aš mečiau visiškai
2. Mėginau mesti, bet vėl pradėjau
3. Nemėginau mesti, bet norėčiau
4. Nemėginau mesti ir nesiruošiu to daryti

KLAUSTI VISŲ

A10. Kada paskutinį kartą vartojote kaitinamojo tabako gaminius (pvz., IQOS, heets cigarečių, tabako lazdelių)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada -> A12 KL.

A11. Kiek vidutiniškai kaitinamojo tabako gaminių (pvz., IQOS, heets cigarečių, tabako lazdelių) suvartojate / suvartodavote per dieną?

(Irašykite skaičių) | _____ |

97. Vartoju / vartoju nepastoviai

KLAUSTI VISŲ

A12. Kada paskutinį kartą rūkėte vandens pypkę (kaljaną)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada

A13. Kada paskutinį kartą vartojote nikotino pagalvėles / maišelius / paketėlius?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada

A14. Kada paskutinį kartą vartojote kramtomąjį ar uostomąjį tabaką („snusą“, „snufą“)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada

KLAUSTI TŲ KAS RŪKO CIGARETES AR KITUS TABAKO GAMINIUS

Klausti tų, kurie vartojo bent vieną A3, A7, A10, A12, A13, A14 klausimuose nurodytą gaminį

A15. Apytiksliai įvertinkite, KOKIA DALI per paskutinius 12 mėnesių NUO JŪSŲ SURŪKOMŲ cigarečių sudarė cigaretės ar kiti tabako gaminiai, NEPAŽENKLINTI lietuviškomis banderolėmis? VIENAS ats.

1. Cigarečių ar kitų tabako gaminių, nepaženklintų lietuviškomis banderolėmis, nerūkau

2. Apie 10 % (cigaretės, nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis, rūkau retai)
3. Apie 20 % (kas penktas mano surūkomas pakelis yra nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis)
4. Apie 30 % (kas trečias mano surūkomas pakelis yra nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis)
5. Apie 50 % (cigaretės, nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis, rūkau dažnai)
6. Apie 75 % (cigaretės, nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis, rūkau beveik visada)
7. 100 % (rūkau tik lietuviškomis banderolėmis nepaženklintas cigarettes)

B. Alkoholinių gėrimų vartojimas

KLAUSTI VISŲ

B1. Ar per pastaruosius 12 mėn. vartojote bet kokios rūšies alkoholinius gėrimus (alų, vyną, sidrą, stipriuosius gėrimus, kokteilius, likerį, namų gamybos alkoholinius gėrimus ir pan.)?

1. Taip
2. Ne, nevartojau alkoholio -> PEREITI Į B8 KL.

B2. Kokio apytiksliai amžiaus buvote, kai PRADĖJOTE VARTOTI ALKOHOLĮ (pvz., svečiuose, renginiuose ir pan., NESKAITANT VIENKARTINIO alkoholio paragavimo vaikystėje)?

(Irašykite skaičių) _____ metų
98. Sunku pasakyti, neatsimenu

B3. Kaip dažnai per pastaruosius 12 mėn. vartojote alkoholinius gėrimus?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą	4 kartus per savaitę ir dažniau	2–3 kartus per savaitę	2–4 kartus per mėnesį	Kartą per mėnesį ir rečiau	Šio gėrimo nevartojau	Sunku pasakyti
Alus, sidras	1	2	3	4	5	98
Vynas	1	2	3	4	5	98
Įvairūs alkoholiniai kokteiliai	1	2	3	4	5	98
Stiprieji alkoholiniai gėrimai, tokie kaip degtinė, konjakas, viskis, likeris ir pan.	1	2	3	4	5	98

B4. Kaip dažnai išgeriate šešis ir daugiau standartinius alkoholio vienetus vienu metu? VIENAS ats.

1 standartiniam alkoholio vienetui priylgsta maždaug 200 ml alaus arba sidro, 100 ml vyno, 25 ml 40 proc. stiprumo gėrimų.

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Kiekvieną savaitę
3. Kiekvieną mėnesį
4. Rečiau nei kartą per mėnesį
5. Niekada

B5. Kiek standartinių alkoholio vienetų įprastai išgeriate vienu metu?

1 standartiniam alkoholio vienetui priylgsta maždaug 200 ml alaus arba sidro, 100 ml vyno, 25 ml 40 proc. stiprumo gėrimų.

(Irašykite skaičių) _____ standartinių alkoholio vienetų
98. Sunku pasakyti

B6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote bet kokios rūšies alkoholinius gėrimus (alų, vyną, sidrą, stipriuosius gėrimus, kokteilius, namų gamybos alkoholinius gėrimus ir pan.)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į B8 KL.

B7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote įvairius alkoholinius gėrimus (įskaitant alų)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

KLAUSTI VISŲ

B8. Apytiksliai įvertinkite, KOKIA DALĮ per paskutiniuosius 12 mėnesių NUO JŪSŲ ĮSIGYTŲ alkoholinių gėrimų sudaro alkoholiniai gėrimai, NEPAŽENKLINTI lietuviškomis banderolėmis (įskaitant nelegalius, namų sąlygomis gaminamus alkoholinius gėrimus)? VIENAS ats.

1. Alkoholinių gėrimų, nepaženklintų lietuviškomis banderolėmis, neperku
2. Apie 10 % (gėrimus, nepaženklintus lietuviškomis banderolėmis, perku retai)
3. Apie 20 % (maždaug kas penktas gėrimas yra nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis)
4. Apie 30 % (maždaug kas trečias gėrimas yra nepaženklintas lietuviškomis banderolėmis)
5. Apie 50 % (tokius gėrimus, nepaženklintus lietuviškomis banderolėmis, perku dažnai)
6. Apie 75 % (tokius gėrimus, nepaženklintus lietuviškomis banderolėmis, perku beveik visada)
7. 100 % (perku tik nepaženklintus lietuviškomis banderolėmis gėrimus)

C. Raminamieji/migdomieji vaistai (receptiniai), vartojami ne pagal paskirtį

KLAUSTI VISŲ

Toliau prašome Jūsų atsakyti į klausimus, susijusius su vaistinėse parduodamų ir gydytojo specialiai asmeniui paskirtų receptinių raminamųjų ar migdomųjų vaistų vartojimu ne pagal paskirtį. Receptiniai raminamieji ar migdomieji vaistai (pvz., benzodiazepinų grupės vaistai tokie kaip Lexotanil, Relanium, Xanax, Stilnox, Amitriptyline ir kiti) yra slopinantys, raminantys, miegą gerinantys ir nerimą mažinantys vaistai, skiriami tik su gydytojo asmeniui paskirtu receptu. Receptinių raminamųjų ar migdomųjų vaistų vartojimas ne pagal paskirtį šiuo atveju reiškia vaistų vartojimą: be gydytojo asmeniškai skirto recepto; ilgesnį, nei gydytojo nurodytą laiko tarpą; didesnėmis nei gydytojo nurodyta dozėmis; kitais tikslais, nei buvo paskirta.

C1. Ar kada nors gyvenime vartojo raminamuosius ar migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą

Raminamieji ar migdomieji vaistai	Taip	Ne
Benzodiazepinų grupės vaistai (pvz., Lexotanil, Relanium, Xanax, Rivotril)	1	2
Kiti raminamieji/migdomieji vaistai	1	2

PEREITI Į C8 KLAUSIMĄ, JEIGU PRIE NEI VIENOS RAMINAMŲJŲ AR MIGDOMŲJŲ VAISTŲ KATEGORIJOS (BENZODIAZEPINŲ GRUPĖS VAISTAI IR KITI) C1 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

C2. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pavartojo raminamuosius ar migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį? PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS C1 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Raminamieji ar migdomieji vaistai	Man buvo ____ metų (įrašykite skaičių žemiau)	Sunku pasakyti, neatsimenu
Benzodiazepinų grupės vaistai (pvz., Lexotanil, Relanium, Xanax, Rivotril)		98
Kiti raminamieji/migdomieji vaistai		98

C3. Ar raminamuosius ar migdomuosius vaistus vartojo ne pagal paskirtį norėdami apsvaigti?

1. Taip
2. Ne

C4. Kaip įsigijote raminamuosius ar migdomuosius vaistus, kuriuos paskutinį kartą vartojo ne pagal paskirtį?

1. Pirkau su gydytojo specialiai man išrašytu receptu
2. Gavau iš šeimos narių, artimųjų
3. Įsigijau iš pažįstamų
4. Įsigijau vaistinėje be recepto
5. Įsigijau turguje ar iš kito nepažįstamo asmens
6. Įsigijau internetu
7. Kitu būdu

C5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojo(r)te raminamuosius ar migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį?
 PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS C1 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Raminamieji ar migdomieji vaistai	Taip	Ne
Benzodiazepinų grupės vaistai (pvz., Lexotanil, Relanium, Xanax, Rivotril)	1	2
Kiti raminamieji/migdomieji vaistai	1	2

PEREITI Į C8 KLAUSIMĄ, JEIGU PRIE NEI VIENOS RAMINAMŲJŲ AR MIGDOMŲJŲ VAISTŲ KATEGORIJOS (BENZODIAZEPINŲ GRUPĖS VAISTAI IR KITI) C5 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

C6. Ar per paskutines 30 dienų vartojo(r)te raminamuosius ar migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį?
 PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS C5 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Raminamieji ar migdomieji vaistai	Taip	Ne
Benzodiazepinų grupės vaistai (pvz., Lexotanil, Relanium, Xanax, Rivotril)	1	2
Kiti raminamieji/migdomieji vaistai	1	2

PEREITI Į C8 KLAUSIMĄ, JEIGU PRIE NEI VIENOS RAMINAMŲJŲ AR MIGDOMŲJŲ VAISTŲ KATEGORIJOS (BENZODIAZEPINŲ GRUPĖS VAISTAI IR KITI) C6 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

C7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojo(r)te raminamuosius ar migdomuosius vaistus ne pagal paskirtį? PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS C6 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Raminamieji ar migdomieji vaistai	Vartojimo dažnumas				
	Kasdien arba beveik kasdien	Keletą kartų per savaitę	Bent vieną kartą per savaitę	Rečiau nei vieną kartą per savaitę	Sunku pasakyti
Benzodiazepinų grupės vaistai (pvz., Lexotanil, Relanium, Xanax, Rivotril)	1	2	3	4	98
Kiti raminamieji/migdomieji vaistai	1	2	3	4	98

KLAUSTI VISŲ

C8. Norint įsigyti receptinius raminamuosius ar migdomuosius vaistus, ar Jums būtų lengva juos gauti per 24 val.?

1. Neįmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

C9. Ar bandytumėte įsigyti raminamųjų ar migdomųjų vaistų, jei nepavyktų gauti gydytojo skiriamo recepto?

1. Taip
2. Ne

C10. Ar per paskutinius 12 mėnesių gydytojo Jums paskirtus raminamuosius ar migdomuosius vaistus esate atidavęs ar pardavęs kitiems?

1. Taip
2. Ne
3. Man nebuvo paskirta šių vaistų

Toliau sekantys klausimai yra susiję su Jūsų patirtimi ir požiūriu į kitas psichiką veikiančias medžiagas, kurios bendrai vadinamos narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis arba narkotikais (pvz., kanapės, amfetaminas/metamfetaminas, ecstasy, LSD, haliucinogeniniai grybai, heroinas, kokainas).

D. Kanapės (hašišas, marihuana, „žolė“)

KLAUSTI VISŲ

D1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti hašišo arba marihuanos, „žolės“ per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Neįmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

D2. Kur Jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti hašišo arba marihuanos / „žolės“? VIENAS ats.

1. Jūsų namuose
2. Pas kažką kitą namuose
3. Uždarame pasilinksminimo vakarėlyje
4. Darbe
5. Mokykloje / kolegijoje / universitete
6. Gatvėje arba parke
7. Kavinėje / bare / restorane
8. Klube / diskotekoje
9. Muzikiniame koncerte / festivalyje
10. Kitur
11. Nebuvo pasiūlyta

D3. Ar Jūs pats kada nors esate vartojęs hašišo arba marihuanos / „žolės“?

1. Taip
2. Ne -> D9 KL.

D4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte hašišo arba marihuanos / „žolės“?

Man buvo [] metų (*įrašykite*)
98. Sunku pasakyti, neatsimenu

D5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote hašišą arba marihuaną / „žolę“?

1. Taip
2. Ne -> D9 KL.

D6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote hašišą arba marihuaną / „žolę“?

1. Taip
2. Ne -> D9 KL.

D7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote hašišą arba marihuaną / „žolę“?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

D8. Ar bandėte mesti vartoti hašišą arba marihuaną / „žolę“?

1. Aš меčiau visiškai
2. Mėginau mesti, bet vėl pradėjau
3. Nemėginau mesti, bet norėčiau
4. Nemėginau mesti ir nesiruošiu to daryti

KLAUSTI VISŲ

D9. Ar kada nors vartojote PLUOŠTINIŲ kanapių gaminius, skirtus rūkymui (pvz., žiedus, suktines, CBD dervą, pastą ar miltelius)?

1. Taip, kasdien arba beveik kasdien
2. Taip, per paskutines 30 dienų, bet ne kasdien arba beveik kasdien
3. Taip, per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų
4. Taip, seniau nei prieš 12 mėnesių
5. Niekada

E. Ecstasy (MDMA)

KLAUSTI VISŲ

E1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti ecstasy (MDMA) per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Neįmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

E2. Kur Jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti ecstasy (MDMA)? 1 ats.

1. Jūsų namuose
2. Pas kažką kitą namuose
3. Uždarame pasilinksminimo vakarėlyje
4. Darbe
5. Mokykloje/ kolegijoje/ universitete
6. Gatvėje arba parke
7. Kavinėje/ bare/ restorane
8. Klube/ diskotekoje
9. Muzikiniame koncerte/ festivalyje
10. Kitur
11. Nebuvo pasiūlyta

E3. Ar Jūs pats kada nors esate vartojęs ecstasy (MDMA)?

1. Taip
2. Ne -> *PEREITI Į F SKYRIŲ*

E4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte ecstasy (MDMA)?

Man buvo [] metų (*įrašykite*)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

E5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote ecstasy (MDMA)?

1. Taip
2. Ne -> *PEREITI Į F SKYRIŲ*

E6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote ecstasy (MDMA)?

1. Taip
2. Ne -> *PEREITI Į F SKYRIŲ*

E7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote ecstasy (MDMA)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

F. Amfetaminai (amfetaminas/metamfetaminas)

KLAUSTI VISŲ

F1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti amfetaminų (amfetamino/metamfetamino) per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Neįmanoma

2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

F2. Kur Jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti amfetaminų (amfetamino/metamfetamino)?

VIENAS ats.

1. Jūsų namuose
2. Pas kažką kitą namuose
3. Uždaramė pasilinksminimo vakarėlyje
4. Darbe
5. Mokykloje/kolegijoje/universitete
6. Gatvėje arba parke
7. Kavinėje/bare/restorane
8. Klube/diskotekoje
9. Muzikiniame koncerte/festivalyje
10. Kitur
11. Nebuvo pasiūlyta

F3. Ar Jūs pats kada nors esate vartojęs amfetaminus (amfetaminą/metamfetaminą)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į G SKYRIŲ

F4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte amfetaminų (amfetamino/metamfetamino)?

Man buvo _____ metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

F5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote amfetaminus (amfetaminą/metamfetaminą)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į G SKYRIŲ

F6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote amfetaminus (amfetaminą/metamfetaminą)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į G SKYRIŲ

F7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote amfetaminus (amfetaminą/metamfetaminą)?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

G. Kokainas (kokaino milteliai ir krekas)

KLAUSTI VISŲ

G1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti kokaino per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą

Kokainas	Neįmanoma	Labai sunku	Gana sunku	Gana lengva	Labai lengva
Kokaino milteliai	1	2	3	4	5
Krekas	1	2	3	4	5

G2. Kur jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti kokaino? VIENAS ats. stulpelyje

	Kokainas	
	Kokaino	Krekas

	milteliai	
Jūsų namuose	1	1
Pas kažką kitą namuose	2	2
Uždarame pasilinksminimo vakarėlyje	3	3
Darbe	4	4
Mokykloje/kolegijoje/universitete	5	5
Gatvėje arba parke	6	6
Kavinėje/bare/restorane	7	7
Klube/diskotekoje	8	8
Muzikiniame koncerte/festivalyje	9	9
Kitur	10	10
Nebuvo pasiūlyta	11	11

G3. Ar Jūs pats esate kada nors vartojęs kokainą? Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą

Kokainas	Taip	Ne
Kokaino milteliai	1	2
Krekas	1	2

PEREITI Į H SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS KOKAINO KATEGORIJOS (KOKAINO MILTELIAI IR KREKAS) G3 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

G4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte kokaino?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS G3 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Kokainas	Man buvo ____ metų (įrašykite skaičių žemiau)	Sunku pasakyti, neatsimenu
Kokaino milteliai		98
Krekas		98

G5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojo kokainą?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS G3 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Kokainas	Taip	Ne
Kokaino milteliai	1	2
Krekas	1	2

PEREITI Į H SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS KOKAINO KATEGORIJOS (KOKAINO MILTELIAI IR KREKAS) G5 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

G6. Ar per paskutines 30 dienų vartojo kokainą?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS G5 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Kokainas	Taip	Ne
Kokaino milteliai	1	2
Krekas	1	2

PEREITI Į H SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS KOKAINO KATEGORIJOS (KOKAINO MILTELIAI IR KREKAS) G6 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

G7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote kokainą?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS G6 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Kokainas	Vartojimo dažnumas				
	Kasdien arba beveik kasdien	Keletą kartų per savaitę	Bent vieną kartą per savaitę	Rečiau nei vieną kartą per savaitę	Sunku pasakyti
Kokaino milteliai	1	2	3	4	98
Krekas	1	2	3	4	98

H. Opioidai (heroinas, sintetiniai opioidai ir kiti)

KLAUSTI VISŲ

H1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti opioidų per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą

Opioidai	Neįmanoma	Labai sunku	Gana sunku	Gana lengva	Labai lengva
Heroinas	1	2	3	4	5
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	1	2	3	4	5
Kiti opioidai	1	2	3	4	5

H2. Kur jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti opioidų? VIENAS ats. stulpelyje

	Opioidai		
	Heroinas	Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	Kiti opioidai
Jūsų namuose	1	1	1
Pas kažką kitą namuose	2	2	2
Uždaramame pasilinksminimo vakarėlyje	3	3	3
Darbe	4	4	4
Mokykloje/kolegijoje/universitete	5	5	5
Gatvėje arba parke	6	6	6
Kavinėje/bare/restorane	7	7	7
Klube/diskotekoje	8	8	8
Muzikiniame koncerte/festivalyje	9	9	9
Kitur	10	10	10
Nebuvo pasiūlyta	11	11	11

H3. Ar Jūs kada nors esate vartojęs opioidus? Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą

Opioidai	Taip	Ne
Heroinas	1	2
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	1	2
Kiti opioidai	1	2

PEREITI Į I SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS OPIOIDŲ KATEGORIJOS (HEROINAS, SINTETINIAI OPIOIDAI AR KITI) H3 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

H4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte opioidų?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS H3 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Opioidai	Man buvo ____ metų (įrašykite skaičių žemiau)	Sunku pasakyti, neatsimenu
Heroinas		98
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)		98
Kiti opioidai		98

H5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojo opioidus?

PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS H3 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Opioidai	Taip	Ne
Heroinas	1	2
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	1	2
Kiti opioidai	1	2

PEREITI Į I SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS OPIOIDŲ KATEGORIJOS (HEROINAS, SINTETINIAI OPIOIDAI AR KITI) H5 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

H6. Ar per paskutines 30 dienų vartojo opioidus? PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS H5 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Opioidai	Taip	Ne
Heroinas	1	2
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	1	2
Kiti opioidai	1	2

PEREITI Į I SKYRIŲ, JEIGU PRIE NEI VIENOS OPIOIDŲ KATEGORIJOS (HEROINAS, SINTETINIAI OPIOIDAI AR KITI) H6 KLAUSIME NEPAŽYMĖTA „TAIP“.

H7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojo opioidus? PILDYTI ATSAKYMUS TIK PRIE TŲ MEDŽIAGŲ KATEGORIJŲ, KURIOS H6 KLAUSIME BUVO PAŽYMĖTOS KAIP VARTOTOS („TAIP“).

Opioidai	Vartojimo dažnumas				
	Kasdien arba beveik kasdien	Keletą kartų per savaitę	Bent vieną kartą per savaitę	Rečiau nei vieną kartą per savaitę	Sunku pasakyti
Heroinas	1	2	3	4	98
Sintetiniai opioidai (pvz., karfentanilis)	1	2	3	4	98
Kiti opioidai	1	2	3	4	98

I. LSD (Lizergo rūgšties dietilamidas)

KLAUSTI VISŲ

I1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti LSD per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Nejmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

I2. Kur jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti LSD? VIENAS ats.

1. Jūsų namuose
2. Pas kažką kitą namuose
3. Uždame pasilinksminimo vakarėlyje
4. Darbe
5. Mokykloje/kolegijoje/universitete
6. Gatvėje arba parke
7. Kavinėje/bare/restorane
8. Klube/diskotekoje
9. Muzikiniame koncerte/festivalyje
10. Kitur
11. Nebuvo pasiūlyta

I3. Ar Jūs pats kada nors esate vartojęs LSD?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į J SKYRIŲ

I4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą pabandėte LSD?

Man buvo [] metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

I5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote LSD?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į J SKYRIŲ

I6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote LSD?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į J SKYRIŲ

I7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote LSD?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

J. Haliucinogeniniai grybai

KLAUSTI VISŲ

J1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti haliucinogeninių grybų („magiškųjų grybų“) per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Neįmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

J2. Kur jums paskutinį kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo pasiūlyta įsigyti haliucinogeninių grybų? VIENAS ats.

1. Jūsų namuose
2. Pas kažką kitą namuose
3. Uždame pasilinksminimo vakarėlyje
4. Darbe
5. Mokykloje/kolegijoje/universitete
6. Gatvėje arba parke
7. Kavinėje/bare/restorane
8. Klube/diskotekoje
9. Muzikiniame koncerte/festivalyje
10. Kitur
11. Nebuvo pasiūlyta

J3. Ar Jūs pats kada nors esate vartojęs haliucinogeninius grybus?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į K SKYRIŲ

J4. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte haliucinogeninių grybų?

Man buvo |_____| metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

J5. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote haliucinogeninius grybus?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į K SKYRIŲ

J6. Ar per paskutines 30 d. vartojote haliucinogeninius grybus?

1. Taip
2. Ne -> Į PEREITI Į K SKYRIŲ

J7. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote haliucinogeninius grybus?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

K. Ketaminas

KLAUSTI VISŲ

K1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti ketamino per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Nejmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

K2. Ar Jūs pats esate kada nors vartojęs ketaminą?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į L SKYRIŲ

K3. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte ketamino?

Man buvo |_____| metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

K4. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote ketaminą?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į L SKYRIŲ

K5. Ar per paskutines 30 dienų vartojote ketaminą?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į L SKYRIŲ

K6. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų vartojote ketaminą?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

L. DMT (dimetiltriptaminas)

KLAUSTI VISŲ

L1. Ar Jums asmeniškai būtų sunku ar lengva gauti DMT (pvz., ajahuaska) per 24 valandas, jeigu Jūs to norėtumėte?

1. Nejmanoma
2. Labai sunku
3. Gana sunku
4. Gana lengva
5. Labai lengva

L2. Ar Jūs pats esate kada nors vartojęs DMT (pvz., ajahuaska)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į M SKYRIŲ

L3. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte DMT (pvz., ajahuaska)?

Man buvo _____ metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

L4. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote DMT (pvz., ajahuaska)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į M SKYRIŲ

L5. Ar per paskutines 30 dienų vartojote DMT (pvz., ajahuaska)?

1. Taip
2. Ne

M. Inhalantai

KLAUSTI VISŲ

M1. Ar Jūs pats kada nors esate uostęs inhalantus (pvz., klijus, benzina, valiklius, eterį, aerozolius, dujas)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į N SKYRIŲ

M2. Kuriuos iš šių inhalantų esate vartojęs?

Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą	Niekada nebandžiau	Bent kartą gyvenime, bet ne per paskutinius 12 mėnesių	Per paskutinius 12 mėnesių, bet ne per paskutines 30 dienų	Per paskutines 30 dienų
Klijus	1	2	3	4
„Bazą / Popersą / Poperį“	1	2	3	4
Benziną	1	2	3	4
Skiediklius, tirpiklius, valiklius	1	2	3	4
Eterį	1	2	3	4
Aerozolius	1	2	3	4
Linksminančias / „juoko“ dujas (N ₂ O)	1	2	3	4
Kitus inhalantus	1	2	3	4

M3. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte uostyti inhalantus?

Man buvo _____ metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

M4. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų uostėte inhalantus?

1. Kasdien arba beveik kasdien
2. Keletą kartų per savaitę
3. Bent vieną kartą per savaitę
4. Rečiau nei vieną kartą per savaitę
98. Sunku pasakyti

N. Naujos psichoaktyviosios medžiagos

KLAUSTI VISŲ

Toliau prašome Jūsų atsakyti į klausimus, susijusius su naujų psichoaktyviųjų medžiagų, kurių poveikis panašus į uždraustų narkotikų (pvz., amfetamino, kanapių, kokaino ar ekstazio), vartojimu. Šios medžiagos dar vadinamos „spice“, „smile“, „kristė“, „kristalai“, „vonios druskos“, „legaliais narkotikais“, „chimke“ ir pan. ir gali būti įvairaus pavidalo, pvz., žolių mišiniai, milteliai, kristalai, tabletės, elektroninių cigarečių skysčiai.

N1. Ar Jūs pats kada nors esate vartoję bent vieną iš naujų psichoaktyviųjų medžiagų?

1. Taip, vartojau
2. Ne, nevartojau -> N7 KL.
3. Nežinau / nesu tikra(s) -> N7 KL.

N2. Kokio amžiaus buvote, kai pirmą kartą pabandėte naujų psichoaktyviųjų medžiagų?

Man buvo _____ metų (įrašykite)

98. Sunku pasakyti, neatsimenu

N3. Ar per paskutinius 12 mėnesių vartojote naujas psichoaktyvias medžiagas?

1. Taip, vartoja
2. Ne, nevartoja -> N7 KL.

N4. Kokios formos buvo naujos psichoaktyviosios medžiagos, kurias vartojote per paskutinius 12 mėn.?

<i>Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą</i>	Taip	Ne
1. Rūkomie žolių mišiniai, kurių poveikis panašus į narkotikų	1	2
2. Milteliai, kristalai ar tabletės, kurių poveikis panašus į narkotikų	1	2
3. Elektroninių cigarečių skysčiai (pvz., „smile“)	1	2
4. Kitokie skysčiai	1	2
5. Kita	1	2

N5. Kaip įsigijote naujų psichoaktyviųjų medžiagų, kurias vartojote per paskutinius 12 mėnesių?

<i>Kiekvienoje eilutėje – po atsakymą</i>	Taip	Ne
1. Gavau ar nusipirkau iš draugo, pažįstamo	1	2
2. Nusipirkau specializuotose parduotuvėse	1	2
3. Nusipirkau internete	1	2
4. Nusipirkau iš narkotikų platintojo	1	2
5. Kita	1	2

N6. Ar per paskutines 30 dienų vartojote naujas psichoaktyvias medžiagas?

1. Taip
2. Ne

KLAUSTI VISŲ

N7. Ar kada nors esate vartojęs sintetinius kanabinoidus („spice“, „smile“, „chymké“, „purkšta žolė“, „sintetinė marihuana“, „dragon“)?

1. Taip
2. Ne -> N10 KL.
3. Nesu girdėjęs apie juos -> N10 KL.
4. Nežinau / nesu tikras -> N10 KL.

N8. Ar per paskutinius 12 mėn. vartojote sintetinius kanabinoidus?

1. Taip
2. Ne -> N10 KL.

N9. Ar per paskutines 30 dienų vartojote sintetinius kanabinoidus?

1. Taip
2. Ne

KLAUSTI VISŲ

N10. Ar kada nors esate vartojęs sintetinius katinonus (pvz., „kristė“, mefedronas, 3-CMC, 4-MMC, „kristalai“, „vonios druskos“, „miau miau“, „fake cocaine“ ir kt.)?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į O SKYRIŲ
3. Nesu girdėjęs apie juos -> PEREITI Į O SKYRIŲ
4. Nežinau / nesu tikras -> PEREITI Į O SKYRIŲ

N11. Ar per paskutinius 12 mėn. vartojote sintetinius katinonus?

1. Taip
2. Ne -> PEREITI Į O SKYRIŲ

N12. Ar per paskutines 30 dienų vartojote sintetinius katinonus?

1. Taip
2. Ne

O. Priverstinis/nesavanoriškas narkotikų vartojimas

KLAUSTI VISŲ

O1. Ar esate susidūrę su situacija, kai narkotikų vartojote ne savo noru (pvz., narkotikų buvo įpilta į gėrimą) ir buvote apsvaigintas?

1. Taip
2. Ne
3. Nežinau / nesu tikras

P. Požiūriai, nuomonės, įpročiai

KLAUSTI VISŲ

P1. Kaip vertinate savo žinias apie galimas tabako ir alkoholio vartojimo pasekmes? Manote, kad esate:

VIENAS atsakymas

1. Labai gerai informuotas
2. Informuotas, bet norėčiau daugiau sužinoti
3. Informuotas, ir to pakanka
4. Gana blogai informuotas
5. Labai blogai informuotas

P2. Kaip vertinate savo žinias apie galimas narkotikų vartojimo pasekmes? Manote, kad esate:

VIENAS atsakymas

1. Labai gerai informuotas
2. Informuotas, bet norėčiau daugiau sužinoti
3. Informuotas, ir to pakanka
4. Gana blogai informuotas
5. Labai blogai informuotas

P3. Dėl kokių priežasčių vartojote / vartojate narkotikus?

(Galimi keli atsakymai, sugraduokite atsakymų eiliškumą, pvz.: 1, 2, 3...)

	Įrašykite vietą pagal svarbą
Norėdamas atsipalaiduoti, jaustis laisvu ir linksmu	_____vieta
Kad atitrūkčiau nuo realybės	_____vieta
Kad neišsiskirčiau iš bendraamžių	_____vieta
Norėdamas apsvaigti	_____vieta
Norėdamas sumažintų nuobodulį, atsirandantį nuo nieko neveikimo	_____vieta
Norėdamas atsikratyti tuštumo jausmo	_____vieta
Norėdamas patenkinti smalsumą, norą viską išbandyti	_____vieta
Norėdamas pamiršti problemas šeimoje, moksle, darbe	_____vieta
Norėdamas tapti panašus į muzikos, kino ir pan. žvaigždes	_____vieta
Norėdamas pasijusti nepriklausomu nuo visuomenės, tėvų	_____vieta
Norėdamas nugalėti drovumą	_____vieta
Dėl to, kad tai madinga	_____vieta
Kitos priežastys	_____vieta
Nevartoju / nevartoju narkotikų	97

P4. Kokiose situacijose ir kokiais atvejais pabandėte arba turite įprotį vartoti narkotikus?

(Galimi keli atsakymų variantai, sugraduokite atsakymų eiliškumą, pvz.: 1, 2, 3...)

	Įrašykite vietą pagal svarbą
Draugų rate	_____ vieta
Kai lankausi kavinėse, baruose	_____ vieta
Kai lankausi diskotekose, naktiniuose klubuose	_____ vieta
Muzikos festivaliuose	_____ vieta
Kai liūdžiu, esu vienišas	_____ vieta
Kai atsiranda problemos	_____ vieta
Taip elgiuosi iš neturėjimo, ką veikti	_____ vieta
Darau tai kasdien todėl, kad negaliu be to apsieiti	_____ vieta
Kitais atvejais	_____ vieta
Nebandžiau / nevartoju narkotikų	97

P5. Kas pirmiausia Jus SULAIKĖ nuo narkotikų pabandymo?

(Galimi keli atsakymai, sugraduokite atsakymų eiliškumą, pvz.: 1, 2, 3...)

	Įrašykite vietą pagal svarbą:
Baimė tapti priklausomu	_____ vieta
Baimė būti nubaustam policijos	_____ vieta
Suvokiu neigiamą narkotikų poveikį sveikatai	_____ vieta
Tai brangiai kainuoja	_____ vieta
Esu neigiamai nusistatęs prieš narkotikų vartojimą	_____ vieta
Manęs tai nedomina	_____ vieta
Nepatiko juos vartojantys žmonės	_____ vieta
Auklėjimas šeimoje, tėvų vaidmuo	_____ vieta
Nesusidūriau su tokia proga, bet jeigu pasitaikytų, tai pabandyčiau	_____ vieta
Manęs nesulaikė niekas	_____ vieta
Kita priežastis	_____ vieta

P6. Koks Jūsų požiūris į narkotikų vartojimą? VIENAS atsakymas

1. Teigiamas
2. Labiau teigiamas, nei neigiamas
3. Labiau neigiamas, nei teigiamas
4. Neigiamas
8. Nežinau, negaliu apsispręsti

P7. Koks Jūsų požiūris į alkoholio vartojimą? VIENAS ats.

1. Teigiamas
2. Labiau teigiamas, nei neigiamas
3. Labiau neigiamas, nei teigiamas
4. Neigiamas
8. Nežinau, negaliu apsispręsti

P8. Koks Jūsų požiūris į rūkymą? VIENAS ats.

1. Teigiamas
2. Labiau teigiamas, nei neigiamas
3. Labiau neigiamas, nei teigiamas
4. Neigiamas
8. Nežinau, negaliu apsispręsti

R. Respondento duomenys

R1. Lytis:

1. Vyras
2. Moteris

R2. Amžius: _____ suėję metai

R3. Šeimyninė padėtis:

1. Vedęs (ištekęjusi) arba gyvenate nesusituokę (-usi)
2. Nevedęs (netekėjusi)
3. Išsiskyręs (-usi)
4. Našlys (-ė)

R4. Ar turite vaikų?

1. Taip
2. Ne -> P6

R5. Kiek turite vaikų? Įrašykite:

_____ nepilnamečių vaikų (0-17 m.)
_____ suaugusių vaikų

R6. Jūsų aukščiausias įgytas išsilavinimas:

1. Pradinis
2. Pagrindinis
3. Vidurinis
4. Aukštesnysis
5. Aukštasis

R7. Jūsų užimtumo statusas:

1. Dirbantis sau, darbdavys / verslininkas
2. Ūkininkas
3. Tarnautojas / specialistas / biuro darbuotojas / pareigūnas
4. Kvalifikuotas darbininkas
5. Nekvalifikuotas darbininkas
6. Bedarbis (-ė)
7. Studentas/ mokinys
8. Nedirbantis senatvės pensininkas
9. Namų šeimininkė / šeimininkas (dirba buities darbus)
10. Pastoviai nedarbingas / turite negalią (gaunate pašalpą, neįgalumo pensiją)
11. Kita

R8. Prašau nurodyti, kokios yra vidutinės MĖNESIO pajamos, tenkančios vienam Jūsų šeimos nariui, atskaičius mokesčius (eurais)?

(Sudėkite visų šeimos narių gaunamas pajamas - darbo užmokestį, pašalpas, stipendijas ir kt. ir padalinkite jas iš šeimos narių skaičiaus)

(įrašykite) _____ eurų („į rankas“)

99997 – atsisako atsakyti,

99998 – negali pasakyti

S. Užpildo apklausėjas (iš karto po interviu)**S1. Apskritis**

1. Alytaus
2. Kauno
3. Klaipėdos
4. Marijampolės
5. Panevėžio
6. Šiaulių
7. Tauragės
8. Utenos
9. Telšių
10. Vilniaus

S2. Apklausos vieta (miestas, kaimas)

1. Miestas
2. Kaimas

S3. Aplankymų / kontaktų skaičius

1. Vienas
2. Du
3. Trys

S4. Apklauso rūšis (prašau pažymėti, ar Jūs užpildėte visą anketą per interviu, ar pirmąją dalį užpildė pats respondentas, o antrąją – Jūs)

1. Visa anketa pildyta interviu forma (klausiant)
2. Klausimyno dalį, susijusią su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo patirtimi, užpildė savarankiškai respondentas, kitos dalys pildytos interviu forma (klausiant)
3. Kitas būdas (įrašykite) _____

S5. Situacijos charakteristika: interviu metu toje vietoje buvo:

1. Tik atsakinėjantis ir Jūs
2. Atsakinėjantis, Jūs ir kiti šeimos nariai
3. Atsakinėjantis, Jūs ir kiti (pvz., jo/ jos draugai)

S6. Ar aplinkiniai darė poveikį apklausai:

1. Nė kiek nedarė įtakos
2. Kažkiek įtakėjo
3. Labai įtakėjo

S7. Įvertinkite bendradarbiavimo su respondentu lygį:

1. Žemas
2. Vidutinis
3. Aukštas

S8. Interviu DATA: 2026 m. ____ mėn. ____ d.

S9. Interviu TRUKMĖS LAIKAS: |____| val. |____| min.

Apklausėjo patvirtinimas: savo parašu patvirtinu, kad interviu atlikau pagal visus instrukcijos reikalavimus. Gauta informacija bus išsaugota paslapyje ir jokiais aplinkybėmis nebus perduota jokiai kitai žmogui ar įstaigai, o naudojama tik tyrimo tikslams. Apklausėjo parašas _____

Pildoma tyrimų įstaigos

S10. Gyvenamosios vietos gyventojų skaičius

1. Iki 2.000 gyventojų
2. 2.000-30.000 gyventojų
3. 30.001-190.000 gyventojų
4. Daugiau nei 190.000 gyventojų